BENDROJO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. rugsėjo 10 d.*

„Aplinka – Deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1214 – Taksonomija – Ekonominė veikla, susijusi su iškastinėmis dujomis ir branduoline energija – Priskyrimas prie tvarios ekonominės veiklos – Investicijos – Prisidėjimas prie perėjimo prie neutralaus anglies dioksido poveikio ekonomikos, siekiant Paryžiaus susitarime nustatyto 1,5 °C tikslo – Nulinio grynojo išmetamo teršalų kiekio tikslas iki 2050 m. – Svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos – Reglamento (ES) 2020/852 10 ir 11 straipsniai – Sąvoka „mažo anglies dioksido kiekio veikla“ – Reikšminga žala aplinkos tikslams – Rizika, kylanti dėl sunkių reaktoriaus avarijų – Rizika, kylanti dėl labai radioaktyvių atliekų – Rizika, kylanti dėl sausros ir su klimatu susijusių pavojų – Atsargumo principas – Techninės analizės kriterijai – Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas – SESV 290 straipsnis – Pagal teisėkūros procedūrą priimto akto „esminių nuostatų“ sąvoka – Mokslo įrodymai – Komisijos diskrecija – Akivaizdi vertinimo klaida“

Byloje T-625/22

Austrijos Respublika, atstovaujama M. Klamert ir F. Koppensteiner, padedamų *avocats* S. Lünenbürger, K. Reiter ir M. Kottmann,

ieškovė,

palaikoma

Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, atstovaujamos A. Germeaux ir T. Schell,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą C. Ladenburger, R. Tricot, G. von Rintelen, C. Auvret ir B. De Meester,

atsakovę,

palaikomą

Bulgarijos Respublikos, atstovaujamos T. Mitova ir S. Ognianova Ruseva,

Čekijos Respublikos, atstovaujamos J. Vláčil ir L. Dvořáková,

* Proceso kalba: vokiečių.

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos T. Stéhelin, B. Fodda ir M. de Lisi,

Vengrijos, atstovaujamos M. Fehér ir K. Szíjjártó,

Lenkijos Respublikos, atstovaujamos B. Majczynos, M. Rzotkiewicz ir K. Rudzińskos,

Rumunijos, atstovaujamos E. Gane, M. Chicu ir O.-C. Ichim,

Slovėnijos Respublikos, atstovaujamos A. Grum ir B. Jovin Hrastnik,

Slovakijos Respublikos, atstovaujamos E. Larišová,

ir

Suomijos Respublikos, atstovaujamos H. Leppo,

įstojusių į bylą šalių,

BENDRASIS TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. van der Woude, teisėjai S. Papasavvas, A. Marcoulli, J. Costeira, O. Porchia, M. Kancheva, U. Öberg, G. De Baere, T. Pynnä, J. Laitenberger, G. Steinfatt, D. Petrlík, P. Zilgalvis (pranešėjas), E. Tichy-Fisslberger, L. Spangsberg Grønfeldt,

posėdžio sekretorė S. Jund, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į 2024 m. rugsėjo 10 d. proceso organizavimo priemonę ir į Komisijos atsakymą, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. rugsėjo 30 d.,

įvykus 2024 m. spalio 21 ir 22 d. posėdžiui, kuriame Austrijos Respublika pateikė pastabas dėl šio atsakymo,

priima šį

Sprendimą

1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu Austrijos Respublika prašo panaikinti 2022 m. kovo 9 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2022/1214, kuriuo dėl ekonominės veiklos tam tikruose sektoriuose iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139 ir dėl tam tikros informacijos apie tą ekonominę veiklą viešo atskleidimo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178 (OL L 188, 2022, p. 1; toliau – ginčijamas reglamentas).

Ginčo aplinkybės

2 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba priėmė Reglamentą (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020, p. 13; toliau – Taksonomijos reglamentas).

3 Kaip nurodyta šio reglamento 1 straipsnio 1 dalyje, Taksonomijos reglamentu nustatomi kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla yra laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, siekiant nustatyti investicijų tvarumo aplinkos atžvilgiu laipsnį. Remiantis šio reglamento 3 konstatuojamąja dalimi, jis yra vienas iš pagrindinių žingsnių nukreipiant finansavimo srautus į tvarią veiklą, siekiant užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2050 m Europos Sąjungos poveikis klimatui taptų neutralus.

4 Šiuo tikslu Taksonomijos reglamentu, kaip matyti iš jo 6 ir 12 konstatuojamųjų dalių, nustatoma suvienodinta tvarios veiklos klasifikavimo sistema, kuria Sąjungos lygmeniu suderinami kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar tam tikra ekonominė veikla yra aplinkos atžvilgiu tvari, ir taip investuotojams bei kitiems ekonominės veiklos vykdytojams suteikiamas bendras supratimas apie aplinkos atžvilgiu tvarią ekonominę veiklą.

5 2021 m. birželio 4 d. Europos Komisija priėmė Deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2139, kuriuo Taksonomijos reglamentas papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (OL L 442, 2021, p. 1).

6 2022 m. kovo 9 d. Komisija priėmė ginčijamą reglamentą, kuriuo, be kita ko, siekiama nustatyti techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos tam tikra branduolinės energijos ir iškastinių dujų sektorių veikla būtų įtraukta į veiklos, kuri laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalį, kategoriją ir veiklos, kuri laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos pagal šio reglamento 11 straipsnio 3 dalį, kategoriją (toliau – techninės analizės kriterijai).

Šalių reikalavimai

7 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą reglamentą,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

8 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Lenkijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį ir

– priteisti iš Austrijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

9 Grįsdama ieškinį Austrijos Respublika nurodo šešiolika ieškinio pagrindų.

10 Pirmieji aštuoni ieškinio pagrindai apima ekonominę veiklą, susijusią su branduolinės energijos sektoriumi.

11 Konkrečiai kalbant, pirmasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamente nustatytų procedūrinių taisyklių ir 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021, p. 1; toliau – Europos klimato teisės aktas) 6 straipsnio 4 dalies pažeidimu.

12 Ieškinio antrasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu.

13 Ieškinio trečiasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu.

14 Ieškinio ketvirtasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje nustatytų įvairių techninės analizės kriterijų, šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto bei atsargumo principo pažeidimu.

15 Ieškinio penktasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 11 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto bei atsargumo principo pažeidimu.

16 Ieškinio šeštasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkto pažeidimu.

17 Ieškinio septintasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento tikslo ir veiksmingumo pažeidimu dėl rinkos susiskaidymo rizikos.

18 Ieškinio aštuntasis pagrindas grindžiamas SESV 290 straipsnio pažeidimu.

19 Kiti aštuoni pagrindai susiję su ekonomine veikla, susijusia su iškastinių dujų sektoriumi.

20 Konkrečiai kalbant, ieškinio devintasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento procedūrinių nuostatų ir Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalies pažeidimu.

21 Ieškinio dešimtasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu.

22 Ieškinio vienuoliktasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies a ir j punktuose suformuluoto technologinio neutralumo principo bei diskriminacijos draudimo pažeidimu.

23 Ieškinio dvyliktasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto bei atsargumo principo pažeidimu.

24 Ieškinio tryliktasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 11 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto bei atsargumo principo pažeidimu.

25 Ieškinio keturioliktasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies i punkto pažeidimu į taksonomiją įtraukiant su iškastinėmis dujomis susijusią veiklą ir taip sukeliant riziką, kad turtas taps neišnaudojamas.

26 Ieškinio penkioliktasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkto pažeidimu.

27 Ieškinio šešioliktasis pagrindas grindžiamas Taksonomijos reglamento tikslo ir veiksmingumo pažeidimu dėl rinkos susiskaidymo rizikos.

28 Bendrasis Teismas mano, kad pirmiausia reikia kartu išnagrinėti ieškinio pirmąjį ir devintąjį pagrindus. Kalbant apie ekonominę veiklą, susijusią su branduoline energija, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas išnagrinės aštuntąjį ir antrąjį pagrindus, paskui – kartu trečiąjį ir ketvirtąjį pagrindus ir galiausiai – penktąjį, šeštąjį bei septintąjį pagrindus.

29 Kalbant apie ekonominę veiklą, susijusią su iškastinių dujų sektoriumi, Bendrasis Teismas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti ieškinio dešimtąjį pagrindą, o paskui – ieškinio vienuoliktąjį–šešioliktąjį pagrindus.

Pirminės pastabos dėl teisminės kontrolės apimties

30 Austrijos Respublika iš esmės teigia, kad ieškinio pagrindai grindžiami teisės klaidomis, padarytomis taikant ir aiškinant Taksonomijos reglamentą, todėl Bendrasis Teismas turėtų vykdyti išsamią teisminę kontrolę.

31 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

32 Reikia priminti, kad kai Sąjungos institucija turi plačią diskreciją, be kita ko, atlikti sudėtingus vertinimus, Sąjungos teismas, turintis vykdyti akto, priimto naudojantis šia diskrecija, pagrįstumo teisminę kontrolę, negali atitinkamos institucijos vertinimo pakeisti savuoju, bet siekia patikrinti, ar tas sprendimas nėra grindžiamas iš esmės netiksliais faktais ir ar jame nepadaryta jokios akivaizdžios vertinimo klaidos arba nepiktnaudžiauta įgaliojimais (šiuo klausimu žr. 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *ECB / Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

33 Be to, deleguotųjų įgaliojimų, kaip jie suprantami pagal SESV 290 straipsnį, atveju Komisija, įgyvendindama jai patikėtą kompetenciją, turi plačią diskreciją, ypač kai turi atlikti sudėtingus vertinimus (šiuo klausimu žr. 2017 m. gegužės 11 d. Sprendimo *Dyson / Komisija*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

34 Suformuotoje jurisprudencijoje šiuo klausimu nurodyta, kad Sąjungos teismas turi, be kita ko, patikrinti ne tik teikiamų įrodymų faktinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant sudėtingą situaciją, ir ar jais galima pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (žr. 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *ECB / Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 56 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

35 Kai institucija turi plačią diskreciją, iš tikrųjų labai svarbu paisyti procedūrinių garantijų, įskaitant šios institucijos pareigą rūpestingai ir nešališkai išnagrinėti visus svarbius nagrinėjamos situacijos aspektus (šiuo klausimu žr. 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimo *ECB / Crédit lyonnais*, C-389/21 P, EU:C:2023:368, 57 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

36 Vis dėlto, kiek tai susiję su teisės klausimais, Bendrasis Teismas vykdo visapusišką kontrolę, įskaitant teisės nuostatų aiškinimą, kuris turi būti atliekamas remiantis objektyviais kriterijais, ir patikrinimą, ar įvykdytos tokios nuostatos taikymo sąlygos (žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Sveza Verkhnyaya Sinyachikha ir kt. / Komisija*, T-2/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:615, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

37 Be to, kalbant apie Sąjungos teismo atliekamą nagrinėjimą, ar tam tikrame institucijos akte buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, reikia patikslinti, kad, siekiant įrodyti, jog vertindama faktines aplinkybes institucija padarė akivaizdžią klaidą, kuria galima pateisinti šio akto panaikinimą, ieškovo pateiktų įrodymų turi pakakti tam, kad šiame akte esantis faktinių aplinkybių vertinimas pasirodytų neįtikinamas (pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 14 d. Sprendimo *Lubrizol France / Taryba*, C-223/17 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:442, 39 punktą; 2020 m. gegužės 7 d. Sprendimo *BTB Holding Investments ir Duferco Participations Holding / Komisija*, C-148/19 P, EU:C:2020:354, 72 punktą ir 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 145 punktą).

38 Austrijos Respublikos nurodytus ieškinio pagrindus reikia nagrinėti atsižvelgiant būtent į šiuos samprotavimus.

Dėl ieškinio pirmojo ir devintojo pagrindų, grindžiamų Taksonomijos reglamento procedūrinių nuostatų ir Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalies pažeidimu

39 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš esmės tvirtina, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas pažeidžiant nuostatas dėl deleguotojo akto priėmimo procedūros, išdėstytas Taksonomijos reglamente (be kita ko, susijusias su techninės analizės kriterijų nustatymu) ir Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016, p. 1; toliau – Tarpinstitucinis susitarimas), taip pat Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalies reikalavimus.

40 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Lenkijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

41 Primintina, kad pagal Taksonomijos reglamento 23 straipsnio 4 dalį prieš priimdama deleguotuosius aktus ir jų rengimo metu Komisija turi surinkti visas būtinas ekspertines žinias, be kita ko, konsultuodamasi su Taksonomijos reglamento 24 straipsnyje nurodyta Valstybių narių ekspertų grupe tvarių finansų klausimais (toliau – valstybių narių ekspertų grupė).

42 Be to, pagal šią nuostatą prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija veikia vadovaudamasi Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais ir procedūromis.

43 Taip pat reikia pažymėti, kad pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 4 dalį ir 11 straipsnio 4 dalį prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su Taksonomijos reglamento 20 straipsnyje nurodyta Tvaraus finansavimo platforma (toliau – platforma) dėl techninių analizės kriterijų.

44 Be to, pagal Taksonomijos reglamento 24 straipsnio 1 dalį valstybių narių ekspertų grupė pataria Komisijai dėl techninės analizės kriterijų tinkamumo ir platformos požiūrio į tų kriterijų plėtojimą.

45 Nagrinėjamu atveju reikia priminti, kad, rengiantis priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139, Techninė ekspertų grupė tvarių finansų klausimams (toliau – TEG), Komisijos įsteigta, kad padėtų jai parengti taksonomiją, pateikė rekomendacijų dėl techninės analizės kriterijų, susijusių su ekonomine veikla, kuria būtų svariai prisidedama prie abiejų Taksonomijos reglamento 9 straipsnio a ir b punktuose nustatytų aplinkos tikslų įgyvendinimo. 2018 m. gruodžio mėn. ir 2019 m. birželio mėn. ataskaitose TEG paskelbė dvi preliminarias savo rekomendacijų versijas. Dėl kiekvienos iš šių dviejų ataskaitų pasikonsultuota su visuomene. Galutinė TEG ataskaita buvo paskelbta 2020 m. kovo mėn. kartu su techniniu priedu.

46 Be to, 2020 m. kovo mėn. Komisija viešai paskelbė poveikio vertinimą, kuriuo remiantis turėjo būti priimtas Deleguotasis reglamentas 2021/2139, dėl kurio iki 2020 m. balandžio mėn. pabaigos buvo galima pateikti pastabų. Be to, Deleguotojo reglamento 2021/2139 projektas buvo paskelbtas Geresnio reglamentavimo portale keturių savaičių laikotarpiui atsiliepimams pateikti (2020 m. lapkričio 20 d.–gruodžio 18 d.), 2020 m. gruodžio mėn. jis buvo įvertintas platformos, o nuo 2020 m. gruodžio mėn. iki 2021 m. kovo mėn. – keliuose valstybių narių ekspertų grupės posėdžiuose pristatytas valstybių narių ekspertams. 2021 m. birželio 4 d. Komisija, rengdamasi priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139 (SWD(2021)152 *final*), paskelbė poveikio vertinimą.

47 Be to, rengiantis priimti ginčijamą reglamentą, 2020 m. vasarą Komisijos Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos generalinis direktoratas (FISMA) paprašė Jungtinio tyrimų centro (toliau – JRC) atlikti išsamesnį techninį darbą, susijusį su Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje nurodytu kriterijumi, pagal kurį tam, kad ekonominė veikla būtų laikoma tvaria aplinkos atžvilgiu, ji neturi „daryti reikšmingos žalos“ vienam iš šio reglamento 9 straipsnyje nustatytų su branduoline energija susijusių aplinkos tikslų (toliau – reikšmingos žalos nedarymo principo (RŽNP) kriterijus), kaip buvo rekomendavusi TEG. JRC peržiūrėjo branduolinės energijos gamybos vertinimą pagal RŽNP kriterijų, atsižvelgdamas į viso branduolinės energijos gyvavimo ciklo poveikį faktiniam ir galimam poveikiui aplinkai pagal visus tikslus. 2021 m. kovo 19 d. jis parengė išsamaus nagrinėjimo rezultatų ataskaitą (toliau – JRC ataskaita), o ginčijamo reglamento projekto aiškinamajame memorandume apibendrino šios ataskaitos išvadas.

48 Atsižvelgdama į JRC ataskaitą, Euratomo sutarties 31 straipsnyje nurodyta ekspertų grupė 2021 m. birželio 28 d. pateikė palankią nuomonę dėl JRC ataskaitos, kaip nurodyta ginčijamo reglamento projekto aiškinamajame memorandume. Sveikatos, aplinkos ir naujai kylančio pavojaus mokslinis komitetas (PSAAPMK) 2021 m. birželio 29 d. taip pat pateikė nuomonę dėl JRC ataskaitos išvadų ir rekomendacijų.

49 Pirma, anot Austrijos Respublikos, priešingai, nei reikalaujama Tarpinstituciniame susitarime, būtent jo priedo 4 ir paskesniuose punktuose, ginčijamo reglamento projektas buvo pateiktas pavėluotai (2021 m. gruodžio 31 d. vakare) ir buvo nustatytas pernelyg trumpas atsakymo terminas (pagal pirminį variantą turėjęs baigtis 2022 m. sausio 12 d., bet vėliau pratęstas iki 2022 m. sausio 21 d.). Taigi, valstybės narės neturėjo pakankamai laiko parengti pastabas.

50 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagal Tarpinstitucinio susitarimo priedo 4 punktą dėl kiekvieno Komisijos tarnybų parengto deleguotojo akto projekto laiku konsultuojamasi su valstybių narių ekspertais.

51 Be to, 2021 m. gruodžio 31 d. Komisija perdavė ginčijamo reglamento projektą platformai ir valstybių narių ekspertų grupei.

52 2022 m. sausio 24 d. platforma savo interneto svetainėje paskelbė galutinę grįžtamąją informaciją.

53 2022 m. sausio 10 d. įvyko valstybių narių ekspertų grupės posėdis, per kurį valstybės narės galėjo pateikti pastabas dėl ginčijamo reglamento projekto.

54 Valstybių narių ekspertų grupei buvo suteikta galimybė iki 2022 m. sausio 26 d. pateikti pastabas dėl platformos grįžtamosios informacijos.

55 Atsižvelgiant į tai, kad su branduoline energija ir su iškastinėmis dujomis susijusi veikla jau buvo preliminariai išnagrinėtos rengiantis priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139 ir kad šios veiklos poveikio aplinkai klausimas, nagrinėjamas daugelyje esamų ekspertinių vertinimų, kaip antai JRC ataskaitoje ir 2021 m. birželio 28 d. ekspertų grupės nuomonėje, minimoje Euratomo sutarties 31 straipsnyje, yra nevisiškai naujas, tenka konstatuoti, kad 12 dienų laikotarpis, pratęstas iki 21 dienos, per kurį valstybių narių ekspertų grupė ir platforma turėjo galimybę pateikti savo nuomones dėl deleguotojo akto projekto, yra pakankamas pateikti pastabas.

56 Juo labiau kad ekspertai iš anksto žinojo šią sritį, nes per 2020 m. gegužės mėn. susitikimą jie jau buvo pateikę pastabas dėl šio sprendimo 45 punkte nurodytų TEG rekomendacijų, ir, antra, nei platforma, nei valstybių narių ekspertų grupė nemanė, kad pratęstas terminas yra nepakankamas.

57 Šiomis aplinkybėmis Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad ginčijamo reglamento projektą ji pateikė 2021 m. gruodžio 31 d., juo labiau kad valstybių narių ekspertų grupei ir platformai suteiktas terminas nuomonei dėl deleguotojo akto projekto pateikti buvo pratęstas iki 2022 m. sausio 21 d.

58 Taigi, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, reikia konstatuoti, kad su valstybėmis narėmis laiku pasikonsultuota dėl ginčijamo reglamento projekto, kaip numatyta Tarpinstitucinio susitarimo priedo 4 punkte.

59 Be to, Komisijai taip pat negalima priekaištauti dėl to, kad ji vienu metu pateikė ginčijamo reglamento projektą valstybių narių ekspertų grupei ir platformai, nes Komisija suteikė valstybių narių ekspertų grupei galimybę pateikti pastabas dėl platformos grįžtamosios informacijos. Šiuo klausimu valstybių narių ekspertų grupei buvo nustatytas terminas iki 2022 m. sausio 26 d. pateikti pastabas dėl platformos grįžtamosios informacijos, kuri jos interneto svetainėje buvo paskelbta 2022 m. sausio 24 d., t. y. dviem dienomis anksčiau.

60 Antra, Austrijos Respublika teigia, kad susitikimas su valstybių narių ekspertais neįvyko, nes nebuvo įvykdytos rašytinės nuomonės pateikimo sąlygos: ginčijamu reglamentu buvo ne iš dalies pakeistas Deleguotasis reglamentas 2021/2139, o „pridėta“ visiškai naujų klausimų, be kita ko, dėl ekonominės veiklos apibrėžties, visiškai naujų kriterijų ir ribų nustatymo, dėl kurių reikėjo iš naujo konsultuotis su valstybėmis narėmis.

61 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad 2022 m. sausio 10 d. įvyko virtualus posėdis, taigi, susitikimas su valstybių narių ekspertais dėl ginčijamame reglamente nurodytos veiklos tikrai įvyko. Tarpinstitucinis susitarimas netrukdo konsultuotis su ekspertais taikant rašytinę procedūrą.

62 Trečia, Austrijos Respublika iš esmės priekaištauja Komisijai dėl to, kad ši apibrėžė techninės analizės kriterijus, neužtikrinusi naujų konsultacijų su visuomene ir naujo poveikio vertinimo po JRC ataskaitoje išdėstytos papildomos analizės.

63 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Tarpinstitucinio susitarimo 13 punktą Komisija turi atlikti savo deleguotųjų aktų, kurie gali turėti didelį ekonominį, aplinkosauginį ar socialinį poveikį, poveikio vertinimą ir surengti kuo platesnes konsultacijas.

64 Vis dėlto iš jurisprudencijos matyti, kad pareiga atlikti deleguotųjų reglamentų poveikio vertinimą bet kuriuo atveju nekyla iš Tarpinstitucinio susitarimo 12–15 punktų formuluotės (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2019 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Čekija / Parlamentas ir Taryba*, C-482/17, EU:C:2019:1035, 82–85 punktus ir 2023 m. liepos 5 d. Sprendimo *TIB Chemicals / Komisija*, T-639/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:374, 206 punktą).

65 Be to, pagal Tarpinstitucinio susitarimo 28 punktą Komisija įsipareigoja prieš priimdama deleguotuosius aktus surinkti visas būtinas ekspertines žinias, įskaitant, kai rengiamos konsultacijos su valstybių narių ekspertais ir viešos konsultacijos.

66 Tarpinstitucinio susitarimo priedo 6 punkte nurodyta, kad su deleguotaisiais aktais susijęs parengiamasis darbas ir jų tekstų rengimas gali apimti ir konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais, taigi, Komisija bet kuriuo atveju neprivalo rengti viešų konsultacijų.

67 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 45 ir 46 punktų, Komisija atliko poveikio vertinimą, kad priimtų Deleguotąjį reglamentą 2021/2139, o TEG priėmė dvi ataskaitas dėl techninės analizės kriterijų, susijusių su ekonomine veikla, kuria iš esmės prisidedama prie Taksonomijos reglamento 9 straipsnio a ir b punktuose nustatytų dviejų aplinkos tikslų įgyvendinimo. Dėl šio poveikio vertinimo ir ataskaitų pasikonsultuota su visuomene. Be to, šis poveikio vertinimas ir viešos konsultacijos buvo įvykdyti tuo metu, kai jau buvo numatyta nustatyti ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, techninės analizės kriterijus.

68 Be to, poveikio vertinimo siekiant priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139 (SWD(2021)152 *final*) 23 puslapyje buvo nurodyta, kad su branduoline energija susijusios veiklos srityje buvo pasirinkta tęsti techninį darbą, susijusį su RŽNP kriterijumi.

69 Kaip matyti iš ginčijamo reglamento 3 konstatuojamosios dalies, šiai veiklai taikytinų techninės analizės kriterijų nustatymas vėliau buvo atidėtas, kol bus atliktas išsamus vertinimas.

70 Ekspertizės ir viešos konsultacijos, atliktos siekiant priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139, jau apėmė su branduoline energija susijusią veiklą, todėl ginčijamas reglamentas yra minėto reglamento tęsinys. Be to, jos paskatino Komisiją atlikti papildomą analizę, rengiantis priimti ginčijamą reglamentą.

71 Su branduoline energija susijusi veikla taip pat buvo analizuojama TEG galutinės ataskaitos techniniame priede, kuriuo remiantis parengtas Deleguotasis reglamentas 2021/2139 ir ginčijamas reglamentas.

72 Taigi, atsižvelgiant į šio sprendimo 45–48 punktuose primintas aplinkybes, iš įvairių procedūros etapų, kuriuos užbaigus buvo priimtas Deleguotasis reglamentas 2021/2139, o vėliau – ginčijamas reglamentas, matyti, kad juo tęsiamas pirmasis reglamentas. Konkrečiai kalbant, vykstant procedūrai, per kurią buvo priimtas Deleguotasis reglamentas 2021/2139, TEG atsižvelgė į ekonominę veiklą, susijusią su branduoline energija, ir rekomendavo atlikti kitus tyrimus, atliktus per procedūrą, kuriai pasibaigus buvo priimtas ginčijamas reglamentas.

73 Vadinasi, siekdama priimti ginčijamą reglamentą Komisija galėjo pagrįstai remtis vertinimais, atliktais rengiantis priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139, nes siekiama ne tik abiem deleguotaisiais reglamentais papildyti Taksonomijos reglamentą: atsižvelgiant į ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, analizę, viena kitą papildo ir procedūros, per kurias buvo priimti šie reglamentai. Taigi, konkrečiai kalbant, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, priimdama ginčijamą reglamentą Komisija galėjo remtis poveikio vertinimu ir konsultacijomis su visuomene, atliktais siekiant priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139, ir neprivalėjo atlikti papildomo ir specialaus poveikio vertinimo ir konsultacijų su visuomene po JRC ataskaitoje atliktos papildomos analizės, nes su branduoline energija susijusios veiklos poveikio vertinimas ir konsultacijos su visuomene dėl to jau buvo įvykę.

74 Iš to matyti, kad Komisija nepadarė klaidos, kai nusprendė, jog po JRC ataskaitoje atliktos papildomos ir konkrečios su branduoline energija susijusios veiklos atitikties RŽNP kriterijui analizės nebereikėjo papildomo ir specialaus poveikio vertinimo ir konsultacijų su visuomene.

75 Ketvirta, dėl Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės įstojimo į bylą paaiškinimo 30 punkte pateikto argumento, kad naujų konsultacijų su visuomene nebuvimas yra Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (OL L 124, 2005, p. 4) 8 straipsnio pažeidimas, reikia priminti, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirtą pastraipą, pagal to paties statuto 53 straipsnį taikomą procesui Bendrajame Teisme, prašyme įstoti į bylą nurodomi paaiškinimai gali būti teikiami tik siekiant paremti vienos iš pagrindinių bylos šalių reikalavimus Be to, pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 142 straipsnio 3 dalį įstojanti į bylą šalis pripažįsta ginčą byloje tokį, koks jis yra jos įstojimo momentu.

76 Nors šiomis nuostatomis nedraudžiama, kad įstojusi į bylą šalis pateiktų naujų arba kitokių argumentų nei šalis, kurios reikalavimus ji palaiko, nes priešingu atveju jai įstojant į bylą būtų tik pakartojami ieškinyje nurodyti argumentai, negalima sutikti, kad šios nuostatos jai leidžia pakeisti arba iškreipti ginčo dalyką, nurodant naujus ieškinio pagrindus (2021 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Shopping)*, T-612/17, EU:T:2021:763, 192 punktas ir 2024 m. spalio 2 d. Sprendimo *ACE / Taryba*, T-828/22, nepaskelbtas Rink., paduotas apeliacinis skundas, EU:T:2024:672, 44 punktas).

77 Kadangi Austrijos Respublika nepateikė ieškinio pagrindo, grindžiamo Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais 8 straipsnio pažeidimu, šis argumentas yra nepriimtinas.

78 Penkta, Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, tvirtina, kad 270 gramų (g) CO_2 ekvivalento (Co_2eq) per kilovatvalandę (kWh) ir 550 kilogramų (kg) Co_2eq kilovatui (kW) metinio vidurkio 20 metų apatinės ribos buvo nustatytos, siekiant kvalifikuoti iškastines dujas kaip pereinamąją veiklą, kaip ji suprantama pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį, nesurengus nei poveikio vertinimo, nei viešų konsultacijų dėl jų.

79 Vis dėlto reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 46 punkto, rengdamasi priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139 Komisija atliko poveikio vertinimą, o TEG priėmė dvi ataskaitas. Dėl šio poveikio vertinimo ir ataskaitų buvo pasikonsultuota su visuomene ir jie buvo parengti tuo metu, kai jau buvo numatyta nustatyti techninės analizės kriterijus ekonominei veiklai, susijusiai su iškastinėmis dujomis.

80 Ekspertų išvados ir viešosios konsultacijos, atliktos siekiant priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139, jau apėmė ekonominę veiklą, susijusią su iškastinėmis dujomis. Jos taip pat paskatino Komisiją atlikti papildomą analizę, rengiantis priimti ginčijamą reglamentą. Beje, poveikio vertinimo, atlikto rengiantis priimti Deleguotąjį reglamentą 2021/2139 (SWD(2021)152 *final*), 146 puslapyje buvo nurodyta, kad reikia papildomų darbų, susijusių su veikla iškastinių dujų sektoriuje.

81 Be to, ekonominė veikla, susijusi su iškastinėmis dujomis, buvo išnagrinėta TEG galutinės ataskaitos techniniame priede.

82 Kadangi iškastinių dujų sektoriui buvo skirtas Deleguotojo reglamento 2021/2139 parengiamasis etapas ir dėl šio reglamento bei ginčijamo reglamento tęstinumo, apie kurį priminta šio sprendimo 72 punkte, Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad neatliko naujo poveikio vertinimo ar nesurengė naujų viešų konsultacijų dėl šio sektoriaus.

83 Vadinasi, Komisija nepadarė klaidos, kai nusprendė, jog nereikia papildomo ir specialaus poveikio vertinimo ir konsultacijų su visuomene dėl 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinių verčių.

84 Šešta, Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas pažeidžiant Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalį, nes prieš jį priimdama Komisija neatliko jo suderinamumo su šio teisės akto 2 straipsnio 1 dalyje nurodytu klimato neutralumo tikslu ir Sąjungos 2030 m. ir 2040 m. klimato tikslais vertinimo, nepaskelbė jo rezultatų ir nenurodė tokio vertinimo motyvų.

85 Reikia priminti, kad pagal Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalį prieš priimdama bet kokią teisėkūros priemonę ar pasiūlymą, įskaitant pasiūlymus dėl biudžeto, Komisija įvertina, ar jie atitinka šio teisės akto 2 straipsnio 1 dalyje nustatytą neutralumo klimato kaitos atžvilgiu tikslą ir Sąjungos 2030 m. ir 2040 m. klimato tikslus, ir šį vertinimą įtraukia į bet kokį prie tokių priemonių ar pasiūlymų pridedamą poveikio vertinimą, o jo rezultatus viešai paskelbia tuo metu, kai jie priimami. Komisija taip pat įvertina, ar šiais priemonių projektais arba pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, įskaitant pasiūlymus dėl biudžeto, užtikrinamas geresnis prisitaikymas pagal minėto akto 5 straipsnį.

86 Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalyje nenurodyta konkreti jame numatyto vertinimo forma. Taigi, pagrindinis šios nuostatos tikslas – užtikrinti, kad Komisija priimtų informacija pagrįstą sprendimą dėl priemonės projekto suderinamumo su Europos klimato teisės akto tikslais.

87 Šio pagrindinio tikslo laikymąsi galima užtikrinti Komisijai patikrinus, ar atsižvelgiama į konkrečius Taksonomijos reglamento reikalavimus, visų pirma jo 10 straipsnį, kuriuo reglamentuojamas svarus prisidėjimas prie klimato kaitos švelninimo.

88 Europos klimato teisės akto 2 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatytas poveikio klimatui neutralumo tikslas, suformuluota taip:

„Ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinamas Sąjungos teisės aktais reglamentuojamo visoje Sąjungoje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio balansas Sąjungoje – taigi iki tos datos išmetamas ŠESD kiekis sumažinamas iki nulinio grynojo išmetamo ŠESD kiekio ir Sąjunga siekia po tos datos pasiekti neigiamą išmetamą [Š]ESD kiekį.“

89 Savo ruožtu Taksonomijos reglamento 24 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad ekonomine veikla, kuria siekiama klimato kaitos švelninimo aplinkos tikslo, turėtų būti svariai prisidedama prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio stabilizavimo vengiant jų išmetimo ar mažinant išmetamą jų kiekį arba didinant ŠESD absorbavimą.

90 Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje taip pat nustatyta, kad veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, kai ja remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, be kita ko, laipsniškai mažinant išmetamą ŠESD kiekį.

91 Darytina išvada, kad Europos klimato teisės akto poveikio klimatui neutralumo tikslas panašus į Taksonomijos reglamentu įgyvendintą klimato kaitos švelninimo tikslą, nes abiem teisės aktais siekiama sumažinti išmetamą ŠESD kiekį arba visai jų neišmesti.

92 Deleguotojo reglamento 2021/2139 poveikio vertinimas ir su branduoline energija bei iškastinėmis dujomis susijusios ekonominės veiklos prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos mokslinė analizė, taip pat šios veiklos atitikties RŽNP kriterijui mokslinė analizė, rengiantis priimti ginčijamą reglamentą, atlikta siekiant įvertinti galimą šios veiklos indėlį siekiant sumažinti išmetamą ŠESD kiekį arba visai jų neišmesti, Komisijai tapo pagrindu neatlikus papildomos analizės įvertinti ginčijamo reglamento suderinamumą su Sąjungos 2030 m. ir 2040 m. klimato politikos tikslais, kaip numatyta Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalyje.

93 Vadinasi, ieškinio pirmasis ir devintasis pagrindai turi būti atmesti.

Dėl ieškinio antrojo–aštuntojo pagrindų, pateiktų dėl ekonominės veiklos, susijusios su branduolinės energijos sektoriumi

94 Pirmiausia reikia pažymėti, kad ginčijamas reglamentas susijęs su trimis ekonominės veiklos branduoliniame sektoriuje rūšimis:

– su pažangiųjų technologijų, skirtų energijai gaminti naudojant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, ikiprekybiniais etapais (nauji Deleguotojo reglamento 2021/2139 I ir II priedų 4.26 skirsniai, į minėtus priedus įtraukti ginčijamu reglamentu),

– su naujų branduolinių elektrinių, kuriose elektros energija ar šiluma gaminama (be kita ko, vandenilio gamybos reikmėms) naudojant geriausias turimas technologijas, statyba ir saugiu eksploatavimu (nauji Deleguotojo reglamento 2021/2139 I ir II priedų 4.27 skirsniai, įtraukti į minėtus priedus ginčijamu reglamentu),

– su elektros energijos gamyba iš branduolinės energijos esamuose įrenginiuose (nauji Deleguotojo reglamento 2021/2139 I ir II priedų 4.28 skirsniai, įtraukti į minėtus priedus ginčijamu reglamentu) (toliau kartu – ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija).

95 Ginčijamo reglamento I priede išdėstyti techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, nurodytiems Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje. Šio reglamento II priede išdėstyti techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, nurodytiems Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje.

Dėl aštuntojo pagrindo, grindžiamo SESV 290 straipsnio pažeidimu

96 Austrijos Respublika iš esmės teigia, kad ginčijamu reglamentu pažeidžiama delegavimo sąlyga, susijusi su „esminėmis nuostatomis“, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnį, nes jame Taksonomijos reglamentas aiškinamas taip, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas leido su branduoline energija susijusią ekonominę veiklą kvalifikuoti kaip tvarią veiklą ir šiuo klausimu pasikliovė Komisijos diskrecija.

97 Anot Austrijos Respublikos, iš esmės ginčijamo reglamento dalykas apima Taksonomijos reglamento esmines nuostatas dėl branduolinės energijos įtraukimo į taksonomiją politinio pobūdžio ir prieštaringumo, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies formuluotę, pagal kurią branduolinė energija nepriskiriama prie ekonominės veiklos, kuri gali būti laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, Taksonomijos reglamento teisinį pagrindą, susijusį su vidaus rinka, o ne Euratomo sutartimi, ir ginčijamame reglamente nustatytą nuosavybės teisės, laisvės pasirinkti profesiją ir laisvės užsiimti verslu suvaržymą.

98 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Rumunijos ir Suomijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

99 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Austrijos Respublika nepateikė neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo, grindžiamo SESV 290 straipsnio pažeidimu Taksonomijos reglamentu, ir ji tai patvirtino per teismo posėdį. Taigi, Austrijos Respublika neginčija, be kita ko, pagal minėto reglamento 1 straipsnio 3 dalį ir 10 straipsnio 3 dalį Komisijai suteiktų įgaliojimų teisėtumo.

100 Taip pat reikia priminti, kad iš SESV 290 straipsnio 1 dalies matyti, jog pagal teisėkūros procedūrą priimtu aktu Komisijai gali būti deleguoti įgaliojimai priimti visuotinai taikomus ne pagal teisėkūros procedūrą priimamus aktus, papildančius ar iš dalies keičiančius neesmines pagal tą procedūrą priimto akto nuostatas.

101 SESV 290 straipsnyje numatyta galimybė deleguoti įgaliojimus skirta tam, kad būtų leidžiama Sąjungos teisės aktų leidėjui skirti dėmesį tik esminėms teisės aktų nuostatoms ir toms neesminėms nuostatoms, kurias jis mano esant reikalinga įtvirtinti, o Komisijai patikėti užduotį „papildyti“ tam tikras pagal teisėkūros procedūrą priimto akto neesmines nuostatas arba jas „iš dalies pakeisti“ įgyvendinant deleguotuosius įgaliojimus (žr. 2017 m. gegužės 11 d. Sprendimo *Dyson / Komisija*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 58 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

102 Tai reiškia, kad atitinkamos srities esminės normos turi būti nustatytos pagrindiniame teisės akte ir negali būti deleguota teisė jas nustatyti (žr. 2017 m. gegužės 11 d. Sprendimo *Dyson / Komisija*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 59 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

103 Nagrinėjamu atveju reikia nustatyti, ar, kaip teigia Austrijos Respublika, klausimas, ar ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, atitinka Taksonomijos reglamento sąlygas, todėl gali būti kvalifikuojama kaip veikla, patenkanti į jo 10 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, yra šio reglamento esminė nuostata, kuri negalėjo būti įtvirtinta deleguotajame akte.

104 Pagrindinio teisės akto esminės nuostatos yra tos, kurioms priimti būtinas politinis sprendimas, priskirtinas paties Sąjungos teisės aktų leidėjo atsakomybei (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-355/10, EU:C:2012:516, 65 punktą), nes reikia palyginti skirtingus interesus, remiantis įvairiapusiu vertinimu, arba leidžiama taip smarkiai kištis į

pagrindines atitinkamų asmenų teises, kad būtinas Sąjungos teisės aktų leidėjo įsikišimas (žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Čekijos Respublika / Komisija*, C-696/15 P, EU:C:2017:595, 78 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

105 Nustatant, kokios atitinkamos srities nuostatos turi būti laikomos esminėmis, reikia remtis objektyviais įrodymais, kuriuos gali patikrinti teismas, ir atsižvelgti į atitinkamos srities charakteristikas ir ypatybes (2016 m. birželio 22 d. Sprendimo *DK Recycling ir Roheisen / Komisija*, C-540/14 P, EU:C:2016:469, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

106 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, pirma, Taksonomijos reglamento 1 straipsnyje nurodyta, kad šio reglamento tikslas – apibrėžti kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla yra laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, siekiant nustatyti investicijų tvarumo aplinkos atžvilgiu laipsnį.

107 Pagal Taksonomijos reglamento 3 straipsnį ekonominė veikla laikytina tvaria aplinkos atžvilgiu, kai atitinka šios nuostatos a–d straipsniuose nustatytus „tvarumo aplinkos atžvilgiu“ kriterijus, būtent, ar ja svariai prisidedama prie vieno ar daugiau šio reglamento 9 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų, ar nedaroma reikšmingos žalos nė vienam iš šių tikslų, ar ji vykdoma laikantis to paties reglamento 18 straipsnyje nustatytų būtiniausių apsaugos priemonių ir ar atitinka techninės analizės kriterijus, kuriuos Komisija yra nustačiusi pagal, be kita ko, šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnio 3 dalį.

108 Antra, iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punkto ir 11 straipsnio 3 dalies a punkto matyti, kad pagal šias nuostatas Komisijai tenka užduotis papildyti šio straipsnio 1 ir 2 dalis nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatomos sąlygos, kai konkreti ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo ir padedančia prisitaikyti prie jos.

109 Iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies b punkto ir 11 straipsnio 3 dalies b punkto taip pat matyti, kad šiomis nuostatomis Komisijai patikima užduotis papildyti šio reglamento 17 straipsnį, numatant kiekvieno atitinkamo aplinkos tikslo techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla, kuriai vykdyti buvo nustatyti minėti techninės analizės kriterijai, daro reikšmingą žalą vienam arba keliems iš šių aplinkos tikslų.

110 Be to, pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 5 dalį ir 11 straipsnio 5 dalį įgyvendindama šį deleguotąjį įgaliojimą Komisija privalo atsižvelgti į šio reglamento 19 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

111 Pagal vieną iš šių reikalavimų, nustatytų Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies a punkte, techninės analizės kriterijai turi padėti nustatyti, kaip galima tinkamiausiai prisidėti siekiant tam tikro aplinkos tikslo, kartu laikantis technologinio neutralumo principo, atsižvelgiant tiek į trumpalaikį, tiek į ilgalaikį tam tikros ekonominės veiklos poveikį.

112 Be to, pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 3 dalį šio straipsnio 1 dalyje nurodytais techninės analizės kriterijais užtikrinama, kad elektros energijos gamybos veikla, kuriai naudojamas kietasis iškastinis kuras, nebūtų laikytina aplinkos atžvilgiu tvaria ekonomine veikla.

113 Be to, jurisprudencijoje technologinio neutralumo principas reiškia, kad atitinkamuose teisės aktuose turi būti bendrai nustatytos asmenų teisės ir pareigos, kad nebūtų sudarytos palankesnės sąlygos naudoti vienas technologijas kitų sąskaita (šiuo klausimu žr. 2022 m. kovo 24 d. Sprendimo *Austro-Mechana*, C-433/20, EU:C:2022:217, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

114 Iš to, kas išdėstyta, matyti, jog Taksonomijos reglamento 3 straipsnyje Sąjungos teisės aktų leidėjas apibrėžė aplinkos tvarumo kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar ekonominė veikla laikoma tvaria aplinkos atžvilgiu, siekiant nustatyti investicijos aplinkos tvarumo lygį, nesuteikiant pirmenybės vienai technologijai kitos nenaudai ir neįtraukiant vien elektros energijos gamybos veiklos, kurioje naudojamas kietasis iškastinis kuras. Taip Sąjungos teisės aktų leidėjas suteikė Komisijai galimybę papildyti Taksonomijos reglamentą nustatant techninės analizės kriterijus, kad būtų galima prisitaikyti prie būsimų naujovių, reglamentavimo sistemoje atsižvelgiant į pažangą aplinkos ir ekonomikos srityse. Taip pat reikėtų pažymėti, kad Taksonomijos reglamente daugiausia dėmesio skiriama ne veiklos rūšims, o aplinkos tikslams ir bendriesiems kriterijams, pagal kuriuos galima nustatyti, ar tam tikra ekonominė veikla turi būti laikoma tvaria, todėl, išskyrus iškastinį kurą, kuriam šis reglamentas aiškiai netaikomas, pagal technologinio neutralumo principą jis gali būti taikomas bet kokiai veiklai (Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 3 dalis).

115 Iš to matyti, kad Taksonomijos reglamento 3 straipsnyje Sąjungos teisės aktų leidėjas apibrėžė ekonominės veiklos tvarumo aplinkos atžvilgiu kriterijus ir kad paliko galimybę šiuos kriterijus atitinkančią veiklą apibrėžti kaip tvarią, išskyrus iškastinį kurą, kurio jis aiškiai neįtraukė.

116 Atsižvelgiant į Taksonomijos reglamento tikslą ir turinį, jo esminės nuostatos yra, be kita ko, aplinkos tikslų, Taksonomijos reglamento 3 straipsnyje numatytų tvarumo aplinkos atžvilgiu kriterijų ir techninės analizės kriterijams taikomų reikalavimų nustatymas. Ginčijamame reglamente Komisija nustatė techninės analizės kriterijus, nepriskiriamus prie tokių Taksonomijos reglamento nuostatų.

117 Be to, leisdamas Komisijai nustatyti techninės analizės kriterijus visų rūšių veiklai, atitinkančiai tvarumo kriterijus, išskyrus elektros energijos gamybą naudojant kietąjį iškastinį kurą, Sąjungos teisės aktų leidėjas priėmė politinius sprendimus dėl esminių Taksonomijos reglamento nuostatų, už kuriuos jis pats yra atsakingas.

118 Iš to matyti, kad, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, pačios ekonominės veiklos nustatymas, taip pat techninės analizės kriterijų nustatymas kiekvienai ekonominei veiklai, įgyvendinant tvarumo kriterijus, nėra esminės Taksonomijos reglamento nuostatos.

119 Darytina išvada, kad tiek, kiek ginčijamu reglamentu nustatė techninės analizės kriterijus, Komisija nepažeidė esminių Taksonomijos reglamento nuostatų.

120 Toks teisės aktų leidėjo pasirinktas požiūris taip pat suteikia Komisijai galimybę pritaikyti techninės analizės kriterijus atsižvelgiant į technologijų raidą. Be to, teisės aktų leidėjas negali būti įpareigotas išvardyti visų esamų ar numatomų technologijų, nes dėl to teisės aktai nebūtų perspektyvūs ir taptų technologiškai nebeaktualūs, kadangi juose nebūtų galima atsižvelgti į technologinių inovacijų neišvengiamumą ir pageidautinumą.

121 Austrijos Respublikos nurodyta aplinkybė, kad su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos įtraukimas yra politinis aspektas, dėl kurio nesutaria valstybės narės, negali tapti pagrindas paneigti šią išvadą, nes teisės aktų leidėjas nenusprendė neįtraukti šios veiklos, skirtingai nuo elektros energijos gamybos naudojant iškastinį kietąjį kurą. Bet kuriuo atveju politinis ir prieštaringas ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, įtraukimo aspektas nėra svarbus atsižvelgiant į SESV 290 straipsnį, pagal kurį pagal teisėkūros procedūrą priimamuose aktuose įtvirtinamos tik esminės tam tikros srities nuostatos, o ne jos politinės ir prieštaringos nuostatos.

122 Tą patį galima pasakyti apie argumentą, kad teisės aktų leidėjas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalyje pateikė baigtinį sąrašą, nes jis grindžiamas klaidingu šio reglamento aiškinimu. Iš tikrųjų, pirma, minėtoje nuostatoje išsamiai išvardytos ne ekonominės veiklos rūšys, galinčios svariai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, o situacijos, kai ekonomine veikla „svariai prisidedama prie [ŠESD] koncentracijos atmosferoje stabilizavimo tokiu mastu, kad sustabdomas pavojingas antropogeninis poveikis klimato sistemai“, kad ją būtų galima laikyti svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo. Kita vertus, to paties reglamento 10 straipsnio 2 dalyje taip pat numatyti kiti atvejai, kai ekonominė veikla gali būti laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo.

123 Dėl argumento, kad Taksonomijos reglamento teisinis pagrindas turėjo būti Euratomo sutarties 203 straipsnis, jei Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų nusprendęs, kad branduolinė energija turi būti įtraukta į taksonomiją, reikia pažymėti, kad Austrijos Respublika nepateikia šio reglamento neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo, kurio teisinis pagrindas būtų klaidingas. Aplinkybę, kad Taksonomijos reglamentas nėra grindžiamas Euratomo sutartimi, galima paaiškinti jo tikslu, susijusiu ne tik su branduoline energija, bet ir su kita ekonomine veikla. Be to, bet kuriuo atveju remiantis šiuo argumentu negalima įrodyti, kad vienas iš esminių Taksonomijos reglamento aspektų yra su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos pripažinimas prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos.

124 Galiausiai dėl argumento, kad branduolinės energijos įtraukimas į taksonomiją ginčijamu reglamentu yra teisės į nuosavybę (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnis), laisvės pasirinkti profesiją (Pagrindinių teisių chartijos 15 straipsnis) ir (finansinių) įmonių laisvės užsiimti verslu (Pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnis) suvaržymas, todėl ji priskirtina Sąjungos teisės aktų leidėjo kompetencijai, reikia priminti, kad, žinoma, pagal jurisprudenciją teisės aktų leidėjo įsikišimas yra būtinas, kai priimtu aktu leidžiama taip smarkiai kištis į pagrindines teises (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-355/10, EU:C:2012:516, 77 punktą).

125 Vis dėlto reikia priminti, kad Austrijos Respublika nepateikė Taksonomijos reglamento neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo, susijusio būtent su branduoline energija susijusios veiklos įtraukimu. Be to, ji negali teigti, kad vien su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos techninės analizės kriterijų apibrėžimo pakanka, kad būtų nustatytas ypač didelis pagrindinių teisių suvaržymas, nes tik nurodo reikšmingas minėtos apibrėžties pasekmes Chartijos 15, 16 ir 17 straipsniuose įtvirtintoms pagrindinėms teisėms, bet nepateikia tokio pažeidimo įrodymų.

126 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, negalima teigti, kad šio reglamento 10 straipsnio 3 dalis ir 11 straipsnio 3 dalis, kiek jomis Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį reglamentą, siekiant papildyti Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 ir 2 dalis bei 17 straipsnį, buvo priimtos pažeidžiant SESV 290 straipsnį.

127 Iš to matyti, kad ieškinio aštuntasis pagrindas turi būti atmestas.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu

128 Ieškinio antrajame pagrinde Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas pažeidžiant Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį, nes ši nuostata netaikoma su branduoline energija susijusiai ekonominei veiklai, o subsidiariai – kad neįvykdytos šios nuostatos taikymo sąlygos.

129 Antrąjį pagrindą sudaro trys dalys, grindžiamos, pirma, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies netaikymu ekonominei veiklai, susijusiai su branduoline energija, antra, šio reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų nesilaikymu ir, trečia, minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto bei atsargumo principo pažeidimu.

– Dėl ieškinio antrojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies netaikymu ekonominei veiklai, susijusiai su branduoline energija

130 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš esmės tvirtina, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalis netaikoma mažo anglies dioksido kiekio ekonominei veiklai, kaip antai siejamai su branduoline energija, nes ji susijusi tik su vadinamąja pereinamąja veikla, pasižyminčia intensyvia tarša anglies dioksidu.

131 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

132 Reikia priminti, kad ginčijamame reglamente Komisija padarė išvadą, jog tam tikra ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, svariai prisideda prie klimato kaitos švelninimo, todėl pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį gali būti laikoma pereinamąja veikla.

133 Taip pat reikia priminti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„[Šio straipsnio] 1 dalies tikslais laikoma, kad ekonomine veikla, kuri neturi technologiškai ir ekonomiškai pagrįstos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos, laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, kai ja remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos laikantis trajektorijos, kuria siekiama apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu lygiu, be kita ko, laipsniškai mažinant išmetamą [ŠESD], visų pirma dujų, susidarančių deginant kietąjį iškastinį kurą, kiekį, ir kai:

a) vykdant tą veiklą išmetami [ŠESD] kiekiai atitinka geriausius rezultatus atitinkamame sektoriuje ar pramonėje;

b) ta veikla nekliudo vystyti ir diegti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvas ir

c) ta veikla nesukuriamas turto, pasižyminčio taršos anglies dioksidu intensyvumu, susaistymas atsižvelgiant į to turto ekonominio naudingumo laikotarpį.

Šios dalies tikslu ir siekiant nustatyti techninės analizės kriterijus pagal 19 straipsnį, Komisija įvertina visų atitinkamų esamų technologijų potencialų prisidėjimą ir galimybes jas taikyti.“

134 Be to, Taksonomijos reglamento 24 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad ekonomine veikla, kuria siekiama klimato kaitos švelninimo aplinkos tikslo, turėtų būti svariai prisidedama prie išmetamo ŠESD kiekio stabilizavimo vengiant jų išmetimo ar mažinant arba didinant ŠESD absorbavimą.

135 Taksonomijos reglamento 41 konstatuojamojoje dalyje taip pat nurodyta:

„apibrėždama ir atnaujindama techninės analizės kriterijus, skirtus klimato kaitos švelninimo aplinkos tikslui, Komisija turėtų atsižvelgti į vykstantį ir būtiną perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos procesą pagal šio reglamento 10 straipsnio 2 dalį ir teikti jam paskatas Be neutralaus poveikio klimatui energijos naudojimo ir didesnių investicijų į jau mažo anglies dioksido kiekio ekonominę veiklą ir sektorius, išmetamą [ŠESD] kiekį perėjimo procesui vykdyti reikia svariai sumažinti vykdant kitą ekonominę veiklą ir kituose sektoriuose, kuriuose nėra technologiškai ir ekonomiškai pagrįstos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos. Ši perėjimo [pereinamoji] ekonominė veikla turėtų būti laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, jei ją vykdant išmetamas [ŠESD] kiekis yra gerokai mažesnis nei sektoriaus ar pramonės vidurkis, ja netrukdoma plėtoti ir diegti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų ir ja nesukuriamas turto susaistymas, nesuderinamas su poveikio klimatui neutralumo tikslu, atsižvelgiant į to turto ekonominio naudingumo laikotarpį. Tokiai perėjimo [pereinamajai] ekonominei veiklai taikomais techninės analizės kriterijais turėtų būti užtikrinama, kad ta perėjimo veikla būtų laikomasi patikimos perėjimo prie klimato neutralumo trajektorijos, ir jie turėtų būti reguliariai atitinkamai koreguojami.“

136 Savo argumentuose Austrijos Respublika teigia, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalis taikoma tik veiklai, pasižyminčiai taršos anglies dioksidu intensyvumu, o ne jau vykdomai mažo anglies dioksido kiekio veiklai, pavyzdžiui, ekonominei veiklai, susijusiai su branduoline energija. Tokie argumentai skatina daryti išvadą, kad reikia išaiškinti nagrinėjamą nuostatą.

137 Pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei aktu, kuriame ji įtvirtinta, siekiamus tikslus. Sąjungos teisės nuostatos genezė taip pat gali suteikti reikšmingos informacijos ją aiškinant (žr. 2024 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Illumina ir Grail / Komisija*, C-611/22 P ir C-625/22 P, EU:C:2024:677, 116 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

138 Austrijos Respublika visų pirma remiasi Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies pažodiniu aiškinimu. Pirma, ji teigia, kad ši nuostata apima tik ekonominę veiklą, kuri „neturi technologiškai ir ekonomiškai pagrįstos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos“ ir kuria „remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos“. Iš to ji daro išvadą, kad ši nuostata taikoma tik veiklai, kuri pati nėra mažo anglies dioksido kiekio veikla, tačiau, nesant kitų perspektyvių mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, vis dėlto gali būti vykdoma ribotą pereinamąjį laikotarpį.

139 Šiuo klausimu konstatuotina, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje minima ekonominė veikla, kuriai nėra technologiškai ir ekonomiškai įmanomos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos, gali būti aiškinama kaip apimanti veiklą, kuri nėra mažo anglies dioksido kiekio veikla.

140 Bet kuriuo atveju Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalis taikoma ne „veiklai, kuri nėra mažo anglies dioksido kiekio veikla“, kaip, atrodo, teigia Austrijos Respublika, o „veiklai, kuri neturi technologiškai ir ekonomiškai pagrįstos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos“, todėl taip pat gali būti aiškinama kaip apimanti mažo anglies dioksido kiekio veiklą. Taigi, šios nuostatos formuluotė nepatvirtina Austrijos Respublikos pateikto pažodinio aiškinimo.

141 Antra, Austrijos Respublikos teigimu, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a–c punktuose patvirtinamas jo aiškinimas, nes juose numatyta, jog tam, kad ekonominė veikla patektų į šio reglamento 10 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, ji turi atitikti geriausius rezultatus atitinkamame sektoriuje ar pramonėje. Taigi pagal šią nuostatą turėtų būti taikomas vadinamasis „klasės pirmūno“ kriterijus, t. y. pagal ją ekonominė veikla, kuri, atsižvelgiant į dabartines technikos žinias, iš tikrųjų pasižymi didele tarša anglies dioksidu, bet atitinka geriausius sektoriaus ar pramonės veiklos rezultatus, nesant jokių techninių ir ekonominių mažo anglies dioksido kiekio technologijų alternatyvų, gali būti laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo.

142 Reikia priminti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje minima ekonominė veikla, kurią vykdant „išmetami [ŠESD] kiekiai atitinka geriausius rezultatus atitinkamame sektoriuje ar pramonėje“.

143 Vis dėlto Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punkte numatytas reikalavimas nereiškia, kad nagrinėjama ekonominė veikla turi pasižymėti didele tarša anglies dioksidu ir kad jos negalima pakeisti mažo anglies dioksido kiekio veikla.

144 Iš esmės mažo anglies dioksido kiekio ekonominės veiklos metu konkrečiame sektoriuje ar pramonėje išmetamų ŠESD kiekis gali atitikti geriausius to sektoriaus ar tos pramonės veiklos rezultatus.

145 Tą patį galima pasakyti apie reikalavimą, pagal kurį nagrinėjama ekonominė veikla „[nekliudytų] vystyti ir diegti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų“, kaip numatyta Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies b punkte, ir reikalavimą, kad nagrinėjama veikla „[nebūtų sukuriamas] turto, pasižyminčio taršos anglies dioksidu intensyvumu, susaistymas“, atsižvelgiant į šio turto ekonominio naudingumo laikotarpį, numatytą šio reglamento 10 straipsnio 2 dalies c punkte.

146 Viena vertus, investicijos į mažo anglies dioksido kiekio ekonominę veiklą netrukdo kurti ar diegti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, bet, priešingai, gali paskatinti jų kūrimą ir diegimą. Kita vertus, investicijos į tokią veiklą nelemia turto, pasižyminčio taršos anglies dioksidu intensyvumu, susaistymo, nes būna susijusios su mažo anglies dioksido kiekio turtu.

147 Taigi šiuos du reikalavimus taip pat gali tenkinti tiek didele tarša anglies dioksidu pasižyminti ekonominė veikla, tiek mažo anglies dioksido kiekio veikla.

148 Vadinasi, iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a–c punktuose numatytų sąlygų negalima daryti išvados, kad ši nuostata netaikytina mažo anglies dioksido kiekio veiklai ir taikoma tik veiklai, pasižyminčiai didele tarša anglies dioksidu.

149 Austrijos Respublika remiasi Taksonomijos reglamento sisteminiu aiškinimu. Ji laikosi nuomonės, kad dėl to, jog su branduoline energija susijusi ekonominė veikla neįtraukta į šio reglamento 10 straipsnio 1 dalyje pateiktą sąrašą, ji negali būti laikoma į taksonomiją įtraukta mažo anglies dioksido kiekio veikla. Be to, šio reglamento 10 straipsnio 2 dalis turėtų būti laikoma nuo minėto reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto katalogo nukrypti leidžiančia nuostata ir apimti tik didele tarša anglies dioksidu pasižyminčią veiklą.

150 Vis dėlto reikia pažymėti, kad tai, jog tam tikra veikla neatitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, netrukdo šiai veiklai atitikti šio reglamento 10 straipsnio 2 dalies sąlygų. Atvirkščiai, kaip matyti iš 2 dalies pradžioje esančio žodžių junginio „1 dalies tikslais“, šioje dalyje konkrečiai numatytos sąlygos, alternatyvios nustatytosioms 1 dalyje, taikomos šios dalies sąlygų neatitinkančiai veiklai.

151 Be to, Austrijos Respublika laikosi nuomonės, kad jos siūlomą aiškinimą patvirtina Taksonomijos reglamento 41 konstatuojamoji dalis, kurioje iš esmės numatyta, kad pereinamajai ekonominei veiklai taikomais techninės analizės kriterijais turėtų būti užtikrinta, kad „būtų laikomasi patikimos perėjimo prie klimato neutralumo trajektorijos“. Ji teigia, kad tokia trajektorija galima tik veiklos, kuri dar nėra mažo anglies dioksido kiekio veikla, atveju.

152 Vis dėlto reikalavimas, kad pereinamajai ekonominei veiklai taikomais techninės analizės kriterijais turėtų būti užtikrinta patikima šios veiklos poveikio klimatui neutralizavimo trajektorija, taip pat gali būti susijęs su mažo anglies dioksido kiekio veikla, reikalaujant, kad atitinkama veikla būtų siekiama sumažinti išmetamą ŠESD kiekį.

153 Darytina išvada, kad Austrijos Respublikos pateiktas sisteminis aiškinimas netrukdo branduolinės energijos laikyti mažo anglies dioksido kiekio veikla, kuriai taikoma Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalis. Be to, nagrinėjama nuostata siekiama būtent atsižvelgti į ekonominę veiklą, kuria skatinamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, net jeigu ji neatitinka šio reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, su sąlyga, kad būtų įvykdyti minėto reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai.

154 Taip pat iš Taksonomijos reglamento 41 konstatuojamosios dalies matyti, kad šio reglamento 10 straipsnio 2 dalimi siekiama palengvinti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, kartu naudojant energijos šaltinius, kurie nedaro poveikio klimatui, ir kitą pereinamąją ekonominę veiklą. Taigi negalima teigti, kad poveikio klimatui neturinti energija, kuria siekiama palengvinti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, minima tik minėto reglamento 10 straipsnio 1 dalyje.

155 Austrijos Respublika iš esmės tvirtina, kad iš Taksonomijos reglamento parengiamųjų dokumentų matyti, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas, pašalindamas iš šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punkto nuorodą į poveikio klimatui neturinčią energiją, kad ši nuostata apimtų tik atsinaujinančiųjų išteklių energiją, nusprendė, jog branduolinė energija taksonomijoje neminima tarp energijos gamybos būdų, kuriais svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo.

156 Vis dėlto šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tai, jog Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nepaminėta poveikio klimatui neturinti energija, reiškia ne Sąjungos teisės aktų leidėjo siekį neįtraukti poveikio klimatui neturinčių energijos šaltinių į Taksonomijos reglamento taikymo sritį, o tik tai, kad jis norėjo neįtraukti šios rūšies veiklos į šios nuostatos taikymo sritį, taigi, ja neužkertamas kelias, kad tokia veikla patektų į šio straipsnio 2 dalies taikymo sritį.

157 Be to, kaip pabrėžia Komisija, ekonominė veikla, kurios techninės analizės kriterijų ji negali nustatyti, aiškiai paminėta Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 3 dalyje. Jei Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs, kad su branduoline energija susijusi ekonominė veikla nepatektų į Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, būtų šią veiklą paminėjęs šio

reglamento 19 straipsnio 3 dalyje. Ir atvirkščiai, tai, kad šioje nuostatoje nenurodoma su branduoline energija susijusi ekonominė veikla, rodo, jog teisės aktų leidėjas neketino neįtraukti šios veiklos į aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos kategoriją.

158 Austrijos Respublika taip pat remiasi Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 ir 2 dalių teleologiniu aiškinimu. Ji teigia, kad šio reglamento 10 straipsnio 2 dalimi siekiama finansavimo srautus nukreipti į kuo mažesnio taršos anglies dioksidu intensyvumo ekonominę veiklą, nesant jokių technologiniu ir ekonominiu požiūriais įgyvendinamų nulinio ar mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, ir taip paremti „geriausias klasėje“ didele tarša anglies dioksidu pasižyminčias technologijas. Kadangi branduolinė energija, kuri yra mažo anglies dioksido kiekio energija, nėra tokia veikla, jeigu ji būtų laikoma pereinamąja veikla, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį, šio reglamento nuostatos, skirtos didelės taršos anglies dioksidu technologijoms remti, netektų veiksmingumo.

159 Vis dėlto, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies, siejamos su šio straipsnio 1 dalimi ir šio reglamento 24 ir 41 konstatuojamosiomis dalimis, teleologinio ir sisteminio aiškinimo matyti, kad vadinamoji pereinamoji veikla, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies h punkto ii papunktį, apima veiklą, kuri neatitinka šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies kriterijų ir kurią vykdant vis dėlto išvengiama ŠESD išmetimo arba sumažinamas jų kiekis, taigi, pereinamuoju laikotarpiu siekiama aplinkos tikslo švelninti klimato kaitą. Vadinasi, atsižvelgiant į šį tikslą, pereinamojo laikotarpio veikla gali apimti ne tik veiklą, kuri nėra mažo anglies dioksido kiekio veikla ir neturi technologiniu ir ekonominiu požiūriais įgyvendinamų mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, bet taip pat *a fortiori* mažo anglies dioksido kiekio veiklą, kuri neatitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų. Jei šio reglamento 10 straipsnio 2 dalis būtų aiškinama kaip galimai taikytina tik didelės taršos anglies dioksidu veiklai, tai prieštarautų šiam minėto reglamento tikslui.

160 Vadinasi, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies teleologinis aiškinimas patvirtina, kad ši nuostata gali būti taikoma mažo anglies dioksido kiekio veiklai, kaip antai ekonominei veiklai, susijusiai su branduoline energija.

161 Austrijos Respublikos teigimu, ginčijamame reglamente nustačiusi, kad „nepakanka“ mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų branduolinei energijai, „kad būtų galima nuolat ir patikimai patenkinti energijos paklausą“, Komisija išplėtė Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, nes šiuo reglamentu siekiama ne užtikrinti energijos tiekimo saugumą, o pripažinti ekonominę veiklą tvaria aplinkos atžvilgiu, siekiant nustatyti tam tikros investicijos tvarumo aplinkos atžvilgiu lygį.

162 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad iš ginčijamo reglamento 6 konstatuojamosios dalies matyti, jog branduolinės energetikos veikla yra mažo anglies dioksido kiekio veikla, bet ji nėra susijusi su atsinaujinančiųjų išteklių energija, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą, ir jos taip pat negalima priskirti prie kitų ekonominės veiklos kategorijų, išvardytų minėto reglamento 10 straipsnio 1 dalies b–i punktuose.

163 Ginčijamo reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje Komisija taip pat nurodė: kadangi gaminant branduolinę energiją išmetamas ŠESD kiekis pačiame energijos gamybos etape beveik lygus nuliui ir nėra kitų technologiškai ir ekonomiškai įmanomų mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, kurių pakaktų energijos paklausai nuolat ir patikimai patenkinti, branduolinės

energetikos veikla prisidedama prie klimato kaitos švelninimo tikslų ir ji turi būti kvalifikuojama kaip Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje minima nurodyta vadinamoji pereinamoji veikla.

164 Reikia priminti, kad, pirma, SESV 194 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog kuriant vidaus rinką ar jai veikiant ir atsižvelgiant į poreikį išsaugoti ir gerinti aplinką Sąjungos energetikos politika, vadovaujantis valstybių narių solidarumu, siekiama užtikrinti energijos rinkos veikimą, energijos tiekimo saugumą Sąjungoje, taip pat skatinti energijos vartojimo efektyvumą, taupymą, naujų bei atsinaujinančių energijos formų plėtojimą ir energetikos tinklų sujungimą.

165 Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad į SESV 194 straipsnyje įtvirtintą energetinio solidarumo principą Sąjungos institucijos ir valstybės narės turi atsižvelgti kurdamos vidaus rinką ar jai veikiant, be kita ko, siekdamos užtikrinti energijos tiekimo saugumą Sąjungoje, o tai reiškia, kad reikia ne tik reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, kai jos susidaro, bet ir imtis priemonių krizinėms situacijoms išvengti (šiuo klausimu žr. 2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *Vokietija / Lenkija*, C-848/19 P, EU:C:2021:598, 69 punktą).

166 Iš to matyti, kad priimdama priemones, skirtas vidaus rinkai sukurti ar jos veikimui užtikrinti, kaip antai ginčijamą reglamentą, įgyvendinantį Taksonomijos reglamentą, kurio teisinis pagrindas yra SESV 114 straipsnis, Komisija turi užtikrinti energijos tiekimo saugumą Sąjungoje.

167 Antra, Taksonomijos reglamentu siekiama, kaip visų pirma matyti iš šio reglamento 4 konstatuojamosios dalies, skatinti perėjimą prie saugios, neutralaus poveikio klimatui, atsparios klimato kaitos poveikiui, efektyviau išteklius naudojančios ir žiedinės ekonomikos.

168 Šiam tikslui būtų pakenkta, jei naudojant energijos šaltinius, laikomus svariai prisidedančiais prie klimato kaitos švelninimo, nepavyktų užtikrinti pakankamo energijos tiekimo energijos paklausai patenkinti.

169 Trečia, reikia priminti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje kalbama apie „technologiškai ir ekonomiškai pagrįstos“ mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos nebuvimą. Vis dėlto alternatyvų buvimą susiedamas su jų technologiniu ir ekonominiu pagrįstumu Sąjungos teisės aktų leidėjas pabrėžė šių alternatyvų įgyvendinamumą ir prieinamumą, o tai yra tiekimo saugumo reikalavimo ir Sąjungos energijos poreikių tenkinimo pagrindas. Taigi ši nuostata turi būti aiškinama kaip susijusi su pereinamąja veikla, neturinčia realių ir įgyvendinamų alternatyvų, kurios padėtų Sąjungai toliau tenkinti savo energijos poreikius.

170 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Austrijos Respublikos argumentais neįrodyta, kad taikydama šią nuostatą su branduoline energija susijusiai ekonominei veiklai Komisija pažeidė Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį.

171 Taigi, ieškinio antrojo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio antrojo pagrindo antros dalies, subsidiariai grindžiamos Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų nesilaikymu

172 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš esmės teigia, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas pažeidžiant Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį, nes ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, neatitiko šioje nuostatoje numatytų sąlygų.

173 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Rumunijos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

174 Pirma, Austrijos Respublika tvirtina, kad branduolinės energijos įtraukimas į taksonomiją prieštarauja sąlygai, pagal kurią neturi būti technologiniu ir ekonominiu požiūriu įgyvendinamų mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, nes branduolinė energija jau turi tokių atsinaujinančiųjų išteklių energijos formos alternatyvų, kurios yra pranašesnės už branduolinę energiją.

175 Austrijos Respublika taip pat teigia, kad Komisija pažeidė Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį, kai nusprendė, jog mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos branduolinei energijai dar nėra pakankamai prieinamos, nes ši nuostata apima ne tik pakankamai prieinamas alternatyvas.

176 Grįsdama šį teiginį, Austrijos Respublika remiasi platformos atsakymu, kuriame pažymi, kad „akivaizdžiai egzistuoja“ kitos prieinamos ir įmanomos energijos gamybos formos ir kad tai, jog dauguma valstybių narių nenaudoja branduolinės energijos, rodo, kad mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų esama, kaip konstatavo *Bundesamt für Sicherheit in der nuklearen Entsorgung* (Federalinė branduolinių atliekų šalinimo saugos tarnyba, Vokietija; toliau – BASE) techninėje nuomonėje, kurioje ji nurodo, jog atsinaujinantieji energijos ištekliai yra technologiškai prieinami ir ekonomiškai naudingi.

177 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 164–169 punktų, sąlyga, pagal kurią neturi būti technologiniu ir ekonominiu požiūriais įgyvendinamų mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, turi būti vertinama atsižvelgiant į tiekimo saugumo reikalavimą.

178 Be to, bendrų platformos ir BASE teiginių, kuriuos nurodo Austrijos Respublika, nepakanka, kad būtų paneigtas Komisijos teiginys, jog pereinamuoju laikotarpiu turėtų būti atsižvelgiama į su branduoline energija susijusią ekonominę veiklą, nes technologiškai ir ekonomiškai pagrįstų mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų nepakanka, kad būtų nuolat ir patikimai patenkinama energijos paklausa (žr. ginčijamo reglamento 6 konstatuojamąją dalį). Iš tiesų Austrijos Respublika neįrodė, kad alternatyvos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius būtų technologiškai ir ekonomiškai įgyvendinamos ir, konkrečiai kalbant, kad energijos paklausą būtų galima patenkinti naudojant tik atsinaujinančiuosius energijos išteklius.

179 Taigi šis Austrijos Respublikos argumentas nepadeda įrodyti, kad taip teigdama Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

180 Antra, Austrijos Respublikos nuomone, ginčijamas reglamentas neatitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų, nes šia nuostata daroma prielaida, kad ekonominė veikla gali būti laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, tik jeigu ja skatinamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos laikantis trajektorijos, kuria siekiama apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, vadovaujantis Paryžiaus susitarimo (OL L 282, 2016, p. 4) tikslais.

181 Anot Austrijos Respublikos, ginčijamu reglamentu pažeidžiami Paryžiaus susitarimo klimato tikslai, nes pagal techninės analizės kriterijus branduolinės energijos sektoriuje vykdoma veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, nors dėl jos išmetamas ŠESD kiekis gali būti sumažintas tik tolimoje ateityje ir negali prisidėti prie poveikio klimatui neutralumo tikslo iki 2030 m. ar 2050 m. Visų pirma pagal šiuos kriterijus naujoms elektrinėms, kurių

statybos leidimas bus suteiktas iki 2045 m., ir esamoms elektrinėms, kurios bus iš dalies pakeistos iki 2040 m., bus leista prisiderinti prie taksonomijos, nors tai bus padaryta per vėlai, kad būtų prisidėta prie poveikio klimatui neutralumo tikslo.

182 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį „ekonominė veikla <…> laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, kai ja remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos laikantis trajektorijos, kuria siekiama apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu lygiu. <…>“

183 Taksonomijos reglamento 2 straipsnio 5 dalyje klimato kaitos švelninimas apibrėžtas kaip „procesas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad vidutinės pasaulinės temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C ir toliau siekiama, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, kaip nustatyta Paryžiaus susitarime“.

184 Taksonomijos reglamento 3 konstatuojamojoje dalyje, taip pat remiantis Paryžiaus susitarimu, nurodoma, kad šis reglamentas yra „vienas iš pagrindinių žingsnių, kad būtų pasiektas tikslas užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2050 m. Sąjungos poveikis klimatui taptų neutralus“.

185 Taigi Taksonomijos reglamentu siekiama tikslo, kad, kaip nurodyta jo 3 konstatuojamojoje dalyje ir 10 straipsnio 2 dalyje, būtų užtikrintas į jo nuostatas įtrauktų Paryžiaus susitarimo tikslų įgyvendinimas.

186 Be to, Europos klimato teisės akto 1 straipsnio antroje pastraipoje, „siekiant Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyto ilgalaikio temperatūros tikslo, nustatomas iki 2050 m. Sąjungoje įgyvendintinas privalomas poveikio klimatui neutralumo tikslas“, nurodytas ginčijamo reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje.

187 Taip pat Paryžiaus susitarimas yra privalomas Sąjungai, nes jis Sąjungos vardu buvo patvirtintas 2016 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimu (ES) 2016/1841 dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 282, 2016, p. 1). Vadinasi, šis susitarimas turi viršenybę prieš Sąjungos antrinės teisės aktus ir tie aktai turi būti aiškinami kiek įmanoma atsižvelgiant į jo nuostatas. Iš to matyti, kad Taksonomijos reglamentas, kiek tai įmanoma, turi būti aiškinamas vadovaujantis Paryžiaus susitarimu (pagal analogiją žr. 2024 m. vasario 27 d. Sprendimo *EUIPO / The KaiKai Company Jaeger Wichmann*, C-382/21 P, EU:C:2024:172, 70 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2024 m. spalio 17 d. Sprendimo *PT Pelita Agung Agrindustri ir PT Permata Hijau Palm Oleo / Komisija*, C-112/23 P, EU:C:2024:899, 38 punktą).

188 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal 1969 m. gegužės 23 d. Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 31 straipsnio 3 dalies a ir b punktus aiškinant sutartį reikia atsižvelgti ne tik į kontekstą, bet ir į visus vėlesnius šalių sudarytus susitarimus dėl sutarties ar jos nuostatų aiškinimo ir į vėlesnę šios sutarties taikymo praktiką, kuria išreiškiamas šalių susitarimas dėl sutarties aiškinimo. Teisingumo Teismas jau turėjo progą šiuo klausimu pažymėti, kad pagal tarptautinę teisę nėra nei uždrausta, nei neįprasta numatyti galimybę tarptautinio susitarimo šalims patikslinti šio susitarimo aiškinimą keičiantis jų bendrai valiai dėl to susitarimo taikymo srities. Tokius patikslinimus gali pateikti pačios susitariančiosios šalys arba susitariančiųjų šalių įsteigta institucija, kuriai jos suteikė įgaliojimus priimti joms privalomus sprendimus. Šie aiškinamieji aktai sukelia teisinių padarinių pagal Vienos konvencijos 31 straipsnio 3 dalies

a punktą (2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Scuola europea di Varese*, C-431/22, EU:C:2023:1021, 76 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2019 m. balandžio 30 d. Nuomonės 1/17 *(ES ir Kanados IEP susitarimas)*, EU:C:2019:341, 233 ir 234 punktus).

189 Kalbant apie Paryžiaus susitarimą, pažymėtina, kad per 28-ąją Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją (COP28) priimto sprendimo 1/CMA.5 „Bendros pažangos įvertinimas“ II antraštinės dalies 28 dalies e punkte Paryžiaus susitarimo šalys pabrėžė, kad „būtina gerokai, greitai ir tvariai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį laikantis trajektorijų, dėl kurių temperatūra padidėtų 1,5 °C“, ir įsipareigojo „prisidėti prie pasaulinių pastangų“, kaip antai „paspartinti netaršių ir mažataršių technologijų, įskaitant <…> branduolinę energiją, diegimą“.

190 Taigi Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies aiškinimas, atitinkantis Paryžiaus susitarimą, kaip jį jo šalys išaiškino per 28-ąją Jungtinių Tautų klimato kaitos konferenciją (COP28) pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 31 straipsnio 3 dalies a ir b punktus, patvirtina, kad su branduoline energija susijusia ekonomine veikla gali būti svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, skatinant perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, laikantis trajektorijos, kuria siekiama apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu lygiu.

191 Reikia pažymėti, jog per teismo posėdį atsakydamos į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus šalys turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl išvadų, kurias galima padaryti iš tokio Paryžiaus susitarimą atitinkančio aiškinimo.

192 Be to, reikia pažymėti, kad iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies, kurios teisėtumas neginčijamas, matyti, jog šie klimato tikslai pasiekiami, kai nagrinėjama ekonomine veikla skatinama pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, be kita ko, nebeišmetant ŠESD. Taip pat reikia priminti, kad ginčijamo reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje Komisija, remdamasi nuomonėmis, gautomis per šio reglamento priėmimo procedūrą, nurodė, kad su branduoline energija susijusi ekonominė veikla yra mažo anglies dioksido kiekio veikla, kad gaminant branduolinę energiją išmetamas ŠESD kiekis beveik lygus nuliui ir kad esama išsamių ir aiškių įrodymų, jog branduolinė energija gali labai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo tikslų įgyvendinimo.

193 Galiausiai Austrijos Respublika nepateikia įrodymų, pagrindžiančių jos teiginius, kad naujų branduolinių elektrinių statyba ir eksploatavimas remiantis 2023–2045 m. išduotais statybos leidimais negalėtų prisidėti prie 2050 m. siekiamo anglies dioksido neutralumo tikslo, o duotų rezultatų tik tolimoje ateityje. Iš tiesų ji tik cituoja platformos teiginį, kad naujos branduolinės elektrinės, kurių statybos leidimas bus išduotas iki 2045 m., galės būti suderintos su taksonomija, net jei pradės veikti per vėlai, kad prisidėtų prie klimato kaitos švelninimo.

194 Vis dėlto branduolinės energijos išmetamo ŠESD kiekio vertės yra labai mažos, todėl ji gali labai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, nes riboja intensyvia tarša anglies dioksidu pasižyminčių energijos šaltinių naudojimą.

195 Be to, remiantis teiginiu, kad dėl šios veiklos išmetamas ŠESD kiekis gali sumažėti tik tolimoje ateityje, o ne iki 2050 m., net jei būtų patvirtintas, negalima įrodyti, jog ginčijamame reglamente buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, nes tariamas akto neveiksmingumas negali lemti jo neteisėtumo (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Jippes ir kt.*, C-189/01, EU:C:2001:420, 84 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

196 Austrijos Respublika priduria, kad ginčijamas reglamentas prieštarauja 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo (ES) 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (OL L 114, 2022, p. 22) 1 straipsnio 2 daliai ir 16 konstatuojamajai daliai, pagal kurias Sąjunga turi stengtis įgyvendinti žaliąją pertvarką ir savo ekonomiką grįsti atsinaujinančiųjų išteklių energija, nes ginčijamame reglamente numatytas ilgalaikis branduolinės energijos įrenginių rėmimas yra visiškai priešingas šiam tikslui.

197 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad branduolinė energija yra pereinamoji veikla, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį.

198 Taigi, techninės analizės kriterijais, nustatytais pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį, papildomi Sąjungos veiksmai, kuriais skatinama naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

199 Vadinasi, negalima teigti, kad ginčijamas reglamentas prieštarauja Sprendimui 2022/591, ir nebūtina nagrinėti minėto sprendimo nuostatų apimties.

200 Dėl to reikia atmesti Austrijos Respublikos argumentus, susijusius su paramos perėjimui prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, atitinkančios 1,5 °C tikslą, nebuvimu.

201 Trečia, Austrijos Respublika iš esmės tvirtina, kad ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, įtraukimas į taksonomiją prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktui, nes su branduoline energetika susijęs ŠESD kiekis neatitinka geriausių sektoriaus ar pramonės, t. y. energijos gamybos sektoriaus, be kita ko, palyginti su vandens energija ir vėjo energija, rezultatų, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

202 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Austrijos Respublika klaidingai aiškina Taksonomijos reglamentą, nes sąlyga, pagal kurią veikla turi atitikti geriausius sektoriaus ar pramonės veiklos rezultatus, negali būti aiškinama taip, kad tai turėtų būti paties mažiausio anglies dioksido kiekio veikla atitinkamame sektoriuje ar pramonėje.

203 Iš Taksonomijos reglamento 41 konstatuojamosios dalies matyti, kad pereinamoji ekonominė veikla turėtų būti laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, ypač jeigu jos išmetamas ŠESD kiekis yra gerokai mažesnis už sektoriaus ar pramonės vidurkį.

204 Taigi, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, tam tikromis sąlygomis gali būti laikoma atitinkančia geriausius sektoriaus ar pramonės veiklos rezultatus, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktą.

205 Ketvirta, Austrijos Respublika iš esmės teigia, kad ginčijamas reglamentas nesuderinamas su Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies b punktu, nes investicijos į branduolinę energiją trukdo kurti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvas.

206 Austrijos Respublika iš esmės teigia, kad daugelis tyrimų rodo, jog branduolinė energija ir atsinaujinantieji energijos ištekliai nėra vieni kitus papildantys, bet kenkia vienas kitam ir kad dėl to ginčijamu reglamentu finansiniai ištekliai trumpuoju laikotarpi nukreipiami nuo atsinaujinančiųjų energijos išteklių įrenginio.

207 Šiuo klausimu reikia priminti, kad ginčijamo reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, jog gaminant branduolinę energiją užtikrinamas stabilus bazinės apkrovos energijos tiekimas ir taip palengvinamas kintamų atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas, taip pat netrukdoma jų plėtrai.

208 Reikia pažymėti, kad Deleguotajame reglamente 2021/2139 nustatyti techninės analizės kriterijai, apimantys kelis sektorius ir ekonominę veiklą, kurie gali padėti siekti klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos tikslų, įskaitant veiklą, susijusią su atsinaujinančiųjų išteklių energija.

209 Taigi negalima teigti, kad ginčijamame reglamente, kuris negali būti vertinamas atskirai nuo kitų deleguotųjų reglamentų, priimtų remiantis Taksonomijos reglamentu, nustatoma investicijų į ekonominę veiklą, susijusią su branduoline energija, pirmenybė prieš investiciją į atsinaujinančiąją energiją.

210 Toks ginčijamo reglamento aiškinimas atitinka SESV 194 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, pagal kurią kiekviena valstybė narė turi teisę apibrėžti savo energijos išteklių naudojimo sąlygas, pasirinkti iš skirtingų energijos šaltinių ir nustatyti bendrą savo energijos tiekimo struktūrą (šiuo klausimu žr. 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Austrija / Komisija*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 48 ir 80 punktus).

211 Be to, savo argumentais Austrijos Respublika iš esmės teigia, kad branduolinei energijai trūksta lankstumo, todėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies didėjimas blogina branduolinių elektrinių verslo modelį, nes sutrumpina jų naudojimo trukmę. Vis dėlto reikia pažymėti, kad tai yra bendro pobūdžio teiginys, kurio aktualumas gali skirtis atsižvelgiant į, viena vertus, kiekvienos valstybės narės pasirinkimą, nurodytą 210 punkte, ir, kita vertus, į branduolinių elektrinių galimybę koreguoti savo veiklą siekiant reaguoti į pasiūlos ir paklausos pokyčius, kaip teigė Komisija ir Prancūzijos Respublika.

212 Bet kuriuo atveju Komisija taip pat pateikė studiją, kurioje abejojama Austrijos Respublikos pateiktose studijose padaryta išvada. Pagal suformuotą jurisprudenciją reikia pripažinti plačią Komisijos diskreciją vertinant mokslo tyrimus ir pasirenkant tuos, kuriems turi būti teikiama pirmenybė kitų tyrimų atžvilgiu, neatsižvelgiant į jų chronologiją (2018 m. spalio 24 d. Sprendimo *Deza / Komisija*, T-400/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:712, 95 punktas ir 2023 m. liepos 5 d. Sprendimo *TIB Chemicals / Komisija*, T-639/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:374, 34 punktas).

213 Taigi Austrijos Respublikos pateiktų įrodymų nepakanka, kad Komisijos vertinimas, jog su branduoline energija susijusi ekonominė veikla palengvina kintamų atsinaujinančiųjų išteklių naudojimą ir netrukdo jų plėtrai, taptų neįtikinamas.

214 Vadinasi, šie įrodymai nepatvirtina, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, palengvina nereguliarių atsinaujinančiųjų išteklių naudojimą ir netrukdo jų plėtrai.

215 Austrijos Respublika taip pat priekaištauja Komisijai dėl to, kad ši neatliko tyrimo šiuo klausimu ir kad dėl to ginčijamas reglamentas esąs nepakankamai motyvuotas.

216 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją SESV 296 straipsniu reikalaujamas motyvavimas turi atitikti ginčijamo akto pobūdį ir aiškiai bei nedviprasmiškai atskleisti aktą priėmusios institucijos argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimtą priemonę pagrindžiančius motyvus, o kompetentingas teismas – vykdyti

kontrolę. Nereikalaujama, kad motyvuose būtų išdėstytos visos svarbios faktinės ir teisinės aplinkybės, nes tai, ar akto motyvai atitinka SESV 296 straipsnyje nustatytus reikalavimus, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo formuluotę, bet ir į kontekstą bei atitinkamą klausimą reglamentuojančių teisės normų visumą (žr. 2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Landeskreditbank Baden-Württemberg / ECB*, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 85 ir 87 punktus bei juose nurodytą jurisprudenciją).

217 Kaip matyti iš ginčijamo reglamento 6 konstatuojamosios dalies, Komisija pakankamai teisiškai motyvavo savo vertinimą, kad su branduoline energija susijusi ekonominė veikla palengvina kintamų atsinaujinančiųjų išteklių naudojimą ir netrukdo jų plėtrai. Iš tiesų iš šios konstatuojamosios dalies matyti, kad užtikrindama pagrindinių energijos poreikių patenkinimą branduolinė energija palengvina kintamųjų atsinaujinančiųjų išteklių naudojimą, todėl netrukdo jų plėtrai.

218 Komisijai taip pat negalima priekaištauti dėl to, kad neatliko tyrimo šiuo klausimu, nes iš ginčijamo reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje minimo vertinimo matyti, kad ji išnagrinėjo šį klausimą.

219 Penkta, Austrijos Respublika teigia, kad įtraukiant branduolinę energiją į taksonomiją pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytas susaistymo poveikio draudimas. Kadangi dėl didelių investicijų sąnaudų, ilgai trunkančios branduolinių elektrinių statybos ir ilgos jų eksploatavimo trukmės branduolinė energija sukelia didelį susaistymo poveikį, ji kenkia palankesnių atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai ir didina tikimybę, kad taršos anglies dioksidu intensyvumu pasižyminčios technologijos bus naudojamos, kol bus pradėtos eksploatuoti naujos branduolinės elektrinės.

220 Grįsdama šį teiginį Austrijos Respublika remiasi platformos atsakymu, kuriame nurodo, pirma, kad turto susaistymas vykdant didele tarša anglies dioksidu pasižyminčią veiklą gali įvykti (angl. „may occur“), jei numatomas ŠESD kiekio sumažinimas yra per lėtas arba pavėluotas, ir, antra, kad dėl ilgos branduolinių elektrinių statybos ir eksploatacijos trukmės kyla susaistymo rizika.

221 Reikia priminti, kad pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies c punktą reikalaujama, kad ekonomine veikla nebūtų sukuriamas turto, pasižyminčio taršos anglies dioksidu intensyvumu, susaistymas atsižvelgiant į to turto ekonominio naudingumo laikotarpį.

222 Iš to matyti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies c punktu siekiama išvengti turto, pasižyminčio taršos anglies dioksidu intensyvumu, susaistymo, t. y. įtvirtinimo, ir siekiama, kad, kaip nurodyta minėto reglamento 41 konstatuojamojoje dalyje, ekonomine veikla nebūtų sukuriamas turto susaistymas, nesuderinamas su poveikio klimatui neutralumo tikslu.

223 Vis dėlto Austrijos Respublika nepaaiškina, kodėl su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos turtas pasižymi taršos ŠESD intensyvumu, todėl jos argumentas yra nepagrįstas.

224 Be to, platformos atsakyme išdėstyti teiginiai, kuriuos pateikė Austrijos Respublika, suformuluoti vartojant tariamąją nuosaką arba nepagrįsti, todėl jų nepakanka, kad Komisijos atliktas vertinimas taptų neįtikinamas.

225 Taigi, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog su branduoline energija susijusi ekonominė veikla atitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytą sąlygą.

226 Austrijos Respublika taip pat iš esmės priekaištauja Komisijai dėl to, kad ši neišnagrinėjo su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos ribojimo poveikio, kuris yra didelis ir kenkia atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrai, o kartu lėmė būtinybę gaminti energiją naudojant anglis ir dujas, todėl ginčijamas reglamentas yra nepakankamai motyvuotas.

227 Vis dėlto, kadangi vykdant ekonominę veiklą, susijusią su branduoline energija, turto, pasižyminčio taršos anglies dioksidu intensyvumu, susaistymo poveikio rizika nekyla, nes šioje veikloje nenaudojamas taršos anglies dioksidu intensyvumu pasižymintis turtas, Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad ji neišnagrinėjo šio turto susaistymo pasekmių ar šiuo aspektu pažeidė pareigą motyvuoti.

228 Šešta, Austrijos Respublika tvirtina, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies pažeidimai taip pat lemia šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punkto, kuriame numatyta pareiga atsižvelgti į gyvavimo ciklą, įskaitant atliktuose gyvavimo ciklo tyrimuose išnagrinėtus aspektus, pažeidimą. Komisija iš tikrųjų atsižvelgė ne į ilgus branduolinių elektrinių planavimo, leidimų išdavimo ir eksploatavimo laikotarpius, taigi ir į visą gyvavimo ciklą, bet visų pirma į kliūtis mažo anglies dioksido kiekio alternatyvoms ir į susaistymo poveikį.

229 Vis dėlto pakanka konstatuoti, kad šiame prieštaravime Austrijos Respublika tik nurodė argumentus, susijusius su Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies pažeidimu. Šiomis aplinkybėmis, kadangi pastarieji argumentai buvo atmesti, argumentas, jog šios nuostatos pažeidimai lemia ir šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punkto pažeidimą, taip pat turi būti atmestas.

230 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Austrijos Respublika neįrodė, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, kad su branduoline energija susijusi ekonominė veikla atitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.

231 Vadinasi, ieškinio antrojo pagrindo antra dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio antrojo pagrindo trečios dalies, subsidiariai grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto ir atsargumo principo pažeidimu

232 Austrijos Respublika iš esmės tvirtina, kad ginčijamame reglamente numatytais techninės analizės kriterijais pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas, nes jie nepagrįsti nei įtikinamais mokslo įrodymais, nei atsargumo principu, ir jais remiantis negalima patikrinti, ar ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, atitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies sąlygas.

233 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Vengrijos, Rumunijos ir Suomijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

234 Svarbu priminti, kad, kaip nurodyta Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte, pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį nustatyti techninės analizės kriterijai turi būti pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais ir SESV 191 straipsnyje įtvirtintu atsargumo principu.

235 Nagrinėjamu atveju, pirma, iš ginčijamo reglamento 6 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija rėmėsi TEG ir JRC ataskaitoje pateiktais moksliniais vertinimais. Be to, kaip priminta šio sprendimo 48 punkte, ji taip pat rėmėsi Euratomo sutarties 31 straipsnyje nurodytos ekspertų

grupės ir PSAAPMK nuomone. Taip pat 2020 m. kovo 9 d. galutinės ataskaitos techniniame priede TEG nusprendė, kad „duomenys apie tai, jog branduolinė energija gali labai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, [buvo] gausūs ir nedviprasmiški“, ir nurodė kelis mokslo tyrimus.

236 Grįsdama savo argumentus Austrijos Respublika tik cituoja tris tyrimus, susijusius su tuo, kad branduolinė energija ir atsinaujinantieji energijos ištekliai kenkia vienas kitam ir vienas kito nepapildo, bet nepaaiškina, kaip su branduoline energija susijusiai veiklai taikomi techninės analizės kriterijai lemia taršos anglies dioksidu intensyvumu pasižyminčio turto susaistymą.

237 Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į šio sprendimo 212 punkte primintą didelę Komisijos diskreciją pasirinkti ir vertinti mokslo tyrimus, Austrijos Respublika pakankamai teisiškai neįrodė, kad Komisija pažeidė savo pareigą remtis įtikinamais mokslo duomenimis.

238 Bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į minėtą plačią diskreciją, vien aplinkybės, kad Komisijos analizė ginčijama mokslinėje literatūroje, nepakanka šiai analizei paneigti.

239 Antra, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, taip pat negalima teigti, jog ginčijamame reglamente „trūksta tyrimų ir pagrindimo“, apimančių klausimą, ar trys ekonomikos sektoriai, susiję su branduoline energija, atitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies sąlygas.

240 Primintina, kad pareiga motyvuoti sprendimus yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia atskirti nuo motyvų pagrįstumo klausimo, iš esmės susijusio su ginčijamo akto teisėtumu (žr. 2024 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Dumitrescu ir kt. / Komisija ir Teisingumo Teismas*, C-567/22 P–C-570/22 P, EU:C:2024:336, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Reikia konstatuoti, kad savo argumentais dėl „trūkstamų tyrimų ir pagrindimo“ Austrijos Respublika iš esmės ginčija ginčijamo reglamento motyvus, o ne jo pagrįstumą, ir kad tą patį reikia pasakyti apie kitus prieštaravimus dėl tokių trūkumų, pareikštus ieškiniui pagrįsti.

241 Be to, remiantis šio sprendimo 216 punkte nurodyta jurisprudencija, reikia pažymėti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje numatytų sąlygų tenkinimas yra pakankamai teisiškai motyvuotas ginčijamo reglamento 6 konstatuojamojoje dalyje ir Deleguotojo reglamento 2021/2139 aiškinamajame memorandume, kuriuose remiamasi ekspertų, su kuriais konsultavosi Komisija, nuomonėmis.

242 Trečia, kadangi Austrijos Respublika šioje ieškinio antrojo pagrindo dalyje konkrečiais argumentais nepagrindžia prieštaravimo, siejamo su atsargumo principo pažeidimu, ir tik nurodo tą principą, reikia konstatuoti, kad šis prieštaravimas yra nepriimtinas pagal Procedūros reglamento 76 straipsnio d punktą (šiuo klausimu žr. 2019 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *ADDE / Parlamentas*, T-48/17, EU:T:2019:780, 22 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

243 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti ieškinio antrojo pagrindo trečią dalį, taigi ir visą antrąjį pagrindą.

Dėl ieškinio trečiojo ir ketvirtojo pagrindų, grindžiamų Taksonomijos reglamento 17 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu

244 Grįsdama trečiąjį ir ketvirtąjį ieškinio pagrindus, Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš esmės tvirtina, kad ginčijamame reglamente, įtraukus su branduoline energija susijusią ekonominę veiklą į pereinamąją veiklą ir nustačius šios veiklos techninės analizės

kriterijus, buvo pažeistas RŽNP kriterijus, t. y. kriterijus, pagal kurį atitinkama ekonominė veikla neturi daryti didelės žalos vienam iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje numatytų aplinkos tikslų, ir šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktai bei atsargumo principas.

245 Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„3 straipsnio b punkto tikslais, atsižvelgiant į vykdant ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus, gautus remiantis esamais gyvavimo ciklo vertinimais, ta ekonominė veikla laikytina darančia reikšmingą žalą:

a) klimato kaitos švelninimui, kai dėl tos veiklos išmetamas didelis [ŠESD] kiekis;

b) prisitaikymui prie klimato kaitos, kai dėl tos veiklos didėja dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis tai pačiai veiklai arba žmonėms, gamtai ar turtui;

c) tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai, kai ta veikla daroma žala:
   i) vandens telkinių, įskaitant paviršinį vandenį ir požeminį vandenį, gerai būklei arba geram ekologiniam potencialui arba
   ii) gerai jūrų vandenų aplinkos būklei;

d) žiedinę ekonomiką, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą, kai:
   i) dėl tos veiklos labai neefektyviai naudojamos medžiagos arba tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai, pavyzdžiui, neatsinaujinantieji energijos ištekliai, žaliavos, vanduo ir žemė, viename ar daugiau produktų gyvavimo ciklo etapų, be kita ko, kiek tai susiję su produktų patvarumu, galimybe juos pataisyti, atnaujinti, pakartotinai naudoti ar perdirbti;
   ii) kai dėl tos veiklos labai padidėja atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingų atliekų deginimą, arba
   iii) ilgalaikis atliekų šalinimas gali sukelti didelę ilgalaikę žalą aplinkai;

e) taršos prevencijai ir kontrolei, kai dėl tos veiklos, palyginti su padėtimi prieš pradedant tą veiklą, labai padidėja į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, arba

f) biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui, kai ta veikla yra:
   i) labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui arba
   ii) žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.“

246 Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalyje primenama, kad, be kita ko, pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnio 3 dalį nustatyti techninės analizės kriterijai:

„a) turi padėti nustatyti, kaip tinkamiausiai galima prisidėti siekiant tam tikro aplinkos tikslo, kartu laikantis technologinio neutralumo principo, atsižvelgiant tiek į trumpalaikį, tiek į ilgalaikį tam tikros ekonominės veiklos poveikį;

b) turi padėti apibrėžti būtiniausius reikalavimus, kurių turi būti laikomasi siekiant išvengti reikšmingos žalos bet kuriam iš atitinkamų aplinkos tikslų, atsižvelgiant tiek į trumpalaikį, tiek į ilgalaikį tam tikros ekonominės veiklos poveikį;

c) turi būti kiekybiniai ir, kiek įmanoma, turi turėti nustatytas ribines vertes, o kitu atveju turi būti kokybiniai;

d) kai tikslinga, turi būti grindžiami Sąjungos ženklinimo ir sertifikavimo sistemomis, Sąjungos aplinkosauginio pėdsako vertinimo metodika ir Sąjungos statistinio klasifikavimo sistemomis ir jais turi būti atsižvelgiama į visus atitinkamus esančius Sąjungos teisės aktus;

e) kiek įmanoma, turi būti nustatomi naudojant tvarumo rodiklius, kaip nurodyta Reglamento <…> 2019/2088 4 straipsnio 6 dalyje;

f) turi būti pagrįsti įtikinamais moksliniais įrodymais ir SESV 191 straipsnyje įtvirtintu atsargumo principu;

g) turi būti nustatomi atsižvelgiant į gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus iš esamų gyvavimo ciklo vertinimų, atsižvelgiant tiek į pačios ekonominės veiklos poveikį aplinkai, tiek į vykdant tą ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų poveikį aplinkai, visų pirma atsižvelgiant į tų produktų ir paslaugų gamybą, naudojimą ir gyvavimo ciklo pabaigą;

h) turi būti nustatomi atsižvelgiant į ekonominės veiklos pobūdį ir mastą, be kita ko:

i) ar tai yra sąlygas sudaranti veikla, kaip nurodyta 16 straipsnyje, arba

ii) ar tai yra perėjimo veikla, kaip nurodyta 10 straipsnio 2 dalyje;

i) turi būti nustatomi atsižvelgiant į galimą perėjimo prie darnesnės ekonomikos poveikį rinkai, įskaitant riziką, kad dėl tokio perėjimo tam tikras turtas taps neišnaudojamu, taip pat į riziką, kad gali atsirasti nenuoseklių paskatų tvariai investuoti;

j) turi apimti visą atitinkamą konkretaus sektoriaus ekonominę veiklą ir užtikrinti, kad tai veiklai būtų taikoma vienoda tvarka, jei ja vienodai prisidedama siekiant šio reglamento 9 straipsnyje išdėstytų aplinkos tikslų, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymo rinkoje, ir

k) turi būti lengvai naudojami ir nustatomi taip, kad būtų lengviau patikrinti, kaip jų laikomasi. <…>“

247 Pirmiausia reikia priminti, kad atsargumo principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kylantis iš SESV 11 straipsnio, 168 straipsnio 1 dalies, 169 straipsnio 1 ir 2 dalių ir 191 straipsnio 1 ir 2 dalių, pagal kurį atitinkamos valdžios institucijos, tiksliai vykdydamos joms susijusiais teisės aktais suteiktą kompetenciją, įpareigojamos imtis priemonių, tinkamų užkirsti kelią galimam pavojui visuomenės sveikatai, saugumui ir aplinkai, ir šių interesų apsaugos reikalavimus iškelti virš ekonominių interesų (šiuo klausimu žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 58 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

248 Kai mokslo požiūriu nėra aišku, ar kyla pavojus žmonių sveikatai arba aplinkai ir kokio jis masto, laikydamosi atsargumo principo institucijos gali imtis apsaugos priemonių, nelaukdamos, kol bus visiškai įrodyti tokio pavojaus realumas ir rimtumas arba pasireikš neigiamas poveikis sveikatai (šiuo klausimu žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 59 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

249 Atsargumo principas taikomas ne tik tais atvejais, kai neaišku, ar kyla rizika, bet juo galima remtis ir tada, kai rizikos buvimas yra įrodytas ir kai Komisija turi įvertinti, ar ši rizika yra priimtina, arba nuspręsti, kaip reikia reaguoti valdant riziką (2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. / Komisija*, T-429/13 ir T-451/13, EU:T:2018:280, 340 punktas).

250 Kalbant apie procesą, po kurio institucija patvirtina tinkamas priemones, kad, vadovaujantis atsargumo principu, būtų išvengta tam tikros galimos rizikos žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai, gali būti išskirti trys etapai: pirma, galimo neigiamo tam tikro reiškinio poveikio nustatymas, antra, su šiuo reiškiniu susijusios rizikos žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai vertinimas ir, trečia, jei galima nustatyta rizika viršija visuomenei priimtinas ribas, – rizikos valdymas patvirtinant tinkamas apsaugos priemones (2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 60 punktas ir 2024 m. vasario 21 d. Sprendimo *PAN Europe / Komisija*, T-536/22, paduotas apeliacinis skundas, EU:T:2024:98, 74 punktas).

251 Rizikos žmonių sveikatai, saugumui ir aplinkai vertinimas reiškia, kad, siekdama kovoti su galimu neigiamu tam tikro reiškinio poveikiu institucija turi atlikti mokslinį šios rizikos vertinimą ir nustatyti, ar ji viršija visuomenei priimtinu laikomą rizikos lygį. Taigi, kad institucijos galėtų įvertinti riziką, joms svarbu, pirma, turėti mokslinį rizikos vertinimą ir, antra, nustatyti visuomenei nepriimtinu laikomą rizikos lygį (žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 61 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

252 Mokslinį rizikos vertinimą, kaip mokslo procesą, institucija turi pavesti mokslo ekspertams (žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 64 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

253 Rizikos lygį, laikytiną nepriimtinu visuomenei, laikydamosi taikytinų normų apibrėžia institucijos, atsakingos už politinį sprendimą nustatyti tinkamą minėtos visuomenės apsaugos lygį (šiuo klausimu žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 71 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

254 Nustatydamos rizikos lygį, laikomą nepriimtinu visuomenei, institucijos yra saistomos savo pareigos užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos, saugumo ir aplinkos apsaugos lygį. Šis aukštas apsaugos lygis nebūtinai turi būti techniniu požiūriu aukščiausias. Be to, šios institucijos negali laikytis vien hipotetinio požiūrio į riziką ir priimti sprendimų remdamosi nulinės rizikos lygiu (žr. 2018 m. gegužės 17 d. Sprendimo *BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 72 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

255 Dėl šių principų laikymosi teisminės kontrolės pažymėtina, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Komisijai turi būti suteikta plati diskrecija priimant rizikos valdymo priemones. Iš tiesų šioje srityje visų pirma reikalingi politiniai sprendimai ir sudėtingi vertinimai. Tik akivaizdžiai netinkamas šioje srityje priimtos priemonės pobūdis gali turėti įtakos tokios priemonės teisėtumui (2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *Pesce ir kt.*, C-78/16 ir C-79/16, EU:C:2016:428, 49 punktas).

256 Taigi, iš jurisprudencijos matyti, kad atsargumo principas taikomas, kai lieka mokslo abejonių dėl pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai buvimo ar masto, siekiant, kad institucijos galėtų imtis apsaugos priemonių, nelaukdamos, kol šio pavojaus realumas ir rimtumas bus visiškai įrodyti arba kol pasireikš neigiamas poveikis sveikatai ir aplinkai.

257 Iš jurisprudencijos taip pat matyti, kad taikant atsargumo principą daroma prielaida, kad reikia atlikti mokslinį rizikos įvertinimą, nustatyti rizikos lygį, kuris būtų pripažintas priimtinu, ir prireikus priimti tinkamas apsaugos priemones.

258 Į Austrijos Respublikos argumentus reikia atsakyti remiantis būtent šiais teiginiais.

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo pirmos dalies, ketvirtojo pagrindo pirmos dalies ir trečiojo pagrindo trečios dalies penkto prieštaravimo, susijusių su apsaugos lygio nepaisymu

259 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš esmės teigia, kad, atsižvelgiant į Taksonomijos reglamentu siekiamą tvarumo aplinkos atžvilgiu tikslą ir atsargumo principą, pagal šio reglamento 17 straipsnį priimtinu laikomas žemesnis rizikos lygis, taigi, turi būti užtikrintas aukštesnis apsaugos lygis, palyginti su tradicinių branduolinę energiją reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis. Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš to daro išvadą, kad techninės analizės kriterijų nepakanka, nes šie kriterijai dažniausiai būna susiję su teisės aktais, priimtais pagal Euratomo sutartį, arba su visuotinai taikomais Sąjungos teisės aktais.

260 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Lenkijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, nesutinka su šiais argumentais.

261 Svarbu priminti, kad nustatydama techninės analizės kriterijus, visų pirma susijusius su RŽNP kriterijumi, pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą Komisija turi atsižvelgti į atsargumo principą.

262 Vis dėlto pačiu atsargumo principu konkretus apsaugos lygis neapibrėžiamas: jis yra metodas, kuriuo remdamosi kompetentingos institucijos gali imtis apsaugos priemonių, nepaisydamos mokslinių abejonių dėl pavojaus buvimo ar jo masto (šiuo klausimu žr. 2018 m. gegužės 17 d. *Sprendimo BASF Agro ir kt. / Komisija*, T-584/13, EU:T:2018:279, 59 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

263 Be to, dėl argumento, kad griežtas Taksonomijos reglamento 17 straipsnio aiškinimas grindžiamas tvarumo aplinkos atžvilgiu tikslu, kurio siekiama šiuo reglamentu, reikia priminti, kad pagal šio reglamento 40 konstatuojamąją dalį „ekonominė veikla neturėtų būti laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria, jeigu aplinkai ja daroma daugiau žalos, nei teikiama naudos“, o „techninės analizės kriterijais turėtų būti nustatyti būtiniausi reikalavimai, reikalingi siekiant išvengti reikšmingos žalos kitiems tikslams, be kita ko, plėtojant būtiniausius reikalavimus, nustatytus pagal Sąjungos teisę“.

264 Reikia konstatuoti, kad ši Taksonomijos reglamento 40 konstatuojamosios dalies ištrauka patvirtina tai, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, kad techninės analizės kriterijais galima pasiekti tvarumo aplinkos atžvilgiu tikslą ir kad jie gali būti suderinami su atsargumo principu, remiantis tuo, kad laikomasi atitinkamuose teisės aktuose numatytų minimalių reikalavimų.

265 Be to, šis Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimas patvirtinamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies d punktu, kuriame reikalaujama, kad nustatydama techninės analizės kriterijus Komisija atsižvelgtų į „visus atitinkamus esančius Sąjungos teisės aktus“, ir šio reglamento 43 ir 44 konstatuojamosiomis dalimis.

266 Be to, nors Taksonomijos reglamente tai nenustatyta, pagal jį Komisijai nedraudžiama įtvirtinti griežtesnių apsaugos kriterijų, viršijančių iš kitų Sąjungos teisės normų kylančius minimalius reikalavimus.

267 Vis dėlto Austrijos Respublika neįrodo, kad, kiek tai susiję su RŽNP kriterijumi, ginčijamame reglamente tik pakartoti iš kitų Sąjungos teisės normų kylantys reikalavimai. Ieškinio 145 punkte ji netgi pripažįsta, kad buvo įdiegti papildomi kriterijai.

268 Šiomis aplinkybėmis negalima teigti, kad ginčijamame reglamente remdamasi reikšmingų Sąjungos teisės normų laikymusi Komisija pažeidė tvarumo aplinkos atžvilgiu tikslą, Taksonomijos reglamento 17 straipsnį, šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą ar atsargumo principą.

269 Vadinasi, ieškinio trečiojo pagrindo pirma dalis, ketvirtojo pagrindo pirma dalis ir trečiojo pagrindo trečios dalies penktasis prieštaravimas yra nepagrįsti.

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo antros dalies, grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto pažeidimu

270 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš esmės tvirtina, kad ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, įtraukimą į ginčijamą reglamentą lėmė įrodinėjimo reikalavimų, kylančių iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto, aiškinamų atsižvelgiant į atsargumo principą, nepaisymas. Konkrečiai kalbant, Austrijos Respublika teigia, kad, pirma, išvada dėl branduolinės energijos atitikties RŽNP kriterijui buvo grindžiama JRC išvada, jog „atlikus tyrimus nepaaiškėjo mokslo įrodymų, kad branduolinė energija daro didesnę žalą žmonių sveikatai ar aplinkai nei kitos elektros energijos gamybos technologijos, jau įtrauktos į taksonomiją kaip veikla, kuria prisidedama prie klimato kaitos švelninimo“. Laikantis šio požiūrio, branduolinė energija lyginama su kitų rūšių energija, nors tai minėtame 17 straipsnyje nenumatyta. Antra, tikrinant, ar laikomasi atsargumo principo, tai, kad nėra mokslo įrodymų dėl didelės žalos, nėra reikšmingas kriterijus, nes svarbu tik žinoti, ar galima atmesti bet kokias pagrįstas abejones dėl tokios žalos. Trečia, Austrijos Respublika ginčija JRC ataskaitos įrodomąją galią, motyvuodama tuo, kad ji nepakankama ir neišsami bei iš esmės prieštarauja kitiems mokslo tyrimams, o JRC yra Komisijos vidaus organas. Remdamasi PSAAPMK nuomonėje išdėstyta kritika ji taip pat ginčija JRC ataskaitą.

271 Komisija, palaikoma Lenkijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

272 Visų pirma reikia pažymėti, kad vadovaujantis Austrijos Respublikos kritikuojamu JRC požiūriu buvo atsižvelgta į kitos veiklos tyrimų, atliktų prieš priimant Deleguotąjį reglamentą 2021/2139, rezultatus. Kaip teisingai pažymi Komisija, toks požiūris atitinka šio sprendimo 112 punkte primintą technologinio neutralumo principą ir juo galima pagrįsti rizikos vertinimą, nuosekliai derantį su šios kitos veiklos vertinimu.

273 Antra, taip pat negalima pritarti kritikai dėl klaidos vertinant taikytiną įrodymų lygį, nes JRC ataskaita grindžiama tuo, kad didelės žalos įrodymų nėra, o ne tuo, kad nėra jokių pagrįstų abejonių dėl didelės žalos buvimo.

274 Iš tiesų iš jurisprudencijos matyti, kad pagal atsargumo principą nereikalaujama, kad būtų pašalintos bet kokios pagrįstos mokslo abejonės dėl žalos aplinkai buvimo, nes tai reikštų nulinės rizikos Komisijai nustatymą, o tai prieštarautų jurisprudencijai (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Pfizer Animal Health / Taryba*, T-13/99, EU:T:2002:209, 145 punktą).

275 Be to, reikia pažymėti, kad kriterijus, į kurį atsižvelgiama, atitinka Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą, kuriuo tik reikalaujama, kad Komisija remtųsi įtikinamais mokslo įrodymais.

276 Trečia, dėl kitų kritinių pastabų JRC ataskaitos atžvilgiu, kaip jau buvo pažymėta 212 punkte, reikia priminti, kad Komisija turi plačią diskreciją tiek pasirinkti mokslo tyrimus, tiek juos vertinti. Reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublika neįrodė, jog remdamasi minėta ataskaita Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

277 Taigi, pirma, reikia pažymėti, kad Austrijos Respublika bendrai remiasi BASE technine nuomone dėl JRC ataskaitos, t. y. Euratomo sutarties 31 straipsnyje numatytos ekspertų grupės atskirąja nuomone, ir „įvairiais kituose ieškinio pagrinduose nurodytais šaltiniais“. Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Bendrajam Teismui nepriklauso vietoj šalių dokumentuose, į kuriuos jos daro nuorodą, bandyti surasti svarbius elementus (šiuo klausimu žr. 2020 m. birželio 25 d. Sprendimo *Siberia Oriental / Bendrijos augalų veislių tarnyba* (*Siberia*), T-737/18, EU:T:2020:289, 25 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi, nesant pakankamai tikslių Austrijos Respublikos teiginius pagrindžiančių įrodymų, į šiuos teiginius negalima atsižvelgti.

278 Antra, dėl nuorodos į PSAAPMK analizę reikia pažymėti, kad ji neturi tokios reikšmės, kokią jai priskiria Austrijos Respublika. Nors PSAAPMK yra pabrėžęs, kad priklausomumo nuo veikiančios reguliavimo sistemos ne visada pakanka, jis vis dėlto padarė išvadą, kad „bendrai pritaria JRC išvadai“, pagal kurią branduolinių elektrinių eksploatavimo veikla nedaro neišvengiamos žalos žmonių sveikatai ar aplinkai, jei susijusi pramoninė veikla tenkina atitinkamus techninės analizės kriterijus.

279 Trečia, bet kuriuo atveju vien iš to, kad PSAAPMK tam tikrais aspektais kritikavo JRC ataskaitą, negalima daryti išvados, kad Komisija rėmėsi neįtikinamais įrodymais ir taip pažeidė atsargumo principą. Iš tikrųjų atsižvelgdama į PSAAPMK išreikštą susirūpinimą dėl nepakankamos veikimo reguliavimo sistemos Komisija į ginčijamo reglamento I priedą įtraukė papildomus kriterijus, viršijančius galiojančiuose Sąjungos teisės standartuose nustatytą lygį.

280 Ketvirta, Austrijos Respublika tvirtina, kad JRC ataskaita negali būti laikoma labiau įtikinančia nei kiti mokslo tyrimai, nes ją parengė Komisijos vidaus įstaiga, o ne nepriklausoma įstaiga.

281 Vis dėlto pakanka konstatuoti, kad Austrijos Respublika nepagrindžia savo teiginio, jog JRC ataskaita buvo laikoma įtikinamesne už kitus pripažintų ekspertų mokslo tyrimus.

282 Be to, Austrijos Respublika neteigia ir neįrodo, kad JRC ataskaitos vertinimai negali būti laikomi įtikinamais mokslo įrodymais, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą.

283 Vadinasi, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Komisija nesilaikė Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje ir 19 straipsnio 1 dalies f punkte nustatytų įrodinėjimo reikalavimų, aiškinamų remiantis atsargumo principu.

284 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškinio trečiojo pagrindo antra dalis yra nepagrįsta.

– Dėl kitų ieškinio trečiojo pagrindo trečios dalies ir ketvirtojo pagrindo antros dalies prieštaravimų, susijusių su neatsižvelgimu į sunkių reaktoriaus avarijų riziką

285 Trečiojo pagrindo trečioje dalyje Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, tvirtina, kad ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, įtraukimas į taksonomiją grindžiamas neatsižvelgimu į sunkių reaktoriaus avarijų riziką ir taip daro didelę žalą aplinkos apsaugos tikslams, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktus, susijusiems su vandens ir jūrų išteklių apsauga, aplinkos taršos prevencija ir kontrole bei biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ar atkūrimu. Austrijos Respublika teigia, kad negalima atmesti pasekmių, kurias sunkios reaktoriaus avarijos gali turėti šiems aplinkos tikslams. Ji taip pat mano, kad ginčijamame reglamente „trūksta tyrimų ir pagrindimo“ šiuo klausimu. Ji taip pat tvirtina, kad Komisija negali teigti, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas jai delegavo įgaliojimus nustatyti visuomenei priimtiną riziką ir kad taikydama atsargumo principą Komisija neturi jokios diskrecijos.

286 Ketvirtojo pagrindo antroje dalyje Austrijos Respublika teigia, kad, remiantis ginčijamo reglamento I priede nurodytais techninės analizės kriterijais, darant nuorodą į esamas branduolines saugos nuostatas ir standartus negalima atmesti, jog dėl sunkių reaktoriaus avarijų pavojaus gali būti padaryta didelė žala aplinkos apsaugos tikslams, be kita ko, numatytiems Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktuose (vandens ir jūrų išteklių apsauga, taršos prevencija ir kontrolė, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ar atkūrimas). Kadangi tarp techninės analizės kriterijų kartais numatomi papildomi kriterijai, ji laikosi nuomonės, kad jie yra neaiškūs arba kad pagal juos reguliavimo kompetencija neteisėtai perduodama nacionalinėms priežiūros institucijoms.

287 Komisija, palaikoma Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Lenkijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos, nesutinka su šiais argumentais.

288 Pirmiausia reikia pažymėti, kad RŽNP kriterijaus laikymasis turi būti tikrinamas ne *in abstracto*, o atsižvelgiant į ginčijamame reglamente nustatytus techninės analizės kriterijus.

289 Pirma, reikia priminti, kad Taksonomijos reglamento 3 straipsnio b punkte numatyta, jog tam tikra ekonominė veikla laikoma tvaria aplinkos atžvilgiu, be kita ko, jei ta ekonomine veikla pagal minėto reglamento 17 straipsnį nedaroma reikšmingos žalos nė vienam iš šio reglamento 9 straipsnyje nustatytų aplinkos tikslų.

290 Konkrečiai iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktų ir 34 bei 40 konstatuojamųjų dalių matyti, jog tam, kad tam tikra ekonominė veikla būtų laikoma tvaria aplinkos atžvilgiu, ji turi nedaryti reikšmingos žalos vienam iš Taksonomijos reglamente apibrėžtų aplinkos tikslų, t. y. žalos, kuri viršytų šios veiklos indėlį siekiant tam tikro aplinkos tikslo.

291 Be to, kiekvienai veiklai nustatyti techninės analizės kriterijai turi padėti užtikrinti, kad ši veikla nedarytų didelės žalos vienam iš Taksonomijos reglamente apibrėžtų aplinkos tikslų.

292 Kaip matyti iš šio sprendimo 263–265 punktų, šiuo tikslu techninės analizės kriterijuose turi būti apibrėžti būtini minimalūs reikalavimai, be kita ko, remiantis bet kokiu minimaliu reikalavimu, nustatytu taikant Sąjungos teisę, visų pirma 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyvą 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 172, 2009, p. 18), neužkertant kelio viršyti minėtus reikalavimus.

293 Be to, nuoroda į didelę žalą reiškia, kad RŽNP kriterijaus laikymusi siekiama užkirsti kelią žalai, kuriai būdingas tam tikras sunkumas ir kuri būtų didesnė už atitinkamos veiklos prisidėjimą prie klimato kaitos švelninimo.

294 Ši nuoroda taip pat reiškia, kad, kai numatoma didelė žala aplinkai atsiranda dėl avarijos rizikos, tokiai rizika turi būti būdinga tam tikro laipsnio tikimybė.

295 Taigi, siekiant atsakyti į Austrijos Respublikos argumentus reikia išnagrinėti, ar jais galima įrodyti, kad įtraukusi ekonominę veiklą, susijusią su branduoline energija, į taksonomiją Komisija neatsižvelgė į sunkių reaktoriaus avarijų riziką ir taip padarė didelę žalą Austrijos Respublikos nustatytiems aplinkos apsaugos tikslams, ir ar nustatydama techninės analizės kriterijus, kuriais remiantis siekiama išvengti šios rizikos, Komisija nustatė minimalius reikalavimus, būtinus siekiant išvengti didelės žalos šiems tikslams.

296 Antra, šalys sutaria, kad nors galimos reaktoriaus avarijos padarinių sunkumui būdingas mažas neapibrėžtumas, tikimybei, kad tokia avarija įvyks, būdingas aukštas neapibrėžtumo laipsnis. Taigi, pagal šio sprendimo 248 punkte nurodytą jurisprudenciją atsargumo principas turi būti taikomas atsižvelgiant į šį netikrumą, susijusį su sunkių reaktoriaus avarijų tikimybe.

297 Šiuo klausimu buvo nuspręsta, kad patvirtinant prevencinę priemonę arba, atvirkščiai, ją atšaukiant ar sušvelninant negali būti reikalaujama įrodyti visišką rizikos nebuvimą, nes paprastai mokslo požiūriu tokio įrodymo pateikti neįmanoma, kadangi praktikoje nulinės rizikos nebūna (2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Du Pont de Nemours (Prancūzija) ir kt. / Komisija*, T-31/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:167, 140 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2003 m. spalio 21 d. Sprendimo *Solvay Pharmaceuticals / Taryba*, T-392/02, EU:T:2003:277, 130 punktą).

298 Tokiu atveju svarbu, kad mokslo ekspertai atliktų kuo išsamesnį rizikos mokslinį vertinimą, nepaisydami tebesančių mokslo abejonių, kad kompetentinga valdžios institucija turėtų pakankamai patikimą ir reikšmingą informaciją, kuri jai leistų suprasti visą kylančio mokslinio klausimo reikšmę ir ji galėtų savo politiką apibrėžti žinodama visas aplinkybes (2011 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Prancūzija / Komisija*, T-257/07, EU:T:2011:444, 77 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Pfizer Animal Health / Taryba*, T-13/99, EU:T:2002:209, 160–163 punktus ir 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Alpharma / Taryba*, T-70/99, EU:T:2002:210, 173–176 punktus).

299 Vadovaujantis šio sprendimo 255 punkte nurodyta jurisprudencija, reikia patikrinti, ar remiantis Austrijos Respublikos argumentais galima įrodyti, kad ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, įtraukimas ir techninės analizės kriterijų nustatymas buvo akivaizdžiai klaidingi, turint omenyje sunkių reaktoriaus avarijų riziką.

300 Austrijos Respublika pirmiausia remiasi 2000 m. vasario 2 d. Komisijos komunikatu (KOM(2000) 1 galutinis) dėl atsargumo principo, teigdama, kad rizikos vertinimas pagal šį principą negali būti grindžiamas vien įvykio tikimybe: jis taip pat turi apimti įvykio išskirtinių padarinių reaktoriaus avarijų atveju sunkumą.

301 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Austrijos Respublikos nustatytų sunkių pasekmių žmogui ir aplinkai, taip pat žalos buvimas neišvengiamai priklauso nuo tikimybės, kad įvyks sunki reaktoriaus avarija.

302 Šio aiškinimo nepaneigia Komisijos komunikatas (KOM(2000) 1 galutinis), nes šiame komunikate taip pat numatyta, kad vertinant šią riziką reikia atsižvelgti į jos atsiradimo tikimybę.

303 Taigi, vertinant sunkios avarijos riziką, reikia atsižvelgti ir į mažą jos tikimybę, kurią Austrijos Respublika pripažino ieškinio 98 punkte, ir į didelį galimų tokios avarijos pasekmių sunkumą.

304 Antra, Austrijos Respublika mano, kad JRC ataskaita nėra pakankamai išsami, nes joje daroma prielaida, kad hipotetinė sunkios reaktoriaus avarijos, dėl kurios žūtų 30 000 žmonių, tikimybė yra labai maža, nors paskesniame statistiniame tyrime (S. Wheatley, B. Sovacool ir D. Sornette „Reassessing the safety of nuclear power“ („Branduolinės energijos saugumo peržiūra“), *Energy Research & Social Science*, *Elsevier*, 2016, 15 t., p. 96–100, ypač p. 99), kurio JRC nemini, teigiama, kad, pirma, nepaisant visų saugos standartų patobulinimų, tikimybė, jog kas 60–150 metų įvyks sunki reaktoriaus avarija, yra 50 % ir, antra, jei atsižvelgiama į pasekmių mastą, bendra branduolinės energijos socialinė rizika vis dar yra didelė. Iš to ji daro išvadą, kad išlieka didelis neaiškumas.

305 Dėl reaktoriaus avarijos tikimybės nustatymo JRC savo ataskaitoje nurodė:

„Branduolinėse elektrinėse įvyko sunkių avarijų dėl branduolinio reaktoriaus aktyviosios zonos išsilydymo ir visuomenė gerai žino apie trijų sunkių avarijų, įvykusių būtent Trijų Mylių salos (JAV, 1979 m.), Černobylio (Sovietų Sąjunga, 1986 m.) ir Fukušimos (Japonija, 2011 m.) elektrinėse, pasekmes. Branduolinės elektrinės, kuriose įvyko šios avarijos, buvo skirtingų tipų <…>, o aplinkybės, lėmusios šiuos įvykius, taip pat labai skyrėsi. Sunkios avarijos – tai įvykiai, kurių tikimybė labai maža, bet jie gali turėti rimtų pasekmių ir negalima 100 % atmesti jų tikimybės“.

306 JRC taip pat nurodė, kad sunki avarija III kartos branduolinėje elektrinėje yra labai mažai tikėtinas įvykis.

307 Aplinkybės, kad Austrijos Respublikos pateiktame tyrime ši tikimybė ginčijama, savaime nepakanka, kad būtų galima konstatuoti akivaizdžią vertinimo klaidą, nes pagal šio sprendimo 212 punkte nurodytą jurisprudenciją Komisija turi plačią diskreciją vertinti mokslo tyrimus.

308 Taip yra juo labiau dėl to, kad Austrijos Respublikos nurodytoje studijoje aprašytas scenarijus grindžiamas prielaida, kuri negali būti lyginama su JRC ataskaitoje numatyta prielaida, kad po Fukušimos avarijos 388 reaktoriai veikė ir nebuvo niekaip patobulinti.

309 Be to, Austrijos Respublika neįrodė, kad Komisija viršijo savo diskreciją nustatydama visuomenei priimtinu laikomą rizikos lygį.

310 Taip pat Austrijos Respublika priekaištauja JRC dėl to, kad jis ataskaitoje rėmėsi palyginimais su užtvankos griuvimo rizika ir asmenimis, nukentėjusiais nuo oro taršos, rūkymo ar kelių eismo, bet neišnagrinėjo reaktoriaus avarijų ilgalaikių pasekmių žmonių gyvenimui.

311 Vis dėlto, kaip matyti iš JRC ataskaitos, šiais aukų skaičiaus palyginimais norėta nagrinėjamą veiklą įvertinti gretinant su kita žmogaus veikla, siekiant pabrėžti skirtingą rizikos suvokimą. Be to, JRC paaiškino, kad buvo sunku įvertinti ilgalaikes pasekmes žmonių gyvenimui, bet kartu pripažino jų svarbą.

312 Austrijos Respublika taip pat teigia, kad JRC ataskaitoje nepakankamai atsižvelgta į pasekmes aplinkai, nors į jas reikėtų atsižvelgti pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnį. JRC ataskaitoje nebuvo išnagrinėti lemiami aspektai, t. y. reaktoriaus avarijų, pavyzdžiui, įvykusios Fukušimos elektrinėje, poveikis aplinkai.

313 Vis dėlto šiuo klausimu JRC savo ataskaitos 105 ir 121 puslapiuose nurodė Jungtinių Tautų Atominės spinduliuotės poveikio mokslinio komiteto ataskaitą („Levels and effects of radiation exposure due to the accident at the Fukushima Daiichi Nuclear Power Station: implications of information published since the UNSCEAR 2013 Report“ (Fukušimos Daiči branduolinės elektrinės avarijos metu patirto radiacijos poveikio lygiai ir pasekmės: po UNSCEAR 2013 m. ataskaitos paskelbtos informacijos reikšmė), *Sources, Effects and Risks of Ionizing Radiation*, *UNSCEAR 2020 Report*, 2021, II t., B priedas), kurioje aptariamas Fukušimos avarijos poveikis aplinkai ir į kurią buvo atsižvelgta jo analizėje.

314 Taigi, JRC ataskaita negali būti šiuo aspektu laikoma neišsamia.

315 Be to, svarbu pažymėti, kad su branduoline energija susijusi ekonominė veikla Sąjungos teisėje reglamentuojama griežtai, siekiant sumažinti sunkių reaktoriaus avarijų tikimybę ir tokių avarijų poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai sunkumą.

316 Šiuo klausimu techninės analizės kriterijuose aiškiai remiamasi visomis Sąjungos branduolinės saugos taisyklėmis bei naujausiomis Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) ir Vakarų Europos reguliavimo institucijų asociacijos (WENRA) tarptautinėmis gairėmis.

317 Be to, Austrijos Respublika nepateikia konkretesnių argumentų, kuriais būtų siekiama įrodyti, kad su branduoline energija susijusi ekonominė veikla kenkia gerai vandens ar jūrų vandenų aplinkos būklei, dėl jos labai padidėja į vandenį, orą ar dirvožemį išmetamų teršalų kiekis arba pažeidžiama ekosistemų būklė ir atsparumas arba buveinių ar rūšių apsaugos būklė, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktus.

318 Taigi, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog, kiek tai susiję su ginčijamame reglamente nurodytomis Sąjungos branduolinės saugos taisyklėmis, buvo laikomasi RŽNP kriterijaus, konkrečiai kalbant, kad nebuvo įrodyta, jog ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, kenkia gerai vandens telkinių ar jūrų vandenų aplinkos būklei, dėl to labai padidėjo į vandenį, orą ar dirvožemį išmetamų teršalų kiekis arba buvo pakenkta gerai ekosistemų būklei ir atsparumui arba buveinių ar rūšių apsaugos būklei, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktus.

319 Trečia, dėl tariamų „trūkstamų tyrimų ir pagrindimo“ bei JRC ataskaitos kritikos Austrijos Respublika laikosi nuomonės, kad šioje ataskaitoje turėjo būti įvertinta sunkių reaktoriaus avarijų padaroma žala aplinkos tikslams ir jos pasekmės sveikatai, ypač atsižvelgiant į dabartinius kritinius nelaimingų atsitikimų tikimybės tyrimus, nes pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnį tai yra lemiami aspektai. Austrijos Respublika iš to daro išvadą, kad ginčijamas reglamentas yra nepakankamai pagrįstas.

320 Konkrečiai kalbant, Austrijos Respublika, remdamasi PSAAPMK ataskaita, priekaištauja JRC dėl to, kad jis nepakankamai atsižvelgė į radioaktyviosios spinduliuotės poveikį aplinkai tuo atveju, kai po reaktoriaus avarijos į aplinką patenka didelės tokios spinduliuotės dozės.

321 Šiuo klausimu svarbu konstatuoti, kad, kaip Austrijos Respublika pabrėžia ieškinio 100 punkte, JRC savo ataskaitoje aiškiai pripažino, jog sunki reaktoriaus avarija sukeltų rimtų pasekmių žmonėms ir aplinkai.

322 Taigi JRC ataskaitos negalima laikyti klaidinga ar neišsamia, kiek tai susiję su sunkios reaktoriaus avarijos padariniais aplinkai.

323 Be to, aplinkybės, kad JRC nenustatė tokio paties reaktoriaus avarijos tikimybės lygio, koks buvo įvertintas Austrijos Respublikos nurodytuose tyrimuose, nepakanka įrodyti, kad ši ataskaita yra neišsami ar klaidinga.

324 Iš to matyti, kad negalima teigti, jog ataskaita, kuria rėmėsi Komisija, šiuo atžvilgiu buvo neišsami ar klaidinga.

325 Be to, kaip matyti iš ginčijamo reglamento 7 konstatuojamosios dalies, kurioje pateikta nuoroda į JRC ataskaitą ir kuri, remiantis šio sprendimo 216 punkte nurodyta jurisprudencija, yra ginčijamo reglamento motyvų dalis, Komisija pakankamai teisiškai motyvavo savo vertinimą, kad branduolinė energija nedaro didelės žalos Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalimi siekiamiems tikslams, susijusiems su sunkių reaktoriaus avarijų rizika. Austrijos Respublikos teiginys šiuo klausimu, kad ginčijamame reglamente „trūksta tyrimų ir pagrindimo“, nes JRC ataskaitoje buvo įvertintos sunkių reaktoriaus avarijų pasekmės, daugiausia dėmesio skiriant žmonių mirčių analizei ir atmetant kitas tiesiogines ir netiesiogines pasekmes, kurias įvertinti sudėtingiau, visų pirma – pasekmes aplinkai, turi būti atmestas dėl šio sprendimo 313 punkte nurodytos priežasties.

326 Ketvirta, kiek tai susiję su techninės analizės kriterijais, reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublika neįrodė, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog rėmimasis Sąjungos sveikatos ir aplinkos apsaugos standartais, kuriais siekiama aukšto apsaugos lygio, padėjo įvykdyti Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktuose nustatytas sąlygas ir taip išvengti didelės žalos aplinkos tikslams, kaip tai suprantama pagal šį 17 straipsnį.

327 Be to, Austrijos Respublika kaip pavyzdį mini techninės analizės kriterijus, taikomus pažangių technologijų ikiprekybiniams etapams, kuriuose, be kita ko, numatyta, kad apie projektą turi būti pranešta Komisijai ir kad ji turi būti pateikusi savo nuomonę dėl jo, kad vėliau techninės analizės kriterijai būtų „sureguliuoti patenkinamai“. Ji laikosi nuomonės, kad šis reikalavimas yra pernelyg neaiškus.

328 Vis dėlto, kaip teigia Komisija, šis techninės analizės kriterijus negali būti vertinamas atskirai nuo visų kitų analizės kriterijų. Atvirkščiai, juo siekiama būtent leisti Komisijai įvertinti, ar laikomasi visų techninės analizės kriterijų, todėl jo negalima laikyti pernelyg neaiškiu.

329 Be to, Austrijos Respublika nurodo, kad naujų įrenginių vertinimo kriterijus, konkrečiai susijęs su nelaimingų atsitikimų rizika, ginčijamo reglamento I priedo 4.27 skirsnio bendrųjų kriterijų 2 punkte apibrėžtas taip: „vykdant projektą visapusiškai taikomos geriausios turimos technologijos, o nuo 2025 m. naudojamas avarinėmis sąlygomis atsparus kuras; šią technologiją sertifikavo ir patvirtino nacionalinė saugos reguliavimo institucija“. Ji laikosi nuomonės, kad pagal šią formuluotę negalima atmesti galimybės, jog bus padaryta didelė žala aplinkos tikslams.

330 Austrijos Respublika visų pirma teigia, kad sąvoka „geriausia turima technologija“ neapibrėžta, todėl yra pernelyg neaiški.

331 Šiuo klausimu reikia laikytis požiūrio, kad, kaip pabrėžia Komisija, taikant geriausios turimos technologijos kriterijų suteikiama galimybė įtraukti naujus mokslo ir technologijų pokyčius laikantis technologijų atvirumo metodo. Taigi, pagal ginčijamo reglamento I priede esančio 4.27 skirsnio 5 punktą Komisija nuo 2025 m. bent kas 10 metų peržiūri geriausias turimas technologijas atitinkančius techninius parametrus.

332 Taip pat reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, sąvoka „geriausios turimos technologijos“ apibrėžta ginčijamo reglamento I priede esančio 4.27 skirsnio įžanginiame sakinyje: tai technologijos, visiškai atitinkančios Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, naujausius TATENA standartų techninius parametrus ir WENRA saugos tikslus bei rekomendacinius lygius.

333 Antra, dėl kitos sąlygos, susijusios su privalomu avarinėms sąlygoms atsparaus kuro (angl. „accident-tolerant fuel“, ATF) naudojimu nuo 2025 m., Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamas reglamentas savaime yra prieštaringas, nes nuo 2025 m. avarinėms sąlygoms atsparų kurą reikalaujama naudoti tik naujuose ir senuose įrenginiuose, bet ne ikiprekybiniuose įrenginiuose (ginčijamo reglamento I ir II prieduose esantys 4.26 skirsniai). Taigi, kadangi Komisija pripažįsta, kad avarinėms sąlygoms atsparų kurą privaloma naudoti naujuose įrenginiuose, kad būtų išvengta didelės žalos dėl branduolinių avarijų, ji taip pat turėtų reikalauti, kad tas pats kuras būtų naudojamas ir iki 2025 m. pastatytuose, ir ikiprekybiniuose įrenginiuose.

334 Vis dėlto reikia patikslinti, kad aplinkybė, jog šis kriterijus netaikomas ginčijamo reglamento I priedo 4.26 skirsnyje nurodytai ekonominei veiklai, nėra prieštaringa. Kadangi šis skirsnis susijęs su inovatyvių elektros energijos gamybos įrenginių nekomerciniais (ikiprekybiniais) mokslo tyrimais ir plėtra, kurių tikslas – tirti dar nežinomas technologijas, Komisija iš tikrųjų nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai nusprendė nenustatyti reikalavimų, susijusių su kuro naudojimu.

335 Trečia, Austrijos Respublika pabrėžia, kad avarinėms sąlygoms atsparaus kuro sąvoka yra pernelyg neaiški, nes šio tipo kuras yra kuriamas ir nėra tarptautiniu ar Sąjungos lygiu pripažintų kriterijų ar standartų jam apibrėžti. Nesant avarinėms sąlygoms atsparaus kuro apibrėžties, neįmanoma įvertinti jų svarbos saugai techniniu požiūriu, juolab kad nėra nurodyta jokių minimalių avarinėms sąlygoms atsparaus kuro kriterijų ir apskritai nacionaliniu lygmeniu nėra sutarimo dėl avarinėms sąlygoms atsparaus kuro apibrėžties, todėl neįmanoma numatyti, ar iki 2025 m. jis bus prieinamas ir ar nacionalinės reguliavimo institucijos jį sertifikuos ir suteiks leidimus naudoti. Be

to, vertinimo kriterijai palikti valstybių narių nuožiūrai, o naudojant tokį kurą galima tik avarijos atveju sumažinti radioaktyvių atliekų išmetimo riziką, bet ne ją pašalinti, nepaisant klaidinančios formuluotės, kad kuras yra „atsparus avarijoms“.

336 Vis dėlto reikia atmesti teiginį, kad avarinėms sąlygoms atsparaus kuro kriterijus yra neaiškus, nes, kaip teigia Komisija, avarinėms sąlygoms atsparaus kuro sąvoka reiškia specialistams žinomą kuro kategoriją.

337 Ketvirta, Austrijos Respublika tvirtina, kad galutinis rizikos saugumui nustatymas ir reikalavimas ją pašalinti ateityje (naudojant avarijoms atsparų kurą) yra nesuderinamas su Taksonomijos reglamento 17 straipsniu, nors dabar pripažįstama, kad jis gali būti kvalifikuojamas kaip tvarus aplinkos atžvilgiu, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą.

338 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas jau yra nusprendęs, kad naudodamasi plačia diskrecija Komisija galėjo deleguotajame akte numatyti pereinamuosius laikotarpius (šiuo klausimu žr. 2023 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Landesbank Baden-Württemberg / BPV*, T-389/21, EU:T:2023:827, 231–233 punktus). Taigi, kadangi Komisija turi plačią diskreciją nustatyti techninės analizės kriterijus, ji galėjo numatyti, kad šis reikalavimas nebus taikomas iki 2025 m., kad nacionalinės valdžios institucijos ir ekonominės veiklos vykdytojai turėtų pakankamai laiko prisitaikyti prie šio kriterijaus, juolab kad dar nėra išduota leidimo naudoti avarinėms sąlygoms atsparų kurą. Taigi, šiuo klausimu ji nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos.

339 Penkta, Austrijos Respublika tvirtina, kad, turint omenyje Taksonomijos reglamentą ir Komisijai pavestą užduotį apibrėžti techninės analizės kriterijus, ji negali pavesti nacionalinėms valdžios institucijoms patvirtinti ir sertifikuoti avarinėms sąlygoms atsparaus kuro, nenustačiusi Sąjungos lygmens vienodų standartų, nes, siekiant priimti deleguotuosius reglamentus, pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje, 11 straipsnio 3 dalyje ir 23 straipsnyje įtvirtintas nuostatas dėl įgaliojimų perdavimo užduotis apibrėžti sertifikavimo kriterijus negali būti perduota nacionalinėms priežiūros institucijoms.

340 Šį prieštaravimą, grindžiamą nuoroda į nacionalinių valdžios institucijų kompetenciją sertifikavimo ir leidimų išdavimo srityje, reikia atmesti, nes ginčijamu reglamentu tik taikomos galiojančios kompetencijos taisyklės, susijusios su leidimu naudoti kurą.

341 Galiausiai dėl senesnių įrenginių Austrijos Respublika primena, kad su avarijų rizika susijęs techninės analizės kriterijus apibrėžtas taip: „[v]ykdant modernizuotą projektą įgyvendinamas pagrįstai įvykdomas saugos pagerinimas, o nuo 2025 m. naudojamas avarinėmis sąlygomis atsparus kuras. Šią technologiją sertifikavo ir patvirtino nacionalinė saugos reguliavimo institucija“.

342 Austrijos Respublika kritikuoja, pirma, tai, kad seniems įrenginiams taikomi mažesni saugos reikalavimai, palyginti su naujais įrenginiais, nes senųjų įrenginių atveju numatyta tik tai, kad „[v]ykdant modernizuotą projektą įgyvendinamas pagrįstai įvykdomas saugos pagerinimas“, ir, antra, tai, kad techninės analizės kriterijuose nenagrinėjamos esamo įrenginio įrengimo sąlygos, kurios yra svarbios klimato kaitos požiūriu. Austrijos Respublika iš to daro išvadą, kad senųjų įrenginių techninio vertinimo kriterijai yra nepakankami ir nepadeda užkirsti kelio didelei žalai.

343 Remiantis motyvais, analogiškais išdėstytiesiems šio sprendimo 263–265 punktuose, šiuo klausimu reikia priminti, kad techninės analizės kriterijuose turi būti nustatyti minimalūs reikalavimai, būtini siekiant išvengti didelės žalos kitiems tikslams, be kita ko, remiantis bet kokiu

pagal Sąjungos teisę nustatytu minimaliu reikalavimu. Kadangi „pagrįstai įvykdomo saugos pagerinimo“ kriterijų gaminant elektros energiją iš branduolinės energijos esamuose įrenginiuose reikalaujama taikyti jau pagal Direktyvos 2009/71, iš dalies pakeistos 2014 m. liepos 8 d. Tarybos direktyva 2014/87/Euratomas (OL L 219, 2014, p. 42), 6 straipsnio c punktą ir 8a straipsnio 2 dalies b punktą, to paties kriterijaus taikymas ginčijamo reglamento I priedo 4.28 skirsnio 2 punkte negali būti laikomas prieštaraujančiu Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktams.

344 Tuo remiantis taip pat negalima daryti išvados, kad, kiek tai susiję su senaisiais įrenginiais, techninės analizės kriterijai neleidžia išvengti didelės žalos, nes šiuo kriterijumi nustatomas toks pat reikalavimas kaip Direktyva 2009/71.

345 Vadinasi, Austrijos Respublikos pateikti argumentai neįrodo, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog pagal ginčijamo reglamento I priede nurodytus techninės analizės kriterijus galima remiantis esamomis saugos nuostatomis ir standartais atmesti galimybę, kad dėl sunkios reaktoriaus avarijos gali būti padaryta didelė žala aplinkos tikslams.

346 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškinio trečiojo pagrindo trečia dalis ir ketvirtojo pagrindo antra dalis yra nepagrįstos.

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo ketvirtos dalies ir ketvirtojo pagrindo trečios dalies, grindžiamų neatsižvelgimu į riziką, susijusią su didelio aktyvumo radioaktyviosiomis atliekomis

347 Ieškinio trečiojo pagrindo ketvirtoje dalyje Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, tvirtina, kad su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos įtraukimas į taksonomiją grindžiamas neatsižvelgimu į riziką, kylančią dėl labai radioaktyvių atliekų, kurios kenkia Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c, d, e ir f punktuose nurodytiems aplinkos tikslams. Ji taip pat teigia, kad ginčijamas reglamentas yra „nepakankamai ištirtas“ ir pagrįstas šiuo klausimu.

348 Ketvirtojo pagrindo trečioje dalyje Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamo reglamento I priede nustatytų techninės analizės kriterijų nepakanka, kad būtų užkirstas kelias tam, kad dėl labai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo atliekynų būtų padaryta didelė žala Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c–f punktuose nurodytiems aplinkos tikslams.

349 Komisija, palaikoma Čekijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Lenkijos Respublikos, Rumunijos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

350 Svarbu priminti, kad, kaip nurodyta Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkte, atsižvelgiant į vykdant ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus, gautus remiantis esamais gyvavimo ciklo vertinimais, ta ekonominė veikla laikytina darančia reikšmingą žalą žiedinei ekonomikai, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą, kai:

„i) dėl tos veiklos labai neefektyviai naudojamos medžiagos arba tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai, pavyzdžiui, neatsinaujinantieji energijos ištekliai, žaliavos, vanduo ir žemė, viename ar daugiau produktų gyvavimo ciklo etapų, be kita ko, kiek tai susiję su produktų patvarumu, galimybe juos pataisyti, atnaujinti, pakartotinai naudoti ar perdirbti;

ii) kai dėl tos veiklos labai padidėja atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingų atliekų deginimą, arba

iii) ilgalaikis atliekų šalinimas gali sukelti didelę ilgalaikę žalą aplinkai.“

351 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos suderinamumas su RŽNP kriterijumi turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į techninės analizės kriterijus, nustatytus siekiant pašalinti su radioaktyviosiomis atliekomis susijusią riziką.

352 Taip pat reikia pažymėti, kad, be kita ko, aprašęs ir išnagrinėjęs pažangius giluminių atliekynų (toliau – GA) plėtros projektus Švedijoje, Suomijoje ir Prancūzijoje, JRC savo ataskaitoje padarė tokią išvadą:

„Mokslo bendruomenė iš esmės sutaria, kad giluminiai atliekynai yra saugiausia panaudoto branduolinio kuro ir labai radioaktyvių atliekų ilgalaikio saugojimo alternatyva. GA grindžiami daugybės barjerų deriniu, apimančiu ir dirbtines, ir gamtines kliūtis. Giluminių atliekynų eksploatavimo saugumas užtikrinamas aktyviomis techninėmis sistemomis ir veiklos kontrole. Atliekynai suprojektuoti taip, kad po uždarymo būtų užtikrintas jų pasyvus saugumas. GA projektuojami taip, kad radioaktyvių atliekų kiekis, kuris galėtų būti išmestas tolimoje ateityje, [būtų] gerokai mažesnis už atitinkamuose teisės aktuose nustatytą maksimalią leidžiamą dozę, kuri savo ruožtu yra mažesnė už natūralią apatinę dozę, ir juose užtikrinama, kad saugojimo metu nebus padaryta didelė žala žmonėms. Šiuo metu nėra jokių veikiančių GA, bet, praėjus keturiems dešimtmečiams mokslo tyrimų ir technologinės plėtros, per šį dešimtmetį planuojama pastatyti ir pradėti eksploatuoti keletą atliekynų.“

353 Pirma, pažymėjusi, kad dėl ginčijamame reglamente nurodytos su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos susidaro daug labai radioaktyvių atliekų, kurių radiotoksiškumui sumažinti iki priimtino lygio gali prireikti šimtų tūkstančių metų, Austrijos Respublika iš esmės tvirtina, kad negalima atmesti galimybės, jog padidėjęs laikinųjų atliekynų naudojimas gali padaryti didelę žalą aplinkai, nes jų naudojimas ilgesnį laiką, nei buvo numatyta iš pradžių, kelia saugumo problemų, kurios, kaip savo ataskaitoje konstatavo JRC, dar neišspręstos. Ji taip pat iš esmės teigia, kad net jei GA būtų pakankamai, labai radioaktyvių atliekų saugojimas vis tiek galėtų padaryti didelę žalą aplinkai.

354 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema (OL L 199, 2011, p. 48), 1 straipsnio 1 dalyje Sąjungos teisės lygiu nustatyta sistema atsakingam ir saugiam panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymui užtikrinti, kad ateities kartoms nebūtų nepagrįstai užkrauta našta. Be to, pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalį ja užtikrinama, kad valstybės narės numatytų reikiamas nacionalines panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo aukšto lygio saugos priemones, kad darbuotojai ir plačioji visuomenė būtų apsaugoti nuo jonizuojančiosios spinduliuotės keliamo pavojaus.

355 Taip pat reikia pažymėti, jog ginčijamo reglamento I priede nustatyti su branduoline energija susijusiai ekonominei veiklai taikomi techninės analizės kriterijai siejami su Direktyva 2011/70.

356 Konkrečiai kalbant, reikia priminti, kad, kaip pabrėžia Komisija, kiek tai susiję su ginčijamo reglamento I priede numatytomis klimato kaitos švelninimo priemonėmis, šio reglamento I priedo 4.26, 4.27 ir 4.28 skirsnių 1 punkto e ir f papunkčiuose nustatyti techninės analizės

kriterijai, susiję su svariu prisidėjimu, pagal kuriuos valstybė narė privalo turėti, pirma, labai mažai, mažai ir vidutiniškai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo atliekynų, kuriuose sutilptų daugiau kaip 99 % radioaktyviųjų atliekų, ir, antra, dokumentais pagrįstą planą su išsamiai nurodytais veiksmais, kurių bus imamasi, kad iki 2050 m. pradėtų veikti labai radioaktyvių atliekų atliekynas.

357 Šiomis aplinkybėmis remiantis Austrijos Respublikos argumentu, kad neįmanoma atmesti galimybės, jog padidėjęs laikinųjų atliekynų naudojimas gali padaryti didelę žalą aplinkai, negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, nes ginčijamame reglamente numatytos priemonės, kuriomis konkrečiai siekiama išspręsti Austrijos Respublikos nurodytas problemas, susijusias su pavojais aplinkai.

358 Be to, Austrijos Respublika kritikuoja JRC ataskaitą dėl to, kad joje išsamiau neišnagrinėtos skirtingos nuomonės dėl GA technologijos pakankamumo, nors empiriniai duomenys kelia abejonių dėl jų ekologinio tvarumo. Ji taip pat tvirtina, kad ginčijamame reglamente padaryta akivaizdi vertinimo klaida, nes jis grindžiamas JRC ataskaita, nors iš šios ataskaitos nematyti, kad, mokslo požiūriu, nėra jokių abejonių, jog labai radioaktyvių atliekų atliekynas iš esmės nepakenks Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies c–f punktuose nustatytiems aplinkos tikslams. Austrijos Respublika taip pat mano, kad techninės analizės kriterijais negalima atitaisyti didelės žalos, susijusios su branduolinėmis atliekomis, nes jais negalima užtikrinti jokio saugumo.

359 Vis dėlto negalima reikalauti, kad Komisija remtųsi mokslo įrodymais, kurie nekelia jokių abejonių, nes tai reikštų, kad būtų nustatytas nulinis rizikos lygis, prieštaraujantis jurisprudencijai (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Pfizer Animal Health / Taryba*, T-13/99, EU:T:2002:209, 144–147 punktus).

360 Vadinasi, šiais Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad vertindama, ar su branduoline energija susijusių atliekų tvarkymu nedaroma didelės žalos aplinkai, Komisija padarė akivaizdžią klaidą.

361 Papildomai Austrijos Respublika priekaištauja Komisijai dėl to, kad ši išsamiau neišnagrinėjo rizikos, kylančios dėl nepakankamų GA pajėgumų, taip pat ekspertų nuomonių, pagal kurias esamos technologijos nepakanka, kad būtų galima atmesti žalą aplinkai. Šį argumentą galima aiškinti kaip reiškiantį, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą ir pažeidė gero administravimo principą, nes neįvykdė rūpestingumo pareigos.

362 Vis dėlto iš JRC ataskaitos matyti, kad mokslininkų bendruomenė iš esmės sutaria, jog GA yra saugiausias labai radioaktyvaus kuro ir atliekų ilgalaikio tvarkymo sprendimas. Be to, prie JRC prisijungė Euratomo sutarties 31 straipsnyje nurodyta ekspertų grupė. Šiomis aplinkybėmis neišnagrinėjusi kitų ekspertų nuomonių Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos ir nepažeidė rūpestingumo pareigos.

363 Be to, kaip matyti iš ginčijamo reglamento 7 konstatuojamosios dalies, Komisija rėmėsi JRC ataskaita, kurios 5.2.5 skirsnyje konstatavo, jog GA yra saugiausias sprendimas. Kaip matyti iš minėtos ataskaitos 5.3 skirsnio, ši išvada grindžiama daugeliu bibliografinių nuorodų. Taigi, Austrijos Respublika negali priekaištauti Komisijai dėl to, kad ši neįvykdė iš gero administravimo principo kylančios pareigos rūpestingai ir nešališkai išnagrinėti visas reikšmingas aplinkybes.

364 Galiausiai Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamas reglamentas yra nepakankamai pagrįstas, kiek tai susiję su priežastimis, dėl kurių Komisija mano, kad, nepaisant šios rizikos ir šių ekspertų nuomonių, užtikrinama, kad labai radioaktyvios atliekos ilguoju laikotarpiu nepadarys didelės žalos aplinkai.

365 Vis dėlto, kaip matyti, pirma, iš ginčijamo reglamento 7 konstatuojamosios dalies, kurioje pateikta nuoroda į JRC ataskaitą ir kuri pagal šio sprendimo 216 punkte nurodytą jurisprudenciją yra minėto reglamento motyvų dalis, ir, antra, iš šio reglamento 14 konstatuojamosios dalies, vertinimas, kad branduolinė energija nedaro didelės žalos Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalimi siekiamiems tikslams, atsižvelgiant į esamus ir būsimus radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sprendimus, yra pakankamai teisiškai motyvuotas.

366 Antra, dėl techninės analizės kriterijų reikia priminti, kad, kaip nurodyta ginčijamo reglamento I priedo 4.26–4.29 skirsnių įžanginėse pastraipose, ekonominė veikla yra tokia veikla, kokia nurodyta Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje, nes atitinka minėtuose skirsniuose apibrėžtus techninės analizės kriterijus.

367 Kalbant apie bendruosius kriterijus, susijusius su svariu prisidėjimu prie klimato kaitos švelninimo ir RŽNP kriterijumi, pažymėtina, kad ginčijamo reglamento I priedo 4.26–4.28 skirsnių 1 punkto f papunktyje nustatytas kriterijus suformuluotas taip:

„Su ekonomine veikla susijęs projektas (toliau – projektas) vykdomas valstybėje narėje, kuri įvykdė visus šiuos reikalavimus:

<…>

f) turi dokumentais pagrįstą planą, kuriame išsamiai nurodyti veiksmai, kurių bus imamasi, kad iki 2050 m. pradėtų veikti labai radioaktyvių atliekų atliekynas, ir aprašyti visi šie aspektai:
   i) visiems panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo etapams nuo susidarymo iki dėjimo į atliekyną skirtos koncepcijos arba planai ir techniniai sprendimai;
   ii) laikotarpiui po atliekyno uždarymo, įskaitant laikotarpį, kuriuo vykdoma atitinkama kontrolė, skirtos koncepcijos arba planai, taip pat priemonės, kurių bus imtasi tam, kad žinios apie tą atliekyną būtų išsaugotos ilgesnį laikotarpį;
   iii) atsakomybė už plano įgyvendinimą ir pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai jo įgyvendinimo pažangai stebėti;
   iv) išlaidų vertinimai ir finansavimo schemos.

Taikydamos f punktą, valstybės narės gali naudotis planais, parengtais pagal nacionalinę programą, kurios reikalaujama pagal Direktyvos [2011/70] 11 ir 12 straipsnius.“

368 Austrijos Respublika visų pirma tvirtina, kad techninės analizės kriterijai, numatyti ginčijamo reglamento I priedo 4.26–4.29 skirsnių 1 punkto f papunktyje, apima tik nuorodą į bendrą teisinį pagrindą, bet kuriuo atveju taikytiną pagal Direktyvą 2011/70, kuris iki šiol nepadėjo išspręsti su labai radioaktyviomis atliekomis susijusių problemų. Be to, Austrijos Respublikos teigimu, vien tai, kad branduolinę energiją kvalifikuojant kaip aplinkos atžvilgiu tvarią energiją remiamasi „planu“ pradėti eksploatuoti galutinį atliekyną „iki 2050 m.“, nekeičia aplinkybės, kad pakankamai nuspėjamas GA prieinamumas nėra užtikrintas. Be to, techninės analizės kriterijai yra suformuluoti pernelyg lanksčiai ir netiksliai, kad artimiausiu metu būtų galima užtikrinti, jog bus pradėti eksploatuoti galutiniai atliekynai, ir pašalinti saugumo riziką ir kilusius neaiškumus.

369 Reikia pažymėti, kad ginčijamo reglamento I priedo 4.26–4.29 skirsnių 1 punkto f papunktyje numatytais techninės analizės kriterijais nustatomos priemonės, turinčios sudaryti sąlygas, kad iki 2050 m. būtų įrengti labai radioaktyvioms atliekoms skirti atliekynai.

370 Kaip teigia Komisija, galutinio šalinimo plano reikalaujama nuo ginčijamo reglamento įsigaliojimo dienos.

371 Be to, kaip matyti iš ginčijamo reglamento 14 konstatuojamosios dalies, labai radioaktyvių atliekų techninės analizės kriterijais, kaip ir Direktyva 2011/70, siekiama sudaryti sąlygas priimti realistiškus šios rūšies atliekų tvarkymo sprendimus.

372 Šiuo klausimu, kaip matyti iš Direktyvos 2011/70 23 konstatuojamosios dalies, valstybės narės, išsaugodamos atsakomybę už panaudoto branduolinio kuro ir mažo, vidutinio arba didelio aktyvumo lygio atliekų tvarkymo politiką, turėtų savo nacionalinėje politikoje numatyti dėjimo į atliekynus galimybių planavimą ir vykdymą. Minėtoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta: kadangi atliekynų įgyvendinimas ir vystymas tęsis ištisus dešimtmečius, daugelyje programų pripažįstama, kad reikia ir toliau būti lanksčiais ir gebančiais prisitaikyti, pvz., kad būtų atsižvelgta į naujas žinias apie dėjimo į atliekynus vietos sąlygas arba galimą dėjimo į atliekynus sistemos evoliuciją.

373 Šiomis aplinkybėmis remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog iki 2050 m. įrengus labai radioaktyvių atliekų šalinimo atliekyną buvo galima išvengti didelės žalos aplinkos tikslams.

374 Iš tikrųjų iki 2050 m. Komisija neleidžia valstybėms laisvai planuoti perėjimo prie GA, bet įpareigoja jas parengti planus, kurie galėtų būti tokie pat kaip Direktyvoje 2011/70 nurodytos programos. Kaip numatyta Direktyvos 2011/70 12 straipsnyje, šių programų turinys yra konkretus, o pagal šios direktyvos 13 straipsnį apie jas pranešama Komisijai. Šiomis aplinkybėmis pereinamasis laikotarpis, kol bus įrengti atliekynai, nekelia pavojaus aplinkai.

375 Taip yra juo labiau dėl to, kad šis požiūris atitinka tą, kurio Sąjungos teisės aktų leidėjas laikėsi jau Direktyvoje 2011/70, todėl Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad ji padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, pasirinkdama panašų į teisės aktų leidėjo požiūrį.

376 Antra, Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamo reglamento I priedo 4.28 skirsnio 1 punkto f papunktyje numatytas kriterijus, susijęs su „dokumentais pagrįstu planu, kuriame nurodyti išsamūs veiksmai, kurių bus imamasi, kad iki 2050 m. pradėtų veikti labai radioaktyvių atliekų atliekynas“, taikomas tik tuo atveju, „jei leidimas vykdyti projektą išduotas po 2025 m.“, todėl senųjų įrenginių atveju tokio plano nereikalaujama. Austrijos Respublika teigia, kad ši nukrypti leidžianti nuostata yra nepagrįsta. Jei Komisija mano, kad branduolinių įrenginių atliekų tvarkymo planas yra būtinas siekiant išvengti didelės žalos, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnį, ši nuostata *a fortiori* turėtų būti taikoma esamiems įrenginiams, neatsižvelgiant į atitinkamų leidimų vykdyti projektą išdavimo datą.

377 Komisija pažymi, kad 2025 m. įsigaliojimo data buvo nustatyta siekiant, kad valstybės narės turėtų pakankamai laiko priimti išsamų dokumentais pagrįstą planą, kad tuo laikotarpiu nebūtų galima laikyti, jog koks nors modernizavimo projektas yra suderintas su taksonomija, siekiant įgyvendinti Taksonomijos reglamento tikslą išvengti neveikimo arba pavėluotų veiksmų.

378 Reikia priminti, kad įrenginiams, kuriems leidimas išduotas iki 2025 m., ir toliau taikomi kiti įpareigojimai, kylantys iš ginčijamo reglamento I priedo 4.28 skirsnio 1 punkto a–e papunkčių. Taigi, atmesdama kriterijų, dėl kurio minėti įrenginiai nepateko į Taksonomijos reglamento taikymo sritį ir buvo apribotos paskatos vykdyti esamų įrenginių modernizavimo projektus, Komisija veikė laikydamasi minėto reglamento tikslo išvengti neveikimo ar pavėluotų veiksmų. Vadinasi, negalima teigti, kad ji padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

379 Taigi Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad ginčijamo reglamento I priedo 4.28 skirsnio 1 punkto f papunktyje numatytas „dokumentais pagrįsto plano, kuriame nurodyti išsamūs veiksmai, kurių bus imamasi, kad iki 2050 m. pradėtų veikti labai radioaktyvių atliekų atliekynas“, kriterijus tik iš dalies taikomas seniesiems įrenginiams, t. y. kai „leidimas vykdyti projektą išduotas po 2025 m.“.

380 Trečia, Austrijos Respublikos teigimu, net darant prielaidą, kad GA pajėgumai bus parengti laiku, negalima atmesti galimybės, kad galutinis labai radioaktyvių atliekų saugojimas GA gali turėti reikšmingą ilgalaikį neigiamą poveikį aplinkai, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies d punkto iii papunktį. Be to, techninės analizės kriterijuose nėra jokios nuostatos, kuri padėtų ištaisyti šią padėtį.

381 Vis dėlto, kaip matyti iš ginčijamo reglamento 14 konstatuojamosios dalies, GA šiuo metu yra saugiausia ir tvariausia alternatyva. Austrijos Respublikai nepavyksta paneigti šios išvados.

382 Be to, ginčijamo reglamento I priede išdėstytuose techninės analizės kriterijuose daroma nuoroda į Direktyvą 2011/70. Kaip matyti iš šio sprendimo 263–265 punktų, Sąjungos teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, kad techninės analizės kriterijais galima pasiekti tvarumo aplinkos atžvilgiu tikslą ir kad jie gali būti suderinami su atsargumo principu, ir rėmėsi atitinkamuose teisės aktuose numatytų minimalių reikalavimų laikymusi.

383 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog galutinis labai radioaktyvių atliekų pašalinimas į GA galėjo užkirsti kelią didelei žalai aplinkos tikslams.

384 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškinio trečiojo pagrindo ketvirta dalis ir ketvirtojo pagrindo trečia dalis yra nepagrįstos.

– Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo ketvirtos dalies, grindžiamos neatsižvelgimu į įprastos branduolinių elektrinių eksploatacijos keliamą riziką

385 Austrijos Respublika tvirtina, kad net ir įprastu eksploatavimo laikotarpiu branduolinės elektrinės skleidžia spinduliuotę, kuri, nors ir nedidelė, didina vėžio riziką ir kurios poveikis bet kuriuo atveju nėra tinkamai dokumentuotas ir nebuvo išnagrinėtas Komisijos pasirinktose ataskaitose. Anot Austrijos Respublikos, tai reiškia, kad buvo pažeisti Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas ir atsargumo principas.

386 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

387 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad JRC ataskaitos 3.4 ir 4.3 skirsniuose išdėstyta išsami radioaktyvumo poveikio analizė.

388 Konkrečiai kalbant, iš JRC ataskaitos matyti, kad vidutinis metinis poveikis visuomenei, susijęs su elektros energijos gamyba iš branduolinės energijos, siekia apie 0,2 mikrosivertų (μSv), t. y. yra keturis kartus mažesnis už iš natūralaus spinduliuotės fono gaunamą vidutinę metinę dozę.

389 Austrijos Respublika neįrodė, kad Komisijos teiginiams, grindžiamiems šia ataskaita, trūksta įtikinamumo, nes ji tik cituoja tam tikrą tyrimą, teigdama, kad mažos dozės spinduliuotės poveikis nėra tinkamai dokumentuotas.

390 Be to, kaip pabrėžia Komisija, Euratomo *acquis* nustatyti griežti radiacinės saugos reikalavimai. Euratomo sutarties 2 straipsnio b punkte numatyta, kad turi būti nustatyti vienodi saugos standartai, kad būtų apsaugota darbuotojų ir plačiosios visuomenės sveikata, o jos 30 straipsnyje apibrėžti gyventojų ir darbuotojų sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės keliamų pavojų pagrindiniai standartai. Šiomis aplinkybėmis 2013 m. gruodžio 5 d. Tarybos direktyvoje 2013/59/Euratomas, kuria nustatomi pagrindiniai saugos standartai siekiant užtikrinti apsaugą nuo jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos keliamų pavojų ir panaikinamos direktyvos 89/618/Euratomas, 90/641/Euratomas, 96/29/Euratomas, 97/43/Euratomas ir 2003/122/Euratomas (OL L 13, 2014, p. 1), nustatyti vienodi pagrindiniai asmenų, kurie patiria profesinę, medicininę ir gyventojų apšvitą, sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės keliamų pavojų saugos standartai.

391 Ginčijamame reglamente nustatytuose su branduoline veikla susijusiuose techninės analizės kriterijuose aiškiai daroma nuoroda į šią direktyvą.

392 Taigi, Austrijos Respublikos teiginiai neįrodo, kad vertindama mažos dozės spinduliuotės pavojų įprastai eksploatuojant branduolines elektrines Komisija nesirėmė įtikinamais mokslo įrodymais.

393 Dėl šių priežasčių ieškinio ketvirtojo pagrindo ketvirta dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo penktos dalies ir ketvirtojo pagrindo penktos dalies, grindžiamų prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo pažeidimu

394 Ieškinio trečiojo pagrindo penktoje dalyje Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamas reglamentas pažeidžia RŽNP kriterijų, atsižvelgiant į Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą prisitaikymo prie klimato kaitos tikslą, nes iš esmės per pastaruosius 20 metų dėl klimato kaitos labai padažnėjo ir pailgėjo sausros laikotarpiai ir pripažįstama, kad klimato kaitos padariniai daro ir darys vis didesnį neigiamą poveikį branduolinei energijai.

395 Ieškinio ketvirtojo pagrindo penktoje dalyje Austrijos Respublika iš esmės teigia, kad ginčijamas reglamentas prieštarauja Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktui, nes, pirma, techninės analizės kriterijai yra nepakankami ir jais remiantis negalima užtikrintai atmesti konkrečios rizikos, susijusios su aušinti skirto vandens poreikiu, ir, antra, jie nėra pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais.

396 Konkrečiai kalbant, Austrijos Respublika pabrėžia, kad dėl didelio branduolinių elektrinių vandens poreikio karščio bangų ar sausros laikotarpiu pasitaiko gedimų, o tai rodo, kad ši veikla taip pat didina esamą ir numatomą neigiamą klimato poveikį jai pačiai, nes tokiomis sąlygomis veiklos tęstinumas nebegarantuojamas.

397 Komisija, palaikoma Prancūzijos Respublikos, Lenkijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

398 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktą veikla laikytina darančia reikšmingą žalą prisitaikymui prie klimato kaitos, kai dėl jos didėja dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis tai pačiai veiklai arba žmonėms, gamtai ar turtui.

399 Siekiant išvengti tokios žalos, ginčijamo reglamento I ir II priedų antraštinėje dalyje „Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga“ numatyti techninės analizės kriterijai, susiję su didelės žalos vandens ir jūrų ištekliams nedarymo principu, pagal kuriuos:

„Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Siekdami apriboti šilumines anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja:

a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir

b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą.

Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal ES reglamentavimo sistemoje nustatytas ribines vertes [arba Sąjungos teisės aktuose nustatytas ribines vertes].“

400 Austrijos Respublika neginčija šių techninės analizės kriterijų tinkamumo užtikrinti, kad su branduoline energija susijusi veikla nepadidintų neigiamo dabartinio klimato ir numatomos jo raidos poveikio jai pačiai arba gyventojams, gamtai ar turtui, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktą, ir, be kita ko, nepadidintų sausrų rizikos. Ji tvirtina, kad, vadovaujantis minėtais kriterijais, negalima užtikrintai atmesti konkrečios rizikos, susijusios su aušinti skirto vandens poreikiu.

401 Dėl Austrijos Respublikos argumento, iš esmės grindžiamo tuo, kad branduolinė energija praranda dalį savo naudingumo dėl dažnesnių ir didesnių sausrų, reikia pažymėti, kad jis yra pernelyg spekuliatyvus, kad būtų galima įrodyti, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą. Nors iš tikrųjų gali būti laikoma, kad mokslo bendruomenė iš esmės sutaria dėl tokių sausrų atsiradimo, galimo jų poveikio pačiam branduolinių elektrinių veikimui visose Sąjungos geografinėse zonose mastą galima tik nuspėti.

402 Šiomis aplinkybėmis teiginys, kad branduolinė veikla daro didelę žalą prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui, turi būti atmestas.

403 Iš tikrųjų, kaip numatyta Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 3 dalies a punkte, remiantis techninės analizės kriterijais nustatomos sąlygos, kuriomis konkreti ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo. Kaip matyti iš minėto reglamento 10 straipsnio 3 dalies b punkto, šiais kriterijais taip pat siekiama kiekvieno atitinkamo aplinkos tikslo atžvilgiu nustatyti, ar ekonominė veikla, kuriai taikomi techninės analizės kriterijai, daro didelę žalą vienam arba keliems iš šių tikslų.

404 Vadinasi, Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkto laikymosi negalima vertinti neatsižvelgiant į techninės analizės kriterijus, priimtus būtent siekiant įgyvendinti šią nuostatą.

405 Taigi, Austrijos Respublikos argumentai neįrodo, kad ginčijamame reglamente padaryta akivaizdi vertinimo klaida, susijusi su Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte numatyta sąlyga.

406 Papildomai Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamame reglamente trūksta tyrimų ir pagrindimo vertinant tikslą aplinkai prisitaikyti prie klimato kaitos, nes nei Komisija, nei jos ekspertai nepatikrino, ar branduolinė energija daro žalą šiam tikslui.

407 Vis dėlto, kaip matyti iš ginčijamo reglamento 7 konstatuojamosios dalies, kurioje daroma nuoroda į JRC ataskaitą ir kuri, remiantis šio sprendimo 216 punkte nurodyta jurisprudencija, yra minėto reglamento motyvų dalis, Komisija pakankamai motyvavo savo vertinimą, kad branduolinė energija nedaro didelės žalos Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalimi siekiamiems tikslams.

408 Dėl techninės analizės kriterijų Austrijos Respublika visų pirma teigia, kad atsižvelgiant į aplinkosauginį prisitaikymo prie klimato kaitos tikslą ginčijamu reglamentu pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas, nes, viena vertus, neaišku, kiek ginčijamo reglamento I priede nurodyti techninės analizės kriterijai grindžiami įtikinamais branduolinės energijos srities mokslo įrodymais ir, kita vertus, bet kuriuo atveju prieinamose nuomonėse dėl branduolinės energijos šiuo klausimu nieko nepasakyta.

409 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad JRC savo ataskaitos 357 puslapyje pateiktos lentelės eilutėje „Prisitaikymas prie klimato kaitos“ nurodė:

„Veikla atitinka šio priedo E priedėlyje nustatytus kriterijus.

1. Esamų branduolinių elektrinių eksploatavimo trukmės pratęsimas

Laikantis esamiems reaktoriams taikomų WENRA saugumo standartų ir [Direktyvos 2009/71], užtikrinama, kad esamas įrenginys galėtų atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus (kaip antai potvynius ir ekstremalias oro sąlygas), kurių gali kilti dėl būsimos klimato kaitos.

[Sąjungos] branduolinių elektrinių atsparumas ekstremaliems gamtiniams pavojams (įskaitant žemės drebėjimus) buvo įrodytas atliekant [Sąjungos] testavimą nepalankiausiomis sąlygomis.

2. Naujų branduolinių elektrinių statyba ir eksploatavimas

Laikantis esamiems reaktoriams taikomų WENRA saugumo standartų ir [Direktyvos 2009/71], užtikrinama, kad naujasis įrenginys galėtų atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus (kaip antai potvynius ir ekstremalias oro sąlygas), kurių gali kilti dėl būsimos klimato kaitos.“

410 JRC ataskaitos 369 puslapyje esančiame E priedėlyje pateikiama išsami informacija apie su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo įvertinimą, įskaitant su klimatu susijusios rizikos rūšis.

411 Iš to matyti, kad JRC atliko su prisitaikymu prie klimato kaitos susijusios rizikos vertinimą.

412 Taigi negalima pritarti argumentui, kad neaišku, kiek ginčijamo reglamento I priede nurodyti techninės analizės kriterijai grindžiami įtikinamais branduolinės energijos srities mokslo įrodymais dėl prisitaikymo prie klimato kaitos kriterijaus, ir argumentui, kad turimose nuomonėse nieko nepasakyta šiuo klausimu.

413 Austrijos Respublika taip pat kritikuoja tai, kad ginčijamo reglamento I priede nustatyti techninės analizės kriterijai branduolinei energijai taikomi tik siekiant išvengti didelės žalos prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui, juose remiamasi tik Deleguotojo reglamento 2021/2139 I priedo A priedėliu, taip pat Direktyva 2009/71 ir TATENA bei WENRA gairėmis dėl ekstremalių gamtinių pavojų. Šiomis aplinkybėmis neįmanoma tinkamai išnagrinėti ir juo labiau užtikrintai atmesti konkrečios rizikos, susijusios su aušinti skirto vandens poreikiu ir jo naudojimu, dėl kurios branduolinei energijai būtų daromas didelis neigiamas poveikis, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktą.

414 Be to, anot Austrijos Respublikos, Deleguotojo reglamento 2021/2139 I priedo A priedėlyje nustatyta procedūrinė pareiga atlikti su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą. Šiuo klausimu ji laikosi nuomonės, kad tiek, kiek A priedėliu ekonominės veiklos vykdytojai taip pat įpareigojami parengti ir įgyvendinti „prisitaikymo sprendimus“, ši pareiga lieka neaiški ir bet kuriuo atveju siekiant ją įvykdyti reikia tik „gerokai sumažinti“ „svarbiausią su klimatu susijusią riziką“. Anot Austrijos Respublikos, tai padeda sušvelninti branduolinės energijos daromą neigiamą poveikį aplinkos tikslui prisitaikyti prie klimato kaitos, nors tokią didelę žalą reikėtų visiškai atmesti. Austrijos Respublika tvirtina, kad kriterijai taip pat „turėtų“ padėti užtikrinti, kad „būtų įgyvendinami prisitaikymo sprendimai siekiant išvengti galimų nuostolių ar galimo poveikio veiklos tęstinumui arba juos kuo labiau sumažinti“, kaip matyti iš Deleguotojo reglamento 2021/2139 51 konstatuojamosios dalies, ir kad šio reglamento A priedėlyje išdėstytų įpareigojimų nepakanka, be kita ko, siekiant atsižvelgti į konkrečias klimato kaitos pasekmes.

415 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad, kaip pripažįsta Austrijos Respublika, šie techninės analizės kriterijai padeda sušvelninti branduolinės energijos daromą neigiamą poveikį aplinkos apsaugos tikslui prisitaikyti prie klimato kaitos.

416 Be to, nepriimtinas argumentas, kad reikėtų visiškai atmesti tokios didelės žalos galimybę, nes pagal jį, priešingai, nei numatyta jurisprudencijoje, Komisija turėtų laikytis „nulinės rizikos“ požiūrio (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Pfizer Animal Health / Taryba*, T-13/99, EU:T:2002:209, 144–147 punktus).

417 Be to, teiginys, kad nuoroda į Direktyvą 2009/71 ir TATENA bei WENRA gaires nėra pagrindas atmesti neigiamo poveikio galimybę, nepadeda įrodyti, kad ginčijamame reglamente buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, nes jis nėra pakankamai pagrįstas, kadangi Komisija laikėsi Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje numatyto požiūrio, aiškinamo atsižvelgiant į minėto reglamento 40 konstatuojamąją dalį (žr. šio sprendimo 263–265 punktus). Be to, dėl priežasčių, analogiškų išdėstytosioms šio sprendimo 401 punkte, negalima pritarti kritikai dėl tariamo neatsižvelgimo į būsimą aušinti skirto vandens poreikį.

418 Austrijos Respublika priduria, kad, kiek tai susiję su esamais įrenginiais, pagal minėtas nuostatas *a priori* reikalaujama padidinti saugą tik tiek, kiek tai galima pagrįstai įgyvendinti, o tai būtų neaišku ir nepakankamai ambicinga. Konkrečiai kalbant, tai, kad vietos veiksniai kelia grėsmę įrenginių saugumui, nereiškia, kad jie negali būti tinkami įtraukti į taksonomiją, nes šių veiksnių, kaip antai upių, kurioms gresia išdžiūvimas, vietos, negalima „pagrįstai“ pakeisti.

419 Vis dėlto, kadangi šį pagrįstai įmanomo pagerinimo kriterijų, nurodytą ginčijamo reglamento I priedo 4.28 skirsnio 2 punkte, esamiems įrenginiams reikalaujama taikyti pagal Direktyvą 2009/71, dėl priežasčių, analogiškų išdėstytosioms šio sprendimo 263–265 punktuose, jo naudojimas ginčijamame reglamente negali reikšti akivaizdžios Komisijos vertinimo klaidos.

420 Galiausiai Austrijos Respublika tvirtina, kad prisitaikymo prie klimato kaitos sprendimų įgyvendinimas ir saugos standartų tobulinimas nėra pagrindas padaryti išvadą, kad neigiamo poveikio, kaip jis suprantamas pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktą, nėra. Iš tikrųjų aplinkos tikslas prisitaikyti prie klimato kaitos apima ne tik žmonių ir gamtos saugumą, bet ir kitus, šalutinius, tikslus, kaip antai energijos ir vandens tiekimo prieinamumą ir pastovumą. Anot Austrijos Respublikos, šiems tikslams iš esmės kyla grėsmė, kai, karščio bangos ar sausros atveju sustabdžius branduolines elektrines, leistina įšvirkščiamo aušinimo vandens temperatūra pakeliama arba turi būti įgyvendinami brangūs prisitaikymo sprendimai, net jeigu jie būtų įmanomi.

421 Vis dėlto, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 401 punkte, reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublikos numatytas scenarijus, iš esmės grindžiamas tuo, jog visuotinis atšilimas turėtų tokių pasekmių elektrinių veikimui, kad jos, kaip energijos šaltinis, taptų nebenaudingos, yra pernelyg spekuliatyvus, kad būtų galima įrodyti, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

422 Šiuo klausimu aplinkybės, kad mokslo literatūroje ginčijama Komisijos analizė, savaime nepakanka paneigti šią išvadą, nes pagal šio sprendimo 212 punkte nurodytą jurisprudenciją Komisija turi didelę diskreciją vertinti mokslo tyrimus ir pasirinkti tuos, kuriems turi būti teikiama pirmenybė kitų tyrimų atžvilgiu.

423 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad ginčijamu reglamentu buvo pažeistas RŽNP kriterijus, atsižvelgiant į Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą prisitaikymo prie klimato kaitos tikslą.

424 Taigi, trečiojo pagrindo penktą dalį ir ketvirtojo pagrindo penktą dalį reikia atmesti.

– Dėl trečiojo pagrindo šeštos dalies, grindžiamos reikalavimo atlikti gyvavimo ciklo analizę pažeidimu

425 Anot Austrijos Respublikos, palaikomos Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, ginčijamu reglamentu pažeidžiami Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalis ir 19 straipsnio 1 dalies g punktas, nes jis iš esmės grindžiamas vertinimu, kuriame nepakankamai atsižvelgiama į visą branduolinės energijos gyvavimo ciklą, t. y. urano rūdos išgavimą ir apdorojimą, rafinavimą, konversiją, urano sodrinimą, kuro paruošimą, transportavimą ir galimus ginkluotus konfliktus.

426 Visų pirma Austrijos Respublika tvirtina, kad, PSAAPMK išdėsčius kritines pastabas, Komisija specialiai neįtraukė urano gavybos ir perdirbimo į ginčijamą reglamentą, taip sutikdama su jo gyvavimo ciklo analize, pagal kurią vykdant šią veiklą negalima užtikrinti, kad bus laikomasi aplinkosaugos standartų, bent iš esmės atitinkančių Sąjungos standartus. Šiuo klausimu Austrijos Respublika pabrėžia, kad JRC ataskaitoje taip pat buvo nustatytas bent jau didelis pavojus, kad bus padaryta didelė žala keliems aplinkos tikslams, tačiau, jos nuomone, šis pavojus turėtų būti pašalintas remiantis techninės analizės kriterijuose nustatytais Sąjungos teisės reikalavimais. Kadangi Komisija nesivadovavo šia JRC nuomone, Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamame

reglamente Komisija netiesiogiai pripažino, jog urano gavybos ir apdorojimo etape buvo padaryta didelė žala aplinkos apsaugos tikslams ir kad dėl to ginčijamame reglamente padaryta akivaizdi vertinimo klaida.

427 Komisija, palaikoma Prancūzijos Respublikos, Vengrijos, Lenkijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

428 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip nurodyta Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalyje, vertinant ekonominę veiklą pagal RŽNP kriterijų, atsižvelgiama tiek į pačios veiklos poveikį aplinkai, tiek į vykdant tą ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų poveikį aplinkai visu jų gyvavimo laikotarpiu, visų pirma į tų produktų ir paslaugų gamybą, naudojimą ir gyvavimo ciklo pabaigą.

429 Pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punktą techninės analizės kriterijai turi būti nustatomi atsižvelgiant į gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus iš esamų gyvavimo ciklo vertinimų, taip pat tiek į pačios ekonominės veiklos poveikį aplinkai, tiek į vykdant tą ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų poveikį aplinkai, pirmiausia – į tų produktų ir paslaugų gamybą, naudojimą ir gyvavimo ciklo pabaigą.

430 Taip pat reikia priminti, kad pagal Taksonomijos reglamento 40 konstatuojamąją dalį „[n]ustatydama ir atnaujindama techninės analizės kriterijus Komisija turėtų užtikrinti, kad tie kriterijai būtų grindžiami turimais moksl[o] įrodymais, būtų rengiami atsižvelgiant į gyvavimo ciklo aspektus, įskaitant esamus gyvavimo ciklo vertinimus, ir būtų reguliariai atnaujinami“.

431 Be to, Taksonomijos reglamento 47 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „[t]echninės analizės kriterijais galėtų būti reikalaujama atlikti gyvavimo ciklo analizę, kai tai pakankamai įgyvendinama ir kai tai būtina“.

432 Taigi, Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalis ir 19 straipsnio 1 dalies g punktas konkrečiai susiję su konkrečia ekonomine veikla, kuriai bus nustatyti techninės analizės kriterijai, kartu su iš jos atsirandančiomis prekėmis ar paslaugomis.

433 Be to, Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalyje ir 19 straipsnio 1 dalies g punkte reikalaujama atsižvelgti į gyvavimo ciklą, bet nereikalaujama, kad Komisija atliktų visos ekonominės veiklos gyvavimo ciklo analizę.

434 Vadinasi, kaip teigia Komisija, tiek iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalies, tiek iš 19 straipsnio 1 dalies g punkto matyti, kad reikalavimas atsižvelgti į veiklos gyvavimo ciklą nebūtinai taikomas veiklai, kuri vykdoma prieš atitinkamą ekonominę veiklą ar po jos.

435 Šio aiškinimo nepaneigia tai, kad, remiantis ginčijamame reglamente minima 2013 m. balandžio 9 d. Komisijos rekomendacija 2013/179/ES dėl produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginio veiksmingumo matavimo ir pranešimo apie jį bendrų metodų taikymo (OL L 124, 2013, p. 1), apskaičiuojant aplinkosauginį pėdsaką turi būti atsižvelgiama į visą veiklą nuo žaliavų gavybos iki pašalinimo ar perdirbimo, įskaitant perdirbimo, platinimo, saugojimo ir naudojimo etapus.

436 Iš tiesų šia rekomendacija nesiekiama įvertinti veiklos prisidėjimo prie klimato kaitos švelninimo ar galimos šios veiklos daromos žalos siekiant Taksonomijos reglamente apibrėžtų aplinkos tikslų.

437 Be to, reikia pažymėti, kad požiūris, kurio Komisija laikėsi ginčijamame reglamente, susijęs ne su branduoline energija, o su kita į taksonomiją įtraukta veikla, visų pirma elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių, kuri taip pat apima žaliavų ar retųjų žemių elementų gavybą jų statybai ir priežiūrai.

438 Iš to matyti, kad Komisija nepažeidė Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies g punkto, kai nustatydama techninės analizės kriterijus neatsižvelgė į argumentus, susijusius su ekonominės veiklos, kaip antai urano rūdos gavybos ir apdorojimo, rafinavimo, konversijos, urano sodrinimo, kuro surinkimo ir transporto veiklos, vykdomos prieš ginčijamame reglamente nurodytą su branduoline energija susijusią veiklą ar po jos, gyvavimo ciklu.

439 Taip pat reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš ginčijamo reglamento 3 ir 7 konstatuojamųjų dalių, vertindama RŽNP kriterijų Komisija atsižvelgė į eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų bei panaudoto branduolinio kuro šalinimo veiklos poveikį.

440 Šiomis sąlygomis vien remiantis Austrijos Respublikos nurodytomis aplinkybėmis, kad, pirma, Komisija neįtraukė šios veiklos į taksonomiją po to, kai buvo pateiktos PSAAPMK ir JRC ataskaitos, antra, kad kurą apdorojo, konvertavo, sodrino ir surinko iš esmės trečiosios valstybės, ar net, trečia, kad Komisija netiesiogiai pripažino šios veiklos daromą žalą aplinkai, negalima įrodyti, jog ginčijamame reglamente padaryta akivaizdi vertinimo klaida.

441 Iš tikrųjų Taksonomijos reglamento 17 ir 19 straipsniai, kiek jie susiję su konkrečia veikla, kurią turi apibrėžti Komisija, jai netrukdo laikytis nuomonės, kad Austrijos Respublikos nustatyta veikla yra savarankiška branduolinės energijos gamybos veiklos, kuri yra ginčijamo reglamento dalykas, atžvilgiu.

442 Be to, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, Komisija, vertindama, ar padaryta didelė žala aplinkos tikslams, analizuodama civilinės branduolinės energijos naudojimo gyvavimo ciklą neprivalėjo atsižvelgti į aspektus, susijusius su ginkluotų konfliktų, sabotažo ir piktnaudžiavimo branduolinės energijos naudojimu, taip pat jos platinimo civiliniais ir kariniais tikslais rizika.

443 Iš tikrųjų nei iš Taksonomijos reglamento 17 straipsnio formuluotės, nei iš jokios kitos šio reglamento nuostatos nematyti, kad į šiuos elementus reikėtų atsižvelgti rengiant techninės analizės kriterijus.

444 Galiausiai Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamame reglamente „trūksta tyrimų ir pagrindimo“, susijusių su visais atsižvelgimo į branduolinės energijos gyvavimo ciklą aspektais.

445 Vis dėlto, kadangi Komisija neprivalėjo atsižvelgti į ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, pradinės ir galutinės grandies veiklos gyvavimo ciklą, jai negalima priekaištauti dėl to, kad nepakankamai pagrindė šiuos aspektus, kurie, jos nuomone, nėra šios veiklos gyvavimo ciklo dalis.

446 Taigi, ieškinio trečiojo pagrindo šešta dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo šeštos dalies, grindžiamos ginčijamo reglamento II priedo nuostatų, susijusių su didelės žalos, kylančios dėl didelių reaktoriaus avarijų ir labai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo, prevencija, prieštaringumu ir nepakankamumu

447 Austrijos Respublika tvirtina, kad, atsižvelgiant į ginčijamo reglamento I priede nustatytus RŽNP kriterijus, ginčijamo reglamento II priede esančios nuostatos dėl didelės žalos, atsiradusios dėl didelių reaktoriaus avarijų ir labai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo, prevencijos yra prieštaringos ir nepakankamos. Ginčijamo reglamento II priede nurodyti tik tie kriterijai, kuriais siekiama užkirsti kelią didelei žalai aplinkos tikslams, kurie ginčijamo reglamento I priede įvardyti kaip „Papildomi reikšmingos žalos nedarymo kriterijai“. Šiuo klausimu Austrijos Respublika nurodo argumentus, išdėstytus trečiojo pagrindo pirmoje dalyje, ketvirtojo pagrindo pirmoje dalyje, trečiojo pagrindo trečioje dalyje, ketvirtojo pagrindo antroje dalyje, trečiojo pagrindo ketvirtoje dalyje ir ketvirtojo pagrindo trečioje dalyje, susijusius su reaktoriaus apsaugos lygiu ir sunkių avarijų rizika bei labai radioaktyvių atliekų galutiniu šalinimu. Iš to daro ji išvadą, kad dėl pirma nurodytų aspektų ginčijamo reglamento II priedo nuostatos yra neteisėtos, kaip ir su jomis susijusios minėto reglamento nuostatos, kiek jos sutampa su ginčijamo reglamento I priedu.

448 Austrijos Respublika priduria, kad ginčijamo reglamento II priede neišdėstytas nė vienas kriterijus, įvardytas tarp šio reglamento I priedo pradžioje pateiktų „bendrųjų kriterijų“. Taigi, keli kriterijai, kuriais viršijami galiojantys teisiniai reikalavimai ir kurie vis dar nurodyti šio reglamento I priede, pagal ginčijamo reglamento II priedą net netaikytini.

449 Austrijos Respublika taip pat tvirtina, kad ginčijamo reglamento II priedo nuostatomis pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas ir atsargumo principas vien dėl to, kad šiame priede „bendrieji kriterijai“ nenustatyti, nors tokie bendrieji kriterijai buvo laikomi būtinais ir įtraukti į ginčijamo reglamento I priedą.

450 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

451 Kadangi Austrijos Respublika neįrodė, jog nustatant papildomus reikšmingos žalos nedarymo kriterijus, susijusius su apsaugos lygiu (šio sprendimo 261–269 punktai), taip pat su sunkių reaktoriaus avarijų rizika (šio sprendimo 288–346 punktai) ir labai radioaktyvių atliekų galutiniu šalinimu (šio sprendimo 350–384 punktai), buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, nes remiantis šiuo argumentu, nesant papildomo patikslinimo, negalima įrodyti, kad ginčijamo reglamento II priede išdėstytos nuostatos yra prieštaringos ir nepakankamos.

452 Be to, reikia priminti, kad ginčijamo reglamento I priede, remiantis Taksonomijos reglamento 10 straipsniu, yra išvardyti techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, nurodytiems Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje.

453 Ginčijamo reglamento II priede, remiantis Taksonomijos reglamento 11 straipsniu, nustatyti techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, nurodytiems Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje.

454 Vis dėlto Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje, kuri įgyvendinama taikant ginčijamo reglamento II priede nurodytus techninės analizės kriterijus, netaikomas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punkte numatytas geriausių sektoriaus ar pramonės veiklos rezultatų kriterijus.

455 Taigi, siekdama pripažinti prisidėjimą prisitaikant prie klimato kaitos svariu, priešingai nei kvalifikuojant prisidėjimą prie klimato kaitos švelninimo nurodyta ginčijamo reglamento I priede, Komisija nereikalavo laikytis atliekynams nustatytos griežtesnės sąlygos.

456 Darytina išvada, kad remiantis vien Austrijos Respublikos nurodytais ginčijamo reglamento I ir II priedų skirtumais negalima įrodyti akivaizdžios vertinimo klaidos arba Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto pažeidimo. Galiausiai, kadangi šie skirtumai kyla iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punkto ir 11 straipsnio 1 dalies, jais remiantis taip pat negalima įrodyti nepakankamo motyvavimo.

457 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškinio ketvirtojo pagrindo šešta dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo septintos dalies, subsidiariai grindžiamos „tyrimų ir pagrindimo trūkumu“

458 Austrijos Respublika papildomai nurodo, kad „trūksta tyrimų ir pagrindimo“, susijusių su techninės analizės kriterijais, be kita ko, taikytinais sunkioms reaktoriaus avarijoms, labai radioaktyvių atliekų galutiniu šalinimu, aplinkos tikslu prisitaikyti prie klimato kaitos ir ginčijamo reglamento II priede nurodytais bendraisiais kriterijais, siejamais su RŽNP kriterijumi, ir nurodo argumentus, išdėstytus kitose ieškinio ketvirtojo pagrindo dalyse.

459 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

460 Kadangi prieštaravimai dėl to, kad „trūksta tyrimų ir pagrindimo“, susijusių su sunkiomis reaktoriaus avarijomis, labai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo atliekynais, aplinkos tikslu prisitaikyti prie klimato kaitos ir ginčijamo reglamento II priede nurodytais bendraisiais kriterijais, susijusiais su RŽNP kriterijumi, buvo atmesti atitinkamai šio sprendimo 325, 365 ir 407 punktuose, ieškinio ketvirtojo pagrindo septinta dalis irgi turi būti atmesta dėl tų pačių priežasčių.

461 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad ginčijamu reglamentu, įtraukus ekonominę veiklą, susijusią su branduoline energija, į pereinamojo laikotarpio veiklą ir nustačius techninės analizės kriterijus šiai veiklai, buvo pažeistas RŽNP kriterijus, numatytas Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje ir šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktuose, arba atsargumo principas.

462 Vadinasi, ieškinio trečiasis ir ketvirtasis pagrindai turi būti atmesti.

Dėl ieškinio penktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 11 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto bei atsargumo principo pažeidimu

463 Austrijos Respublika teigia, kad tiek, kiek ginčijamame reglamente su branduoline energija susijusi ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos, juo pažeidžiami Taksonomijos reglamento 11 straipsnis ir 19 straipsnio 1 dalies f punktas bei atsargumo principas.

464 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

465 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Taksonomijos reglamento 11 straipsnyje nustatyta:

„1. Ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos, jeigu:

a) ta veikla apima prisitaikyti padedančius sprendimus, kuriais arba labai sumažinama dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamo poveikio rizika tai ekonominei veiklai, arba tas poveikis labai sumažinamas, nedidinant neigiamo poveikio žmonėms, gamtai ar turtui rizikos, arba

b) vykdant tą veiklą randami prisitaikymo sprendimai, kuriais ne tik tenkinamos 16 straipsnyje nustatytos sąlygos, bet ir svariai prisidedama užkertant kelią dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamo poveikio žmonėms, gamtai ar turtui rizikai arba ją sumažinant, nedidinant neigiamo poveikio kitiems žmonėms, gamtai ir turtui rizikos.

2. 1 dalies a punkte nurodyti prisitaikymo sprendimai vertinami ir suskirstomi pagal prioritetus naudojant geriausias turimas klimato prognozes ir jais turi būti bent:

a) užkertamas kelias klimato kaitos neigiamam poveikiui ekonominei veiklai, kuris yra būdingas konkrečiai vietai ir konkrečioms aplinkybėms, arba toks poveikis sumažinamas, arba

b) užkertamas kelias potencialiam klimato kaitos neigiamam poveikiui aplinkai, kurioje vykdoma ekonominė veikla.“

466 Be to, Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte numatyta, kad techninės analizės kriterijai turi būti pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais ir atsargumo principu.

467 Taip pat reikia pažymėti, kad dėl veiklos, kuriai taikomi ginčijamo reglamento II priedo 4.26–4.28 skirsniai, skiltyje „Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos“ iš esmės nurodyta, kad vykdant atitinkamą ekonominę veiklą turi būti įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), padedantys gerokai sumažinti didžiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką. Be to, pažymėtina, kad konkrečiai veiklai reikšmingi su klimatu susiję fizinės rizikos veiksniai nustatyti tarp išvardytųjų Deleguotojo reglamento 2021/2139 II priedo A priedėlyje, į kurį, atlikus griežtą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, ginčijamu reglamentu įtraukti 4.26–4.31 skirsniai.

468 Pirma, anot Austrijos Respublikos, kadangi ekonominė veikla, susijusi su branduoline energija, kaip tai suprantama pagal ginčijamą reglamentą, daro neigiamą poveikį aplinkos tikslui prisitaikyti prie klimato kaitos, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies b punktą, ji negali svariai prisidėti prie aplinkos tikslo prisitaikyti prie klimato kaitos. Šiuo klausimu Austrijos Respublika daro nuorodą į argumentus, išdėstytus trečiojo pagrindo penktoje dalyje ir ketvirtojo pagrindo penktoje dalyje.

469 Vis dėlto, kadangi Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią RŽNP kriterijaus vertinimo klaidą, susijusią su prisitaikymu prie klimato kaitos, kaip nurodyta ieškinio trečiojo ir ketvirtojo pagrindų penktose dalyje, vien pakartojant šiuos argumentus šiame ieškinio pagrinde negalima įrodyti, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, kad su branduoline energija susijusi ekonominė veikla svariai prisidėjo įgyvendinant prisitaikymo prie klimato kaitos tikslą.

470 Antra, Austrijos Respublika pabrėžia, kad ginčijamo reglamento II priedo skilties „Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos“ turinys neįgalina paneigti išvados, jog su branduoline energija susijusi ekonominė veikla svariai neprisidėjo prisitaikant prie klimato kaitos. Iš tiesų Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje vartojamas žodis „apima“ reiškia „svarų“ prisidėjimą prisitaikant prie klimato kaitos, todėl negalima pasitenkinti bet kokia prisitaikymo priemone. Be to, reikalavimas susijęs su svariu prisidėjimu, t. y. su svariomis fizinio pritaikymo priemonėmis, kurios turi tapti pačios ekonominės veiklos sudedamąja dalimi. Tokios priemonės nėra apibrėžtos ginčijamo reglamento II priede, nes šiame II priede nustatyti kriterijai iš esmės sutampa su to paties reglamento I priede nustatytais kriterijais ir iš esmės yra visiškai procedūrinio pobūdžio. Anot Austrijos Respublikos, dėl netikslios jų formuluotės neįmanoma nustatyti, ar ir kiek iš jų galima spręsti apie fizinius prisitaikymo sprendimus.

471 Kaip matyti iš šio sprendimo 467 punkto, ginčijamo reglamento II priedo 4.26–4.28 skirsnių skilties „Svarbus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos“ 1 punkte, skirtame šiuose skirsniuose aptariamos veiklos techninės analizės kriterijams, reikalaujama įdiegti fizinius ir nefizinius sprendimus, padedančius smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką. Kaip nurodyta šios skilties 2 punkte, konkrečiai veiklai reikšminga su klimatu susijusi fizinė rizika buvo įvardyta tarp išvardytųjų Deleguotojo reglamento 2021/2139 II priedo A priedėlyje atlikus su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą pagal minėtame 2 punkte nurodytus etapus. Minėtos skilties 5 ir 6 punktuose daroma nuoroda į atitinkamą Euratomo *acquis*.

472 Taigi Austrijos Respublikos argumentą, grindžiamą tuo, kad nėra fizinės alternatyvos ir kad ginčijamo reglamento II priede nustatyti reikalavimai yra procedūrinio ir neaiškaus pobūdžio, reikia atmesti.

473 Trečia, Austrijos Respublika nurodo, kad ginčijamo reglamento II priede numatyti techninės analizės kriterijai netaikomi karščio ir šalčio bangų poveikiui reaktorių saugai ar energijos tiekimui, kuris yra būtinas šiam saugumui užtikrinti. Ji priduria, kad taip pat neužsimenama apie konkrečias klimato keliamas problemas, susijusias tik su branduoline energija ir kylančias dėl didėjančios interesų konfliktų tikimybės vandens naudojimo (tarp energijos tiekimo ir vandens apsaugos) arba energetinio saugumo srityse.

474 Šiuo klausimu, kaip matyti iš šio sprendimo 467 punkto, ginčijamo reglamento II priede daroma nuoroda į Deleguotojo reglamento 2021/2139 II priedo A priedėlį. Šiame priedėlyje pateikiama su klimatu susijusių rizikos veiksnių klasifikacija, tarp jų, be kita ko, įvardijant karščio bangas, šalčio bangas ir, kalbant apie su vandeniu susijusius iššūkius, vandens stygių. Be to, dėl motyvų, analogiškų išdėstytiesiems šio sprendimo 401 punkte, teiginys, kad neatsižvelgta į ateityje dėl klimato kaitos kilsiančias problemas, susijusias su branduoline energija, yra pernelyg spekuliatyvus, kad jį būtų galima pripažinti pagrįstu.

475 Vadinasi, argumentas, kad nagrinėjami techninės analizės kriterijai neapima šios su klimatu susijusios rizikos, turi būti atmestas.

476 Ketvirta, Austrijos Respublika tvirtina, kad Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje, siejamame su jo 11 straipsnio 3 dalimi, taip pat reikalaujama šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte numatytą kriterijų ir atsargumo principą taikyti techninės analizės kriterijams, kuriais siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi minėto reglamento 11 straipsnio 1 dalyje apibrėžtų sąlygų. Ji teigia, kad Komisija nesurinko ekspertinių žinių apie tai, ar ir kokiu mastu su branduoline energija susijusi ekonominė veikla gali svariai prisidėti prie

prisitaikymo prie klimato kaitos. Kalbant konkrečiai, atsižvelgiant į numatomus klimato kaitos padarinius, pasireiškiančius didėjančiomis sausromis, vandentakių išdžiūvimu ir vandens temperatūros kilimu, nevyko jokių diskusijų apie konkrečią saugumo riziką ir galimus interesų konfliktus, su kuriais bus susiduriama naudojant vandenį su branduoline energija susijusiai ekonominei veiklai vykdyti (visuose trijuose reglamentuojamuose ekonomikos sektoriuose). Iš to Austrijos Respublika daro išvadą, kad, pirma, nesant reikšmingų ekspertizių, techninės analizės kriterijai šiuo klausimu negali būti grindžiami įtikinamomis mokslo žiniomis, ir, antra, į atsargumo principą nebuvo galima atsižvelgti, nes norint jį pritaikyti reikalingos išsamios, tikslios ir galutinės išvados ir jis iš esmės taip pat taikomas tokioms mokslinėms abejonėms, susijusioms su šiomis išvadomis.

477 Vis dėlto, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, JRC savo ataskaitos 357 puslapyje išnagrinėjo su branduoline energija susijusios ekonominės veiklos prisidėjimo prisitaikant prie klimato kaitos klausimą. Taigi, negalima teigti, kad Komisija nesurinko ekspertinių žinių apie tai, ar ir kokiu mastu branduolinė energija gali svariai prisidėti prisitaikant prie klimato kaitos. Be to, JRC ataskaitos 358 puslapyje dėl tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir jų apsaugos nurodyta, kad aplinkos būklės blogėjimo rizika, susijusi su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens stygiaus prevencija, nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo valdymo ir apsaugos planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Taip pat daroma nuoroda į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 275).

478 Taigi, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, negalima teigti, kad techninės analizės kriterijai šiuo klausimu nėra pagrįsti įtikinamomis mokslo žiniomis ir kad nebuvo galima atsižvelgti į atsargumo principą.

479 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad tiek, kiek ginčijamame reglamente branduolinė energija pripažįstama energija, įnešančia esminį indėlį prisitaikant prie klimato kaitos, juo pažeidžiami Taksonomijos reglamento 11 straipsnis ir 19 straipsnio 1 dalies f punktas bei atsargumo principas.

480 Taigi, ieškinio penktąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio šeštojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkto pažeidimu

481 Austrijos Respublika teigia, kad techninės analizės kriterijai neatitinka Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkto reikalavimų, nes juose vartojamos neapibrėžtos teisinės sąvokos ir sąlygos, kurių įvykdymas turi būti užtikrintas tik ateityje, pavyzdžiui, dėl galutinio šalinimo atliekynų planavimo ir avarijai atsparaus kuro naudojimo nuo 2025 m.

482 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

483 Reikia pažymėti, kad pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktą techninės analizės kriterijai, nustatyti pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnio 3 dalį, yra lengvai panaudojami ir nustatomi taip, kad juos būtų lengviau patikrinti.

484 Pakanka konstatuoti, jog to, kad techninės analizės kriterijai grindžiami neapibrėžtomis teisinėmis sąvokomis ir sąlygomis, kurių reikės laikytis ateityje, savaime nepakanka įrodyti, kad juos naudoti nelengva arba kad jie nėra nustatyti taip, kad būtų lengviau patikrinti jų laikymąsi, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktą. Bet kuriuo atveju joks reikalavimas nedraudžia Sąjungos institucijai jos priimamame teisės akte pateikti abstrakčią teisės sąvoką ir neįpareigoja, kad tokioje abstrakčioje normoje būtų paminėti įvairūs konkretūs galimo šios normos taikymo atvejai, jeigu ši institucija negali iš anksto visų jų nustatyti (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 16 d. Sprendimo *Lenkija / Parlamentas ir Taryba*, C-157/21, EU:C:2022:98, 320 punktą).

485 Be to, tiek, kiek savo argumentais Austrijos Respublika siekia remtis teisinio saugumo principo pažeidimu, galima priminti, kad Sąjungos akto nuostata dėl aiškumo stokos teisinio saugumo principas pažeidžiamas tik tuo atveju, jeigu ji tokia neaiški, kad teisės subjektai negali pakankamai užtikrintai išsklaidyti galimų abejonių dėl šios nuostatos taikymo srities ar prasmės (2024 m. sausio 24 d. Sprendimo *Volkskreditbank / BPV*, T-348/21, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:32, 70 punktas).

486 Nagrinėjamu atveju Austrijos Respublika neįrodė, jog techninės analizės kriterijai yra tokie dviprasmiški, kad teisės subjektai negalėtų pakankamai užtikrintai išsklaidyti galimų abejonių dėl minėtų kriterijų taikymo srities ar prasmės.

487 Dėl šių priežasčių ieškinio šeštasis pagrindas atmetamas.

Dėl ieškinio septintojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento tikslo ir veiksmingumo pažeidimu dėl rinkos susiskaidymo rizikos

488 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, tvirtina, kad ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, pripažinimas tvaria apskritai gali lemti rinkos susiskaidymą, kuris prieštarautų Taksonomijos reglamento tikslui ir pareigai išsaugoti jo veiksmingumą.

489 Anot Austrijos Respublikos, specialiais paskelbimo įpareigojimais, susijusiais su investicijomis, be kita ko, į branduolinės energijos gamybos veiklą, diferencijuojamas „geresnis“ ir „mažiau geras“ tvarumas aplinkos atžvilgiu, o tai prieštarauja Taksonomijos reglamento, kuriuo siekiama užtikrinti skaidrumą nustatant vienodus aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos kriterijus visoje Sąjungoje, esmei ir tikslui.

490 Šis tikslas tampa abejotinas, kai su branduoline energija susijusi ekonominė veikla priskiriama prie tvarios veiklos, nes Komisijai paskelbus, kad pripažins šią veiklą tvaria, rinkoje ryškėja toks susiskaidymas, kurio Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė išvengti. Austrijos Respublika nurodo, kad investuotojai tikslingai reklamuoja „žaliuosius“, „nebranduolinius“ finansinius produktus, kad instituciniai investuotojai jau yra pareiškę, jog nenori investuoti į finansinius produktus, kuriuose naudojami branduolinės energijos elementai, arba išreiškę tam tikrą poziciją šiuo klausimu, ir kad dauguma nacionalinių tvaraus finansavimo Europoje teikėjų aiškiai atmeta galimybę, kad veikla, susijusi su branduoline energija, galėtų atitikti jų kriterijus.

491 Komisija, palaikoma Bulgarijos Respublikos, Prancūzijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

492 Dera priminti, kad, kaip nurodyta Taksonomijos reglamento 14 konstatuojamojoje dalyje, siekiant išvengti rinkos susiskaidymo ir nepakenkti vartotojų ir investuotojų interesams dėl skirtingų aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos sampratų, nacionalinius reikalavimus, kurių finansų rinkos dalyviai ar emitentai turi laikytis, siekdami finansinius produktus ar įmonių obligacijas tiekti rinkai kaip aplinkos atžvilgiu tvarius finansinius produktus ar įmonių obligacijas, reikėtų grįsti vienodais aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijais.

493 Visų pirma reikia pažymėti, kad Taksonomijos reglamentu siekiama apibrėžti sąlygas, leidžiančias tam tikrą ekonominę veiklą laikyti tvaria aplinkos atžvilgiu, būtent šio reglamento 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse, todėl tam tikrą ekonominę veiklą, susijusią su branduoline energija, pripažinusi tvaria pagal minėtos nuostatos 2 dalį Komisija nepagrįstai nediferencijavo ekonominės veiklos.

494 Antra, dėl argumento, kad ekonominės veiklos, susijusios su branduoline energija, priskyrimas prie pereinamosios veiklos kategorijos lėmė rinkos dalyvių praradimą arba susiskaidymą dėl „nebranduolinių“ finansinių produktų ar tvarių investicijų kūrimo, kaip teigia Austrijos Respublika, pažymėtina, kad jis negali nulemti ginčijamo reglamento neteisėtumo.

495 Sąjungos akto teisėtumas negali priklausyti nuo jo veiksmingumo laipsnio, nurodomo atitinkamų ekonominių ir institucinių subjektų elgesio ar nuo to, kaip šis aktas taikomas praktikoje (šiuo klausimu žr. 1998 m. birželio 25 d. Sprendimo *British Airways ir kt.* / *Komisija*, T-371/94 ir T-394/94, EU:T:1998:140, 291 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją bei 2006 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Campoli / Komisija*, T-135/05, EU:T:2006:366, 124 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

496 Dėl šių priežasčių ieškinio septintąjį pagrindą taip pat reikia atmesti.

Dėl ieškinio dešimtojo–šešioliktojo pagrindų, grindžiamų ekonomine veikla iškastinių dujų sektoriuje

497 Kalbant apie iškastinių dujų sektorių, pažymėtina, kad ginčijamame reglamente apibrėžtos trys veiklos rūšys:

– elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro (nauji Deleguotojo reglamento 2021/2139 I ir II priedų 4.29 skirsniai, į minėtus priedus įtraukti ginčijamu reglamentu),

– didelio naudingumo šilumos ir (arba) vėsumos ir energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro (nauji Deleguotojo reglamento 2021/2139 I ir II priedų 4.30 skirsniai, į minėtus įtraukti priedus ginčijamu reglamentu),

– šilumos ir (arba) vėsumos gamyba iš iškastinio dujinio kuro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje (nauji Deleguotojo reglamento 2021/2139 I ir II priedų 4.31 skirsniai, į minėtus priedus įtraukti ginčijamu reglamentu) (toliau kartu – su iškastinėmis dujomis susijusi ekonominė veikla).

498 Ginčijamo reglamento I priede įtvirtinti kiekvienos veiklos techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo ir ar ta ekonominė veikla daro didelę žalą kokiems nors kitiems aplinkos tikslams, nurodytiems Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje. O ginčijamo reglamento II priede

išdėstyti techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prisitaikant prie klimato kaitos ir ar ta ekonominė veikla daro didelę žalą kitiems aplinkos tikslams, nurodytiems Taksonomijos reglamento 9 straipsnyje.

Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu

499 Austrijos Respublika, palaikoma Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, iš esmės tvirtina, kad ginčijamu reglamentu pažeidžiami Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktai, taip pat atsargumo principas, nes jame numatyta, kad ekonominei veiklai, susijusiai su iškastinėmis dujomis, taikomos 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2 eq/kW 20 metų metinio vidurkio ribos.

500 Austrijos Respublika tvirtina, kad ekonominė veikla, susijusi su iškastinių dujų sektoriumi, svariai neprisideda prie klimato kaitos mažinimo, bent jau tiek, kiek ji leidžiama viršijant 100 g CO_2 eq/kWh ribą, net jei neviršijamos 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinės vertės.

501 Komisija, palaikoma Vengrijos, Lenkijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

502 Šį pagrindą sudaro aštuonios dalys, grindžiamos, pirma, mažo anglies dioksido pėdsako alternatyvų buvimu, antra, neprisidėjimu prie perėjimo prie neutralaus anglies dioksido poveikio ekonomikos, atitinkančios 1,5 °C tikslą, trečia, reikalavimo atlikti gyvavimo ciklo analizę pažeidimu, ketvirta, vėlavimu pasiekti geriausius sektoriaus ar pramonės veiklos rezultatus, penkta, kliūtimis naudoti mažo anglies dioksido kiekio technologijų alternatyvas, šešta, susaistymo poveikio draudimo pažeidimu, septinta, Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punkto pažeidimu, ir subsidiariai, aštunta, – minėto reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto ir atsargumo principo pažeidimu, taip pat „tyrimų ir pagrindimo trūkumu“.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų buvimu

503 Austrijos Respublika tvirtina, kad sąlyga, pagal kurią neturi būti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos, neįvykdyta, nes atsinaujinantieji energijos ištekliai, pažangieji tinklai ir energijos kaupimo bei vartojimo mažinimo technologijos yra galimos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos, kuriomis galima pakeisti su iškastinėmis dujomis susijusią ekonominę veiklą.

504 Austrijos Respublika priduria, kad laikydamasi nuomonės, jog mažo anglies dioksido pėdsako alternatyvų „rinkoje dar gali būti nepakankamai“, kaip nurodyta ginčijamo reglamento 4 ir 6 konstatuojamosiose dalyse, Komisija šį reglamentą grindžia Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies „išplėtimu“, kuris dėl motyvų, nurodytų grindžiant ieškinio antrąjį pagrindą, nesuderinamas su šios nuostatos formuluote, struktūra ir tikslu.

505 Be to, Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamo reglamento I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio ii įtraukoje ir 4.30 bei 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio iii įtraukose numatytas reikalavimas, pagal kurį iš esmės pakeistina elektros energija ir (arba) šiluma, ir (arba) vėsuma negali būti gaminamos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, remiantis lyginamuoju vertinimu, kuriame lyginama su ekonomiškai efektyviausia ir techniškai įmanoma atsinaujinančia to paties pajėgumo gamybos alternatyva, lemia neteisėtą Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies

taikymo srities išplėtimą. Ji laikosi nuomonės, kad pagal pastarąją nuostatą reikalaujama lyginti ne tik su „ekonomiškai efektyviausia“ alternatyva, bet ir su visomis „ekonomiškai įgyvendinamomis“ alternatyvomis, ir kad pagal minėtą nuostatą negalima veiklos laikyti tvaria aplinkos atžvilgiu ne tik tada, kai „tą patį pajėgumą“ galima pasiekti naudojant alternatyvius išteklius, bet ir tada, kai šių išteklių esama.

506 Komisija, palaikoma Vengrijos, Lenkijos Respublikos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

507 Pirma, reikia priminti, kad iš ginčijamo reglamento 4 konstatuojamosios dalies iš esmės matyti, jog Komisija nusprendė, kad norint įvykdyti žaliąją pertvarką reikia gerokai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį sektoriuose, kuriuose mažo anglies dioksido kiekio sprendimai negali būti įgyvendinti, nes jie nepadėtų užtikrinti būtino energijos tiekimo.

508 Šiuo tikslu Komisija iš esmės nusprendė, kad būtina nustatyti ekonominės veiklos, susijusios su iškastinėmis dujomis, techninės analizės kriterijus ne tik tuo atveju, kai dėl šios veiklos išmetamas ŠESD kiekis neviršija tinkamos ribos, bet ir tuo atveju, kai šios gamybos rūšys dar neatitinka šios tinkamos ribos.

509 Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad reikėtų numatyti ir kitą požiūrį nei tiesioginis išmetamo ŠESD kiekio ribojimas. Pagal šį požiūrį, kuris turėtų padėti pasiekti panašių rezultatų per 20 metų laikotarpį, pirma, įrenginiai gali pasiekti tokius rezultatus sumažindami eksploatavimo valandų skaičių arba paankstindami perėjimo prie atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujų datą. Kita vertus, techninės analizės kriterijais, taikomais iškastinių dujų naudojimui, taip pat turėtų būti užtikrinta, kad būtų aiškių įrodymų, jog tas pats energijos gamybos pajėgumas negali būti pasiektas naudojant atsinaujinančiuosius išteklius ir kad kiekvienam įrenginiui, atsižvelgiant į geriausius sektoriaus veiklos rezultatus, būtų parengti veiksmingi planai, siekiant iki tam tikros datos visiškai pereiti prie atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujų.

510 Antra, kaip matyti iš šio sprendimo 164–169 punktų, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje numatyta sąlyga, kad nėra technologiškai ir ekonomiškai įmanomos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos, reiškia, kad reikia atsižvelgti į tiekimo saugumo aspektus.

511 Trečia, iš to darytina išvada, kad reikia atmesti argumentą, jog Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nenumatyta, kad veikla yra tvari aplinkos atžvilgiu ne tik tada, kai „tą patį pajėgumą“ galima pasiekti naudojant alternatyvius šaltinius, bet ir kai jų yra.

512 Kaip matyti iš šio sprendimo 164–169 punktų, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje numatyta sąlyga, kad nėra technologiškai ir ekonomiškai įgyvendinamos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos, reiškia, kad reikia atsižvelgti į tiekimo saugumo aspektus. Austrijos Respublikos pasirinktu aiškinimu pažeidžiamas tiekimo saugumo reikalavimas.

513 Ketvirta, priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, ginčijamo reglamento I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio ii įtraukoje ir 4.30 bei 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio iii įtraukose numatytas reikalavimas, pagal kurį pakeistina elektros energija negali būti gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, remiantis lyginamuoju vertinimu, kuriame lyginama su ekonomiškai efektyviausia ir techniškai įmanoma atsinaujinančia to paties pajėgumo gamybos alternatyva, nėra neteisėtas dėl to, kad dėl jo galiausiai būtų išplėsta Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies taikymo sritis, siekiant į šią nuostatą įtraukti tiekimo saugumo reikalavimą.

514 Iš tiesų šiuo reikalavimu taip pat siekiama užtikrinti būtiną tiekimo saugumą, remiantis šio sprendimo 164–169 punktuose pateiktu aiškinimu, kartu užtikrinant, kad būtų duomenų, aiškiai rodančių, kad, remiantis šio sprendimo 509 punkte aprašytu Komisijos požiūriu, tas pats energijos gamybos pajėgumas negali būti pasiektas naudojant atsinaujinančiuosius išteklius. Taigi, juo neišplečiama Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies taikymo sritis.

515 Penkta, reikia pažymėti, kad pagal Komisijos modelius, remiantis poveikio vertinimu, pridėtu prie jos 2020 m. rugsėjo 17 d. Komunikato COM(2020) 562 *final* „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis. Investavimas į neutralaus poveikio klimatui ateitį žmonių labui“, dujomis kūrenamos elektrinės dabartinėmis technologijų ir rinkos sąlygomis buvo reikalingos kaip pereinamojo laikotarpio ir rezerviniai pajėgumai, nes 2020–2030 m. Sąjungai reikės naujų 23 ir 31 gigavatų (GW) dujų pajėgumų.

516 Austrijos Respublikos teiginiai, grindžiami platformos teiginiais, neįrodo, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog mažo anglies dioksido pėdsako alternatyvos gali būti dar neprieinamos rinkoje ir neleidžia užtikrinti tiekimo saugumo.

517 Iš tikrųjų vien teiginio, kad yra perspektyvių alternatyvių atsinaujinančiųjų išteklių energijos sprendimų, nepakanka, kad Komisijos vertinimas būtų neįtikinamas.

518 Taigi, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta sąlyga, kad neturi būti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, neįvykdyta.

519 Dėl šių priežasčių ieškinio dešimtojo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo antros dalies, grindžiamos neprisidėjimu pereinant prie neutralaus anglies dioksido poveikio ekonomikos, atitinkančios 1,5 °C tikslą

520 Austrijos Respublika iš esmės nurodo, kad ginčijamo reglamento I priede vartojamos 270 g CO_2 eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinės vertės nesuderinamos su Paryžiaus susitarime nustatytu 1,5 °C tikslu ir atitinkamais Sąjungos 2030 m. ir 2050 m. tarpiniais tikslais, o kiti techninės analizės kriterijai nepadeda prisidėti prie klimato kaitos švelninimo.

521 Komisija, palaikoma Rumunijos ir Lenkijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

522 Svarbu priminti, jog Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad atitinkama ekonomine veikla, be kita ko, būtų skatinamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, laikantis trajektorijos, kuria siekiama apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu lygiu, be kita ko, laipsniškai mažinant išmetamą ŠESD kiekį, visų pirma dujų, susidarančių deginant kietąjį iškastinį kurą, kiekį.

523 Iš Taksonomijos reglamento 41 konstatuojamosios dalies taip pat matyti, kad veikla, kuriai taikoma to reglamento 10 straipsnio 2 dalis, turi padėti, laikantis patikimos trajektorijos, pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, siekiant apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu lygiu, be kita ko, laipsniškai mažinant išmetamą ŠESD kiekį.

524 Pavyzdžiui, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad Komisija užtikrintų, kad ekonominė veikla, kuriai taikoma ši nuostata, skatintų perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir ja būtų siekiama užtikrinti, kad temperatūros padidėjimas neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu lygiu, be kita ko, laipsniškai mažinant išmetamą ŠESD kiekį.

525 Iš Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies matyti, kad Komisijos vertinimai taptų neįtikinami ir juose būtų padaryta akivaizdi vertinimo klaida, jei Austrijos Respublika įrodytų, kad, priešingai, nei ginčijamame reglamente iš esmės nusprendė Komisija, techninės analizės kriterijai nėra tinkami siekiant panaikinti ar laipsniškai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį.

526 Šiuo klausimu, kiek tai susiję su elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro (ginčijamo reglamento I priedo 4.29 skirsnis), remiantis techninės analizės kriterijumi, susijusiu su reikšmingu prisidėjimu prie klimato kaitos švelninimo, ginčijamo reglamento I priede esančio 4.29 skirsnio 1 punkto b papunktyje numatyta:

„Įrenginiai, kurių statybos leidimas išduotas iki 2030 m. gruodžio 31 d., atitinka visus šiuos reikalavimus:

i) vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO_2eq/kWh pagamintos energijos arba vykdant veiklą per metus tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis neviršija vidutiniškai 550 kg CO2eq/kW įrenginio pajėgumo per 20 metų;

ii) pakeistina elektros energija negali būti gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, remiantis lyginamuoju vertinimu, kuriame lyginama su ekonomiškai efektyviausia ir techniškai įmanoma atsinaujinančia to paties pajėgumo gamybos alternatyva; šio lyginamojo vertinimo rezultatai skelbiami ir dėl jų konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis;

iii) veikla pakeičia esamą labai taršią elektros energijos gamybos, kuriai naudojamas kietasis arba skystasis iškastinis kuras, veiklą;

iv) naujas įrengtasis gamybos pajėgumas neviršija pakeisto įrenginio pajėgumo daugiau kaip 15 %;

v) įrenginys suprojektuotas ir pastatytas taip, kad būtų galima naudoti atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinį kurą, ir prie visiško atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinio kuro naudojimo pereinama iki 2035 m. gruodžio 31 d., o atitinkamą įsipareigojimą ir patikrinamą planą patvirtino įmonės valdymo organas;

vi) išmetamas ŠESD kiekis dėl pakeitimo per visą naujo įrengtojo gamybos pajėgumo gyvavimo ciklą sumažinamas bent 55 %;

vii) jei veikla vykdoma valstybės narės, kurioje energijai gaminti naudojamos anglys, teritorijoje, ta valstybė narė įsipareigojo palaipsniui atsisakyti energijos gamybos iš anglių. <…>“

527 Pagamintos energijos 270 g CO_2eq/kWh ribinė vertė taip pat naudojama techninės analizės kriterijuose, taikomuose didelio naudingumo bendrai šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybai iš iškastinio dujinio kuro (ginčijamo reglamento I priedo 4.30 skirsnis), taip pat šilumos ir (arba) vėsumos gamybai iš iškastinio dujinio kuro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje (ginčijamo reglamento I priedo 4.31 skirsnis).

528 Pirma, Austrijos Respublika nurodo, kad TEG laikosi nuomonės, jog 100 g CO_2eq/kWh riba moksliškai lemia, kad bus laikomasi sąlygos skatinti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir kad ji turėtų būti mažinama kas penkerius metus, kartu primindama, jog TEG taip pat nurodė, kad šios ribos gali paisyti tik tos elektrinės, kuriose naudojama anglies dioksido surinkimo ir sekvestracijos technologija, bet ne tradicinės dujinės elektrinės. Ji taip pat nurodo, kad, platformos nuomone, 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinės vertės neatitinka Sąjungos klimato tikslų ir Paryžiaus susitarimo, o Komisija nusprendė, kad 100 g CO_2eq/kWh ribinė vertė yra lemiama, ypač kitoms veiklos rūšims, kurios Deleguotajame reglamente Nr. 2021/2139 laikomos reikšmingai prisidedančiomis švelninant klimato kaitą, ir branduolinei energijai.

529 Pirma, reikia pažymėti, kad TEG galutinėje ataskaitoje dėl 100 g CO_2eq/kWh ribos nurodyta:

„Elektros energijos gamybai, šilumos gamybai bei bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai siūloma taikyti bendrą ir technologiškai neutralią išmetamųjų teršalų kiekio ribą – 100 g CO_2 [eq]/kWh. Ši riba bus mažinama kas penkerius metus, atsižvelgiant į politikos tikslus iki 2050 m. pasiekti nulinį grynąjį išmetamųjų teršalų kiekį. <…>

Išmetamųjų teršalų kiekio ribos atrankos metodas

[Sąjungos] elektros energijos sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekio metinė trajektorija iki 2050 m. turės pasiekti nulinį grynąjį išmetamųjų teršalų kiekį, laikantis <…> Paryžiaus susitarimo ir kitų politinių įsipareigojimų klimato ir energetikos srityse.

100 g CO_2eq/kWh ribinė vertė apskaičiuojama remiantis būsimais leistinais elektros energijos sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekio tikslais, padalytais atsižvelgiant į numatomą elektros energijos paklausos raidą.

Visoms naujoms investicijoms į elektros energijos gamybą bus nustatyta vienoda ribinė vertė, kuri vėliau bus peržiūrėta. Ji taip pat taikoma šilumos ir (arba) vėsumos gamybai bei bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai.

Kad tam tikra investicija ar veikla būtų suderinama su šia trajektorija, vidutinis jos išmetamųjų teršalų kiekis per jos fizinio gyvavimo laikotarpį arba 40 metų (atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis yra trumpesnis) turi būti mažesnis už ribinę vertę.

<…>

Ši ribinė vertė buvo nustatyta taip:

– Ankstesni duomenys apie ES 28 elektros energijos sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekį ir elektros energijos paklausą gauti iš Eurostato.

– Būsimas išmetamųjų teršalų kiekis atitinka [Sąjungos] politinius įsipareigojimus [apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos] sektoriuje (-43 % iki 2030 m.), o vėliau palaipsniui iki 2050 m. sumažėja iki nulio. Numatoma, kad būsima elektros energijos paklausa (grynoji gamyba) didės pagal ES referencinį scenarijų PRIMES 2016.

– Padalijus planuojamą elektros energijos sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekį iš planuojamos elektros energijos paklausos, gaunamos planuojamos metinės vertės, atitinkančios [Sąjungos] politiką elektros energijos sektoriaus išmetamųjų teršalų faktorių atžvilgiu.

– Laikoma, kad konkretus elektros energijos gamintojas atitinka šiuos politikos tikslus, jeigu jo išmetamas teršalų kiekis per jo gyvavimo laikotarpį yra mažesnis už šių metinių išmetamųjų teršalų faktorių vidurkį.

– Siekiant nustatyti vienodą technologiškai neutralią ribą, apimančią visas technologijas, taikant šią metodiką atsižvelgiama į vidutinius metinius išmetamųjų teršalų faktorius per 40 metų nuo eksploatavimo pradžios.

530 Taigi 100 g CO_2eq/kWh ribinė vertė buvo pasiekta planuojamą elektros energijos sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekį (atsižvelgiant į nulinio grynojo išmetamųjų teršalų kiekio tikslą iki 2050 m.) padalijus iš planuojamos elektros energijos paklausos.

531 TEG duomenimis, 100 g CO_2eq/kWh ribinė vertė yra vidutinė 2020–2050 m. gaminant elektros energiją išmetamo ŠESD kiekio vertė, kuriai esant Sąjunga iki 2050 m. pasiektų nulinio grynojo išmetamųjų teršalų kiekio tikslą.

532 Ši ribinė vertė grindžiama numatomo bendro išmetamo ŠESD kiekio, kuris negali būti viršytas iki 2050 m. siekiant apriboti arba sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, ir numatomos elektros energijos paklausos vertės iki 2050 m. santykiu.

533 Kitaip tariant, 100 g CO_2eq/kWh riba yra hipotetinė išmetamo CO_2eq/kWh vertė, kurios negalima viršyti, kad išmetamas ŠESD kiekis būtų apribotas arba sumažintas tiek, kad atitiktų tikslą iki 2050 m. padidėjusią temperatūrą sumažinti iki 1,5 °C, palyginti su ikipramoniniu lygiu.

534 Antra, vis dėlto reikia pažymėti, kad TEG nustatyta ribinė vertė savaime nėra ginčijamame reglamente nustatytų techninės analizės kriterijų teisėtumo parametras, nes Komisija gali atsižvelgti į visus veiksnius.

535 Šiuo klausimu, kaip Komisija pažymėjo atsiliepime į ieškinį, ir jai šiuo klausimu neprieštarauta, 100 g CO_2eq/kWh riba dujomis kūrenamoms elektrinėms, neturinčioms CO_2 surinkimo sistemos, šiuo metu nepasiekiama. Pagal Komisijos požiūrį minėtiems įrenginiams iš esmės taikoma 270 g CO_2eq/kWh ribinė vertė, todėl jie patenka į ginčijamo reglamento taikymo sritį ir jiems taikomi kiti techninės analizės kriterijai. Vis dėlto tenka konstatuoti, kad toks požiūris atitinka Taksonomijos reglamento tikslą išvengti neveikimo ar pavėluotų veiksmų, jau minėtą šio sprendimo 377 punkte.

536 Šiomis aplinkybėmis vien Austrijos Respublikos argumentais, grindžiamais 100 g CO_2eq/kWh ribos nesilaikymu, negalima įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog techninės analizės kriterijai gali padėti sumažinti arba panaikinti išmetamų ŠESD kiekį, taigi ir pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, suderinamos su trajektorija, kuria siekiama apriboti temperatūros padidėjimą, kad jis neviršytų 1,5 °C.

537 Trečia, remiantis Austrijos Respublikos argumentais taip pat negalima įrodyti, kad techninės analizės kriterijai negali padėti siekti Europos klimato teisės akto 4 straipsnio 1 dalyje numatyto tarpinio 2030 m. tikslo iki 2030 m. grynąjį išmetamą ŠESD kiekį (išmetamą kiekį atėmus absorbuotą kiekį) sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu.

538 Konstatuotina, kad savo argumentais Austrijos Respublika iš esmės ginčija tai, kad nagrinėjami kriterijai yra pakankamai griežti ar plačių užmojų, bet neginčija jų tinkamumo laipsniškai panaikinti ar sumažinti išmetamą ŠESD kiekį. Vadinasi, dėl šio sprendimo 523–525 punktuose jau paaiškintų priežasčių šie argumentai neįrodo, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, įgyvendindama Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį. Be to, dėl motyvų, analogiškų išdėstytiesiems šio sprendimo 378 punkte, reikia priminti, kad Komisijos pasirinkimas teikti pirmenybę galimai švelnesniems kriterijams gali būti siejamas su tikslu išvengti neveikimo ar pavėluotų veiksmų, leidžiant plačiau taikyti ginčijamą reglamentą ir visus jame nurodytus kriterijus.

539 Taip yra juo labiau dėl to, kad atitinkama veikla taip pat turi pakeisti esamą didelio išmetamųjų teršalų kiekio elektros energijos gamybos veiklą, kurioje naudojamas kietasis arba skystasis iškastinis kuras, ir dėl jos per naujai įrengtų elektros energijos gamybos pajėgumų eksploatavimo laikotarpį išmetamųjų ŠESD kiekis turi sumažėti bent 55 %, o valstybė narė turi būti įsipareigojusi laipsniškai atsisakyti elektros energijos gamybos kūrenant akmens anglį (4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio iii, vi ir vii įtraukos ir ginčijamo reglamento I priedo 4.30 ir 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio iv, vii ir ix įtraukos).

540 Be to, Austrijos Respublikos argumentu taip pat neatsižvelgiama į tai, kad požiūris, kurio laikomasi vykdant ekonominę veiklą, susijusią su iškastinėmis dujomis, yra progresinis ir juo siekiama laipsniškai sumažinti energijos gamybą, susijusią su iškastinėmis dujomis, kartu sudarant sąlygas tiekimo saugumui, kaip matyti, be kita ko, iš ginčijamo reglamento 4 konstatuojamosios dalies. Taigi, kaip nurodo Komisija, šie įrenginiai gali arba sumažinti eksploatavimo valandų skaičių iki tam tikro pastovaus lygio, arba, išnaudoję anglies dioksido biudžetą, greitai pereiti prie visiško atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo. Vadinasi, jei per kelerius pirmuosius metus jie sunaudoja didesnę savo anglies dioksido biudžeto dalį, tai turės būti kompensuota paskesniais metais sumažinant jų eksploatavimo valandų skaičių arba anksčiau pereinant prie atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujų. Toks požiūris atitinka Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimą neįtraukti tik tokios ekonominės veiklos, kuria galima užtikrinti kuo didesnį prisidėjimą siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo ir nepadarant jokios žalos – arba padarant kuo mažesnę žalą – kitiems aplinkos tikslams.

541 Austrijos Respublika taip pat teigia, kad, pirma, techninės analizės kriterijais neužtikrinamas ir šių tikslų įgyvendinimas. Kalbant konkrečiau, sąlyga, kad 2035 m. gruodžio 31 d. būtų pereita prie visiško atsinaujinančiojo ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinio kuro naudojimo, negali padėti įgyvendinti tarpinio 2030 m. tikslo, kuris yra privalomas pagal Europos klimato teisės akto 4 straipsnio 1 dalį.

542 Austrijos Respublika teigia, kad pakeisti reikalaujamą kurą nepakanka, kad būtų užtikrintas pakankamas prisidėjimas siekiant Sąjungos klimato tikslų, kurie suponuoja, kad energetikos sektorius jau iki 2040 m. (ir bet kuriuo atveju iki 2050 m.) taptų beveik neutralus klimato atžvilgiu, taigi, daugiau nebeišmestų jokio didesnio ŠESD kiekio.

543 Pateikdama šį argumentą Austrijos Respublika teigia, kad techninės analizės kriterijaus, susijusio su kuro pakeitimu, nepakanka, kad būtų užtikrintas pakankamas indėlis siekiant Sąjungos klimato tikslų.

544 Reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublika neįrodo ir net neteigia, kad reikalaujamas kuro pakeitimas negali padėti laipsniškai panaikinti ar sumažinti ŠESD išmetimą. Vadinasi, dėl priežasčių, analogiškų nurodytosioms šio sprendimo 538 punkte, tokiems argumentams negalima pritarti.

545 Antra, Austrijos Respublika teigia, kad pagal techninės analizės kriterijus galima numatyti, kad didelis ŠESD kiekis įrenginiuose susidarytų gerokai vėliau nei 2040 m. (ar net 2050 m.). Ji pabrėžia, kad pagal techninės analizės kriterijus nauji įrenginiai gali būti laikomi tvariais aplinkos atžvilgiu, jei leidimas jiems išduotas iki 2030 m. gruodžio 31 d. ir jei tenkinamos kitos ginčijamame reglamente nustatytos sąlygos. Austrijos Respublikos teigimu, vidutinė šių įrenginių eksploatavimo trukmė yra 25–30 metų. Net nuo 2036 m. sausio 1 d. techninės analizės kriterijuose konkrečiai numatytas ne išimtinis atsinaujinančiųjų išteklių kuro naudojimas, o tik mažo anglies dioksido kiekio kuro naudojimas, o jis visiškai nesusijęs su 270 g CO_2eq/kWh ribine verte, be to, dėl jo nereikalaujama nė mažiausio konkretaus sumažinimo, palyginti su šia ar bet kokia kita ribine verte.

546 Austrijos Respublikos teigimu, net jei būtų nuspręsta, kad įpareigojimas naudoti mažo anglies dioksido pėdsako kurą lemia sumažėjimą 70 %, palyginti su iškastinio kuro lyginamuoju standartu pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018, p. 82), tai reikštų tik tai, kad leidžiamas išmetamų teršalų kiekis sumažėtų šiek tiek mažiau nei 200 g CO_2eq/kWh. Tuo remdamasi Austrijos Respublika daro išvadą, kad net ir po 2035 m. ir, atsižvelgiant į įrenginių eksploatavimo trukmę, net ir po 2040 m. ir 2050 m. leidžiamas išmetamų ŠESD kiekis gerokai viršytų 100 g CO_2eq/kWh ribą, kurios reikia paisyti, kad būtų pasiekti klimato srities tikslai.

547 Reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublika neįrodo ir neteigia, kad pareiga naudoti mažo anglies dioksido kiekio kurą negali padėti panaikinti ar laipsniškai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį. Vadinasi, dėl priežasčių, analogiškų nurodytosioms šio sprendimo 538 punkte, tokiems argumentams negalima pritarti.

548 Trečia, Austrijos Respublika teigia, kad nuoroda į sumažinimo 55 % tikslą, nurodytą ginčijamo reglamento I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio vi įtraukoje bei 4.30 ir 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio vii įtraukoje, klaidingai siejama su Europos klimato teisės akto 4 straipsnyje nustatyto reikalavimo iki 2030 m. 55 % sumažinti grynąjį išmetamą ŠESD kiekį Europoje įgyvendinimu, nes, turint omenyje, kad energetikos sektoriuje susidaro 75 % šių išmetamųjų teršalų, akivaizdu, kad šį kiekį reikia dar labiau mažinti.

549 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublika neįrodė ir neteigė, jog techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos, pakeitus senąjį įrenginį, išmetamas ŠESD kiekis dėl to pakeitimo per visą naujo įrengtojo gamybos pajėgumo gyvavimo ciklą sumažinamas bent 55 % arba bent 55 % vienai pagamintos energijos kilovatvalandei – nėra tinkami siekiant panaikinti ar laipsniškai mažinti išmetamą ŠESD kiekį. Vadinasi, dėl priežasčių, analogiškų nurodytosioms šio sprendimo 538 punkte, tokiems argumentams negalima pritarti.

550 Ketvirta, anot Austrijos Respublikos, ginčijamo reglamento I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio vi įtraukoje ir 4.30 ir 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio vii įtraukoje nustatytos sąlygos, kuriomis senasis įrenginys pakeičiamas nauju įrenginiu, yra nepakankamos. Iš tiesų ši ekonominė veikla turėtų pakeisti elektros energijos gamybos veiklą, kurią šiuo metu vykdo akmens anglimis arba lignitu kūrenamos jėgainės, ir net būtų galima 15 % padidinti 4.29 skirsnyje nurodytų įrenginių pajėgumus, kaip numatyta minėto skirsnio 1 punkto b papunkčio iv įtraukoje. Be to, 4.30 ir 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio v įtraukoje nustatytos sąlygos atitinka 4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio iv įtraukoje nustatytą sąlygą, išskyrus tai, kad vykdant šią veiklą pajėgumų padidinti neįmanoma, o sumažinti pajėgumų, palyginti su *status quo ante*, nereikalaujama.

551 Šiuo argumentu Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamo reglamento I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio vi įtraukoje ir 4.30 bei 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio vii įtraukose nurodytos sąlygos, kuriomis senasis įrenginys pakeičiamas nauju įrenginiu, yra nepakankamos.

552 Vis dėlto Austrijos Respublika neįrodo ir neteigia, kad senojo įrenginio pakeitimo sąlygomis, vertinamomis kartu su kitais techninės analizės kriterijais, nėra tinkamos siekiant laipsniškai panaikinti ar sumažinti išmetamą ŠESD kiekį. Vadinasi, dėl priežasčių, analogiškų nurodytosioms šio sprendimo 538 punkte, tokiems argumentams negalima pritarti.

553 Penkta, Austrijos Respublika laikosi nuomonės, kad ginčijamo reglamento I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto b papunkčio vii įtraukoje ir 4.30 bei 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio ix įtraukoje nustatytos sąlygos yra privalomos tik valstybėms narėms, energijos gamybai naudojančioms anglį, bet tai nėra svarbiausios sąlygos, nes nenustatyta jokio tokios gamybos nutraukimo termino, taigi, paskelbtas nutraukimas gali būti po kelių dešimtmečių.

554 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublika neįrodė, jog techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos tam tikra valstybė narė įpareigojama laipsniškai nutraukti energijos gamybą naudojant akmens anglis, nėra tinkami siekiant laipsniškai panaikinti ar sumažinti išmetamą ŠESD kiekį. Vadinasi, dėl priežasčių, analogiškų nurodytosioms šio sprendimo 538 punkte, tokiems argumentams negalima pritarti.

555 Austrijos Respublika nurodo, kad, pirma, naujai įrengti gamybos pajėgumai gali 15 % viršyti pakeisto įrenginio pajėgumus, todėl iškastinio kuro naudojimo pajėgumai gali būti net dar labiau padidinti, palyginti su nagrinėjamais ankstesniais iškastinio kuro naudojimo pajėgumais, bet tai niekaip nepakeis investicijų tvarumo.

556 Vis dėlto Austrijos Respublika neįrodė, kad apribojimas, pagal kurį naujų gamybos įrenginių pajėgumas gali būti ne daugiau kaip 15 % didesnis už pakeisto įrenginio pajėgumą, vertinamą kartu su kitais techninės analizės kriterijais, nėra tinkamas siekiant laipsniškai panaikinti ar sumažinti išmetamą ŠESD kiekį. Vadinasi, dėl priežasčių, analogiškų nurodytosioms šio sprendimo 538 punkte, tokiems argumentams negalima pritarti.

557 Taip pat Austrijos Respublika laikosi nuomonės, kad tam tikro išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo, palyginti su dabartine *status quo*, nepakanka, kad laikina veikla tenkintų atitikties „pokyčio trajektorijai“ siekiant Sąjungos klimato srities tikslų sąlygą. Iš to Austrijos Respublika daro išvadą, kad papildomos ginčijamo reglamento techninės analizės kriterijų nuostatos,

kuriomis gali būti prisidedama prie naujų elektrinių, kurių išmetamų teršalų kiekis būtų mažesnis, palyginti su jomis pakeičiamomis elektrinėmis, sukūrimo, neturi reikšmės norint taikyti Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį.

558 Vis dėlto šis argumentas neįrodo, kad techninės analizės kriterijai, kalbant apie veiklą, susijusią su iškastinėmis dujomis, negali padėti panaikinti ar laipsniškai sumažinti išmetamų ŠESD kiekio. Vadinasi, dėl priežasčių, analogiškų nurodytosioms šio sprendimo 538 punkte, tokiems argumentams negalima pritarti.

559 Taigi, kaip matyti iš šio Sprendimo 538, 544, 547, 549, 552, 554, 556 ir 558 punktų, remiantis Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad techninės analizės kriterijai, vertinami atskirai ir kaip visuma, yra netinkami siekiant laipsniškai sumažinti išmetamų ŠESD kiekį.

560 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad vien Austrijos Respublikos pateiktų prognozių nepakanka, kad prognozės, kuriomis grindžiamas ginčijamas reglamentas, pasirodytų neįtikinamos.

561 Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamo reglamento 1 priedo 4.30 ir 4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio i įtraukoje tik pakartota 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012, p. 1), pateikta apibrėžtis, susijusi su efektyvia bendra šilumos ir elektros energijos gamyba arba labai efektyvia bendra centralizuota miestui skirtos šilumos ir vėsumos gamyba.

562 Vis dėlto tokia tariama techninės analizės kriterijų ir šios direktyvos atitiktis nesudaro pagrindo įrodyti, kad šie kriterijai yra neteisėti. Be to, kaip matyti iš šio sprendimo 263–265 punktų, Komisija pagrįstai rėmėsi bet kokiu pagal Sąjungos teisę nustatytu minimaliu reikalavimu.

563 Austrijos Respublika teigia, kad ribos, viršijančios 100 g CO_2eq/kWh viršutinę ribą, nėra pagrįstos įtikinamais mokslo įrodymais, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą, nes jos nebuvo išnagrinėtos TEG tyrime ir jam prieštarauja.

564 Kaip Komisija pažymi atsakymuose į 2024 m. rugsėjo 30 d. proceso organizavimo priemones, kiek tai susiję su RŽNP kriterijumi, 270 g CO_2eq/kWh ribinę vertę galima pagrįsti TEG galutinės ataskaitos techniniu priedu, kuriame rekomenduota 262 g CO2eq/kWh vertė yra artima minėtai ribinei vertei.

565 Be to, kaip matyti iš Komisijos atsakymų į 2024 m. rugsėjo 30 d. proceso organizavimo priemones, 550 kg de CO_2eq/kW ribinę vertę ji apskaičiavo būtent remdamasi 270 g CO_2eq/kWh ribine verte. Kaip pavyzdį ji pasirinko dujomis kūrenamą elektrinę, kurioje susidarantis tiesiogiai išmetamų teršalų kiekis yra 270 g CO_2eq/kWh, eksploatuojamą 25 % metinių darbo valandų, t. y. 2 190 valandų per metus. Tokiu atveju bendras metinis išmetamų teršalų kiekis atitinka 270 g CO_2 eq/kWh vertę, padaugintą iš 2 190 valandų, t. y. 591,3 kg CO_2eq/kW. Komisija sugriežtino šią vertę, suapvalindama ją iki 550 kg CO_2eq/kW.

566 Šiomis aplinkybėmis Komisijai negalima priekaištauti dėl to, kad nesirėmė turimais mokslo vertinimais, taigi šį argumentą reikia atmesti.

567 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Austrijos Respublika neįrodė, kad ginčijamame reglamente Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai iš esmės nurodė, jog 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribos, nurodytos ginčijamo reglamento I priede, buvo suderinamos su Paryžiaus susitarime nustatytu 1,5 °C tikslu ir atitinkamais Sąjungos 2030 m. ir 2050 m. daliniais tikslais ir kiti techninės analizės kriterijai leido prisidėti prie klimato kaitos švelninimo.

568 Taigi, dešimtojo pagrindo antra dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos reikalavimo atlikti gyvavimo ciklo analizę pažeidimu

569 Anot Austrijos Respublikos, gyvavimo ciklo analizė taikoma ne tik pagal RŽNP kriterijų (Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalis), bet ir priskiriant ją prie pereinamosios veiklos pagal šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punktą, siejamą su minėto reglamento 10 straipsnio 3 dalimi, todėl reikėjo atsižvelgti į ŠESD gyvavimo ciklo analizę.

570 Austrijos Respublika teigia, kad abiem ribinėmis vertėmis pažeidžiamas reikalavimas atlikti gyvavimo ciklo analizę, nes jos aiškiai susijusios tik su „veiklos metu tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu“, o ne, kaip ir 100 g CO_2eq/kWh ribinė vertė, su „per gyvavimo ciklą išmetamu ŠESD kiekiu“. Ji priduria, kad nuslėpdama išmetamą metano kiekį Komisija prieštarauja savo pačios metano kiekio išmetimo mažinimo strategijai.

571 Tuo remdamasi Austrijos Respublika daro išvadą, kad parametrai, nesuderinami su reikalaujama gyvavimo ciklo analize, yra nustatyti kaip ribinės vertės ir kad tuo pačiu metu nutylėta apie didelį ir ypač kenksmingą metano kiekį, nors jis susidaro visoje tiekimo grandinėje, be kita ko, išgaunant ir paskirstant iškastines dujas iki deginimo.

572 Be to, Austrijos Respublikos teigimu, ginčijamu reglamentu pažeidžiamas reikalavimas atlikti gyvavimo ciklo analizę, nes techninės analizės kriterijais neužtikrinama, kad pats atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako kuras, kurį reikalaujama pradėti naudoti iki 2035 m. gruodžio 31 d., būtų gaminamas paliekant mažą anglies dioksido pėdsaką. Konkrečiai kalbant, pagal techninės analizės kriterijus neatmetama galimybė vietoj „žaliojo“ vandenilio deginti pilkąjį vandenilį, kurio gamyba savo ruožtu lemia didelį išmetamo ŠESD kiekį.

573 Komisija, palaikoma Lenkijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

574 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad tiek Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 2 dalyje, tiek 19 straipsnio 1 dalies g punkte numatyta, kad techninės analizės kriterijai turi būti nustatomi atsižvelgiant į gyvavimo ciklą, įskaitant įrodymus iš esamų gyvavimo ciklo vertinimų, taip pat tiek į pačios ekonominės veiklos poveikį aplinkai, tiek į vykdant tą ekonominę veiklą tiekiamų produktų ir teikiamų paslaugų poveikį aplinkai, visų pirma į tų produktų ir paslaugų gamybą, naudojimą ir gyvavimo ciklo pabaigą.

575 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 428–434 punktų, reikalavimas atsižvelgti į veiklos gyvavimo ciklą nebūtinai taikomas veiklai, vykdomai iki ar po atitinkamos ekonominės veiklos.

576 Taigi, pareiga atsižvelgti į produktų ir paslaugų, tiekiamų vykdant ekonominę veiklą, susijusią su iškastinėmis dujomis, gamybą, naudojimą ir gyvavimo ciklo pabaigą nereiškia, kad reikia atsižvelgti į iškastinių dujų gavybą ir paskirstymą prieš jas deginant, nes ši veikla savaime nėra susijusi su elektros energijos gamyba.

577 Be to, kaip nurodyta šio sprendimo 4 punkte, Taksonomijos reglamentu siekiama sukurti bendrą ekonominės veiklos, kuri laikoma tvaria aplinkos atžvilgiu, klasifikavimo sistemą. Taigi, ši klasifikacija arba taksonomija yra susijusios su tam tikra ekonomine veikla. Vadinasi, Komisijos nustatyti techninės analizės kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar veikla gali būti laikoma svariai prisidedančia švelninant klimato kaitą ir nedaro reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kiekvienu konkrečiu atveju yra susiję su konkrečia ekonomine veikla.

578 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublikos argumentai nepadeda įrodyti, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai atsižvelgė į dėl veiklos tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, o ne į ŠESD kiekį, išmetamą per visą gyvavimo ciklą.

579 Taigi, ieškinio dešimtojo pagrindo trečia dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo ketvirtos dalies, iš esmės grindžiamos tuo, kad dėl 270 g CO_2 eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinių verčių buvo pažeista pareiga atitikti geriausius sektoriaus arba pramonės rezultatus

580 Austrijos Respublika teigia, kad nustatant 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribas pažeistas Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktas, nes jos neatitinka geriausių sektoriaus ar pramonės veiklos rezultatų.

581 Anot Austrijos Respublikos, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktas pažeistas vien dėl to, kad iškastinių dujų techninės analizės kriterijuose nustatytos trys skirtingos vidutinės ribinės vertės: 100 g, 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW 20 metų vidurkis. Ji pabrėžia, kad 270 g ribinė vertė atitinka mažesnį našumo lygį nei 100 g riba, o 550 kg riba – dar mažesnį našumą nei kitos dvi ribinės vertės.

582 Be to, Austrijos Respublika teigia, kad nustatytos ribinės vertės gerokai viršija atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir kitų energijos šaltinių ribines vertes, t. y. vėjo ir vandens energijos ribines vertes, kurių per gyvavimo ciklą išmetamo ŠESD kiekio ribinės vertės yra mažesnės nei 30 g CO2eq/kWh.

583 Be to, Austrijos Respublika tvirtina, kad net jei energijos gamyba naudojant iškastines dujas turėtų būti laikoma savarankišku sektoriumi ar pramone, 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinės vertės neatitinka geriausių sektoriaus ar pramonės rezultatų. Iš tikrųjų dujomis kūrenamų elektrinių, kuriose yra anglies dioksido sugavimo ir absorbavimo sistemos, veiklos rezultatai gali būti daug geresni ir atitikti 100 g CO_2eq/kWh ribą.

584 Komisija, palaikoma Vengrijos ir Lenkijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

585 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies a punktą ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, jeigu ją vykdant išmetami šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiai atitinka geriausius rezultatus atitinkamame sektoriuje ar pramonėje.

586 Kaip teigia Komisija, pagal Taksonomijos reglamento 41 konstatuojamąją dalį pereinamoji veikla atitinka šią sąlygą, kai dėl jos išmetamas ŠESD kiekis yra gerokai mažesnis už sektoriaus ar pramonės vidurkį.

587 Be to, kadangi dėl šio sprendimo 535 punkte jau paaiškintų priežasčių 100 g CO_2eq/kWh riba dujomis kūrenamoms elektrinėms, neturinčioms CO_2 surinkimo sistemos, šiuo metu nepasiekiama, ji negali būti laikoma standartu nustatant, ar su iškastinėmis dujomis susijusi ekonominė veikla atitinka sąlygą, pagal kurią reikalaujama atitikti geriausius sektoriaus ar pramonės veiklos rezultatus.

588 Pažymėtina, kad vien aplinkybė, jog konkretaus sektoriaus ribinė vertė viršija 100 g CO_2e/kWh ribą arba su kitu sektoriumi, kaip antai atsinaujinančiosios energijos sektoriumi, susijusią ribinę vertę, nereiškia, kad ši riba nėra gerokai žemesnė už atitinkamo sektoriaus vidurkį. Vadinasi, Austrijos Respublikos atliktas palyginimas su vėjo ir vandens energijos išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis neturi reikšmės.

589 Be to, net darant prielaidą, kad 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinės vertės savaime gali būti laikomos neatitinkančiomis išmetamo ŠESD kiekio vertės, kuri yra gerokai mažesnė už sektoriaus ar pramonės vidurkį, reikia konstatuoti, kad jos derinamos su kitais techninės analizės kriterijais, kuriais siekiama laipsniškai sumažinti su iškastinėmis dujomis susijusios veiklos metu išmetamų ŠESD kiekį.

590 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublika neįrodė, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, kai nusprendė, jog remiantis 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinėmis vertėmis kartu su kitais techninės analizės kriterijais buvo galima laikytis nuomonės, kad nagrinėjama su iškastinėmis dujomis susijusi veikla atitinka geriausius sektoriaus ar pramonės rezultatus.

591 Dėl šios priežasties ieškinio dešimtojo pagrindo ketvirta dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo penktos dalies, grindžiamos kliūtimi mažo anglies dioksido kiekio alternatyvoms

592 Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamas reglamentas prieštarauja Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies b punktui, nes ekonominė veikla, susijusi su iškastinėmis dujomis, trukdo kurti ir diegti mažo anglies dioksido kiekio alternatyvas. Austrijos Respublika pažymi, jog šios kliūties negalima atmesti dėl to, kad ginčijamame reglamente reikalaujama, kad pakeistina paslauga „[negalėtų] būti [teikiama] iš atsinaujinančių energijos šaltinių, remiantis lyginamuoju vertinimu, kuriame lyginama su ekonomiškai efektyviausia ir techniškai įmanoma alternatyva“.

593 Komisija, palaikoma Vengrijos ir Lenkijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

594 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 164–169 punktų, Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje numatyta sąlyga, pagal kurią neturi būti technologiškai ir ekonomiškai įgyvendinamų mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų, būtinai reiškia, kad Komisija privalo atsižvelgti į tiekimo saugumo reikalavimą.

595 Be to, Austrijos Respublika neįrodė, kad Komisijos vertinime, pagal kurį atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimu grindžiamos alternatyvos yra technologiškai ir ekonomiškai neįgyvendinamos, padaryta akivaizdi klaida. Iš tikrųjų ji tik tvirtina, kad atsinaujinantieji energijos ištekliai, pažangieji tinklai ir energijos kaupimo bei suvartojimo mažinimo technologijos yra galimi mažo anglies dioksido kiekio sprendimai, kuriais galima pakeisti pasirinktą veiklą. Tai darydama ji nepateikia įrodymų, patvirtinančių, kad šie sprendimai padėtų įvykdyti tiekimo saugumo reikalavimą.

596 Taip pat galima pažymėti, kad pagal ginčijamo reglamento I priedo 4.29–4.31 skirsnių 1 punkto b papunkčio ii arba iii įtraukas reikalaujama įrodyti, kad pajėgumas negali būti pasiektas naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, o tai svarbu nustatant, ar yra kliūčių mažo anglies dioksido kiekio alternatyvoms. Be to, šių skirsnių 1 punkto b papunkčio v arba vi įtraukose numatyta sąlyga, pagal kurią perėjimas prie visiško atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako dujinio kuro naudojimo turi įvykti ne vėliau kaip 2035 m. gruodžio 31 d., taip pat skatinamos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvos.

597 Dėl šios priežasties dešimtojo pagrindo penkta dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo šeštos dalies, grindžiamos saistomojo poveikio draudimo pažeidimu

598 Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamas reglamentas neatitinka Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyto draudimo daryti saistomąjį poveikį didele tarša anglies dioksidu pasižyminčiai veiklai. Iš tikrųjų tokio poveikio reikėtų tikėtis bent jau atsižvelgiant į 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribines vertes ir į tai, kad įrenginiams, kurie šiuo atžvilgiu laikomi atitinkančiais taksonomijos reikalavimus, reikia didelių investicijų 25–30 metų laikotarpiui, kurios dėl to yra neprieinamos pakaitinėms atsinaujinančiųjų išteklių energijos rūšims.

599 Be to, Austrijos Respublika pažymi, kad iškastinio kuro naudojimo pajėgumai gali būti padidinti iki 15 %, palyginti su esamais iškastinio kuro naudojimo pajėgumais, todėl šiam tikslui reikalingos naujus iškastinio kuro naudojimo pajėgumus atitinkančios lėšos daugelį metų negali arba nebegali būti investuojamos į atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

600 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

601 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies c punktu siekiama išvengti susaistymo, t. y. didele tarša anglies dioksidu pasižyminčio turto išsaugojimo.

602 Kaip teigia Komisija, ginčijamo reglamento I priedo 4.29–4.31 skirsnių 1 punkto b papunktyje nustatyti techninės analizės kriterijai atitinka šį tikslą, nes pagal juos, be kita ko, reikalaujama, kad įrenginyje ne vėliau kaip 2035 m. gruodžio 31 d. būtų pradėtas naudoti atsinaujinančiųjų išteklių ir (arba) mažo anglies dioksido pėdsako kuras. Taigi tai nėra nesusigrąžinamos investicijos į didele tarša anglies dioksidu pasižyminčią veiklą.

603 Be to, šio sprendimo 526 punkte primintuose techninės analizės kriterijuose taip pat numatoma, kad atitinkama veikla turi pakeisti esamą labai taršią elektros energijos gamybos veiklą, kad naujai įrengtas gamybos pajėgumas neturi viršyti pakeisto įrenginio pajėgumo daugiau kaip 15 %, o pakeitimas turi leisti bent 55 % sumažinti išmetamą ŠESD kiekį.

604 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublikos argumentai neįrodo, kad ginčijamame reglamente padaryta akivaizdi vertinimo klaida, nes Komisija iš esmės nusprendė, kad su iškastinėmis dujomis susijusi veikla atitinka draudimą daryti susaistymo poveikį didele tarša anglies dioksidu pasižyminčiai veiklai.

605 Dėl šios priežasties dešimtojo pagrindo šešta dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo septintos dalies, grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punkto pažeidimu

606 Anot Austrijos Respublikos, pirma nurodyti Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies pažeidimai „dar akivaizdesni atsižvelgiant į šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punktą“. Iš tiesų pareiga atsižvelgti į esamų gyvavimo ciklo tyrimų gyvavimo ciklą ir rezultatus, kaip ji suprantama pagal pastarąją nuostatą, pagal šio reglamento 10 straipsnio 3 dalį taip pat taikytina vadovaujantis šio reglamento 19 straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu. Taigi Austrijos Respublika mano, kad atsižvelgdama, be kita ko, į kliūtis mažo anglies dioksido kiekio alternatyvoms ir susaistymo poveikį Komisija nepaisė ilgų šiuo metu reikšmingos ekonominės veiklos planavimo, leidimų išdavimo ir vykdymo laikotarpių, vadinasi, neatsižvelgė į visą gyvavimo ciklą.

607 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

608 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad Austrijos Respublika tik pakartoja argumentus, išdėstytus grindžiant šio pagrindo trečią dalį, kurie jau buvo atmesti, ir teigia, kad Komisija neatsižvelgė į ilgus šiuo metu reikšmingos ekonominės veiklos planavimo, leidimo gavimo ir jos vykdymo laikotarpius, taigi ir į visą gyvavimo ciklą.

609 Šis argumentas, kurį sudaro paprasčiausias nepagrįstas teiginys, turi būti atmestas dėl šios priežasties.

610 Taigi, dešimtojo pagrindo septinta dalis yra nepagrįsta.

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo aštuntos dalies, subsidiariai grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto ir atsargumo principo pažeidimu, taip pat tuo, kad „trūksta šiuo klausimu atliktų tyrimų ir pagrindimo“

611 Austrijos Respublika tvirtina, kad ekonominės veiklos, susijusios su iškastinėmis dujomis, įtraukimas ir apibrėžčių bei kriterijų suformulavimas šiuo tikslu nustatant techninės analizės kriterijus nėra pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais ir pažeidžia atsargumo principą, nes remiantis ginčijamu reglamentu negalima nustatyti, ar techninės analizės kriterijai yra suderinami su Paryžiaus susitarimo ir Sąjungos klimato tikslais; bet kuriuo atveju jame „trūksta tyrimų ir pagrindimo“.

612 Komisija nesutinka su šiais argumentais.

613 Reikia priminti, jog Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkte numatyta, kad techninės analizės kriterijai turi būti pagrįsti įtikinamais mokslo įrodymais ir atsargumo principu.

614 Be to, kaip matyti iš šio sprendimo 79–82 punktų, iškastinių dujų sektorius buvo parengiamųjų tyrimų etapo, kuriam pasibaigus priimtas Deleguotasis reglamentas 2021/2139, dalis.

615 Kalbėdama apie techninės analizės kriterijų rengimą Komisija teigia, kad naudotas tas pats analizės pagrindas kaip ir atliekant poveikio vertinimą, kuriuo grindžiamas Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą (anglų k. „Fit for 55“) priemonių rinkinys, visų pirma dėl su iškastinėmis dujomis susijusios ekonominės veiklos vaidmens 2030 m. ir 2050 m., ir kad su iškastinėmis dujomis susijusios ekonominės veiklos techninės analizės kriterijai atitinka jos modeliuojamus scenarijus.

616 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublikos argumentą, grindžiamą tuo, kad Komisija nepagrindė su iškastinėmis dujomis susijusios ekonominės veiklos techninės analizės kriterijų įtikinamais mokslo įrodymais, reikia atmesti.

617 Austrijos Respublika priduria, kad Komisija net nebandė 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinių verčių grįsti prognozėmis ar kitais mokslo duomenimis, galinčiais įrodyti šių ribinių verčių suderinamumą su Sąjungos klimato tikslais.

618 Dėl 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinių verčių pakanka priminti, kad Komisija rėmėsi mokslo vertinimais, visų pirma TEG galutinės ataskaitos techniniu priedu, kad nustatytų techninės analizės kriterijų referencines vertes.

619 Vis dėlto aplinkybė, kad Komisija tam tikrais atvejais nukrypo nuo ribinių verčių, pasiūlytų remiantis mokslo vertinimu, arba kad mokslininkų bendruomenė nesutaria dėl jos pasirinktų ribinių verčių, neįrodo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio f punkto pažeidimo, nes nepaneigia aplinkybės, jog Komisija pagrindė techninės analizės kriterijus įtikinamais mokslo įrodymais, visų pirma TEG galutinės ataskaitos techniniu priedu, į kuriuos vėliau atsižvelgė naudodamasi savo plačia diskrecija.

620 Galiausiai, kadangi Austrijos Respublika nepagrindžia savo argumentų, siejamų su atsargumo principo pažeidimu ir „tyrimų bei pagrindimo trūkumu“, juos reikia atmesti.

621 Iš viso to, kas išdėstyta, išplaukia, kad dešimtojo pagrindo aštunta dalis yra nepagrįsta.

622 Taigi, ieškinio dešimtasis pagrindas atmetamas.

Dėl ieškinio vienuoliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies a ir j punktų pažeidimu nesilaikant technologinio neutralumo

623 Austrijos Respublika iš esmės tvirtina, kad įtraukiant 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribines vertes į ginčijamą reglamentą pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies a ir j punktuose įtvirtintas technologinio neutralumo reikalavimas ir nediskriminavimo principas, nes, sušvelninant iškastinėms dujoms paprastai taikomas ribas, ginčijamu reglamentu konkrečiai technologijai nustatoma nepateisinama palankesnė tvarka.

624 Komisija, palaikoma Vengrijos ir Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

625 Visų pirma reikia priminti, kad Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta, jog techninės analizės kriterijai turi padėti nustatyti, kaip tinkamiausiai galima prisidėti siekiant tam tikro aplinkos tikslo, kartu laikantis technologinio neutralumo principo, atsižvelgiant į trumpalaikį ir ilgalaikį tam tikros ekonominės veiklos poveikį.

626 Kaip nurodyta šio sprendimo 113 punkte, technologinio neutralumo principas reiškia, kad atitinkamuose teisės aktuose turi būti bendrai nustatytos asmenų teisės ir pareigos, kad vienai technologijai nebūtų teikiama pirmenybė kitos nenaudai.

627 Be to, pagal vienodo požiūrio principą reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (žr. 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Arcelor Atlantique ir Lorraine ir kt.*, C-127/07, EU:C:2008:728, 23 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

628 Taip pat reikia pažymėti, kad nors, kiek tai susiję su ribinėmis CO_2eq/kWh ribinėmis vertėmis, ginčijamame reglamente buvo nustatytos didesnės su iškastinėmis dujomis susijusios ekonominės veiklos vertės, ši apibrėžtis buvo nustatyta atsižvelgiant į įvairius šiai veiklai būdingus elementus, kaip antai esamų technologijų ir infrastruktūros būklę, taip pat tiekimo saugumo reikalavimą ir iškastinių dujų, kaip pereinamojo laikotarpio energijos išteklių, naudojimą.

629 Be to, šios ribos nėra vieninteliai techninės analizės kriterijai, taikomi su iškastinėmis dujomis susijusiai ekonominei veiklai.

630 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublikos argumentai neįrodo, kad techninės analizės kriterijai, nustatyti ekonominei veiklai, susijusiai su iškastinėmis dujomis, vertinami kartu, yra palankesni už techninės analizės kriterijus, nustatytus kitoms pereinamosios veiklos rūšims, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalį.

631 Taigi, Austrijos Respublika neįrodė, kad ginčijamu reglamentu pažeidžiamas technologinio neutralumo principas.

632 Be to, kadangi ekonominė veikla, susijusi su iškastinėmis dujomis, skiriasi nuo kitų pereinamosios veiklos rūšių, kurioms taikoma Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalis, nes nėra susijusi nei su tuo pačiu energijos šaltiniu, nei su ta pačia infrastruktūra, skirtingai vertinant šias veiklos rūšis negalima įrodyti, kad ginčijamu reglamentu pažeidžiamas vienodo požiūrio principas.

633 Galiausiai tai, kad pagal ginčijamą reglamentą su iškastinėmis dujomis susijusios ekonominės veiklos prisidėjimo siekiant Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo pripažinimas siejamas su 100 g CO_2eq/kWh ribos laikymusi, neįrodo, kad buvo pažeisti vienodo požiūrio ar technologinio neutralumo principai, nes šiuo straipsniu nesiekiama tų pačių tikslų kaip šio reglamento 10 straipsnio 2 dalimi.

634 Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalis susijusi su veikla, kuria svariai prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, o šio reglamento 11 straipsnis susijęs su veikla, kuria svariai prisidedama prisitaikant prie klimato kaitos.

635 Austrijos Respublika priduria, kad ginčijamas reglamentas grindžiamas kitu nepateisinamu požiūrių skirtumu: ginčijamo reglamento II priedo 4.29–4.31 skirsniuose daroma nuoroda tik į šio reglamento I priede esančių 4.29–4.31 skirsnių 1 punkto a papunktyje išvardytus kriterijus. Pagal jį net iškastinių dujų atveju prisidėjimas prisitaikant prie Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto klimato kaitos tikslo pripažįstamas tuo atveju, jei paisoma 100 g CO_2eq/kWh ribos. Austrijos Respublika laikosi nuomonės, kad niekaip negalima paaiškinti, kodėl siekiant pripažinti prisidėjimą prie klimato kaitos švelninimo turėtų būti leidžiamas gerokai didesnis išmetamas ŠESD kiekis, palyginti su prisitaikymu prie klimato kaitos.

636 Kaip pažymi Komisija, ginčijamo reglamento projekto aiškinamajame memorandume paaiškinama, dėl kokių priežasčių numatant prisitaikymo prie klimato kaitos priemones neatsižvelgiama į ekonominę veiklą, susijusią su iškastinėmis dujomis, kuri gali būti laikoma pereinamąja veikla, kaip tai suprantama pagal ginčijamo reglamento I priedo 4.29–4.31 skirsnių 1 punkto a papunktyje nustatytus techninės analizės kriterijus. Jame nurodyta, kad šiai veiklai, „kuri šiuo deleguotuoju aktu laikinai pripažįstama prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo, atskirų prisitaikymo prie klimato kaitos techninės analizės kriterijų tam laikotarpiui, kuriuo taikomas minėtas pripažinimas, nustatyti nebūtina“.

637 Nesant konkretesnių argumentų, Austrijos Respublikos argumentas, kad negalima paaiškinti, kodėl prisidėjimui prie klimato kaitos pripažinti turėtų būti leidžiamas gerokai didesnis išmetamų ŠESD kiekis, palyginti su prisitaikymu prie klimato kaitos, turi būti atmestas.

638 Taigi, ieškinio vienuoliktąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio dvyliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 17 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto, taip pat atsargumo principo pažeidimu

639 Austrijos Respublika teigia, kad 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinės vertės yra nesuderinamos su Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytu RŽNP kriterijumi, nes dėl šių ribinių verčių susidaro daug klimatui kenksmingų ŠESD, bent jau tiek, kiek jomis, remiantis veiklos metu tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, nuslepiamas ypač kenksmingas išmetamo metano kiekis.

640 Be to, Austrijos Respublika teigia, kad dėl to, jog kitoms su energija susijusioms veiklos rūšims Komisija kaip atitikties RŽNP kriterijui sąlygą naudoja 270 g CO_2eq/kWh ribinę vertę, 550 kg CO_2 eq/kW ribinė vertė, pagal kurią leidžiamas išmetamas ŠESD kiekis viršija 270 g CO_2eq/kWh ribą, „remiantis tais pačiais Komisijos nustatytais kriterijais“, neatitinka RŽNP kriterijaus.

641 Be to, Austrijos Respublika laikosi nuomonės, kad Komisija minėtų ribų negrindė mokslo tyrimais ar atsargumo principu ir taip pažeidė Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą ir minėtą atsargumo principą, o dėl to ginčijamame reglamente „trūksta tyrimų ir pagrindimo“.

642 Komisija, palaikoma Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

643 Svarbu priminti, kad pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą ekonominė veikla laikytina darančia didelę žalą klimato kaitos švelninimui, kai vykdant tą veiklą išmetami dideli šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiai.

644 Be to, reikia pažymėti, kad Austrijos Respublika teigia, jog Komisija, remdamasi vykdant veiklą tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, nuslėpė išmetamą metano kiekį ir taip pažeidė Taksonomijos reglamento 17 straipsnio 1 dalies a punktą.

645 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 575–578 punktų, Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai rėmėsi vykdant šią veiklą tiesiogiai išmetamu ŠESD kiekiu, o ne kitos veiklos, vykdomos prieš ją arba po jos, metu išmetamu ŠESD kiekiu.

646 Taigi reikia konstatuoti, kad Austrijos Respublika neįrodė ir net neteigia, kad 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinės vertės lemia didelį klimatui kenksmingų ŠESD išmetimą vykdant vienintelę veiklą.

647 Be to, aplinkybė, kad vykdydama kitą su energija susijusią veiklą Komisija 270 g CO_2eq/kWh ribinę vertę naudojo kaip atitikties RŽNP kriterijui sąlygą, neįrodo, kad 550 kg CO_2eq/kW ribinė vertė, pagal kurią leidžiamas didesnis nei 270 g CO_2eq/kWh išmetamų ŠESD kiekis, neatitinka RŽNP kriterijaus.

648 RŽNP kriterijaus laikymasis ekonominės veiklos, susijusios su iškastinėmis dujomis, atveju reiškia, kad paisoma ne tik šių ribinių verčių, bet ir visų atitinkamų techninės analizės kriterijų.

649 Vadinasi, vien tai, kad šiai veiklai taikomos didesnės ribinės vertės nei kitai veiklai, neįrodo, kad Komisija šiuo klausimu padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

650 Be to, dėl tų pačių priežasčių, kurios nurodytos šio sprendimo 614–619 punktuose, argumentas, kad Komisija negrindė minėtų ribų mokslo tyrimais ar atsargumo principu ir taip pažeidė Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktą ir atsargumo principą, ir kad dėl to ginčijamame reglamente „trūksta tyrimų ir pagrindimo“, turi būti atmestas.

651 Vadinasi, dvyliktasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

Dėl ieškinio tryliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 11 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto, taip pat atsargumo principo pažeidimu

652 Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamas reglamentas yra neteisėtas, nes pagal jį su iškastinėmis dujomis susijusi ekonominė veikla kvalifikuojama kaip veikla, kuria svariai prisidedama prisitaikant prie klimato kaitos, kaip tai suprantama pagal Taksonomijos reglamento 11 straipsnį.

653 Austrijos Respublika pažymi, kad ginčijamo reglamento II priede iškastinių dujų sektoriui nustatyti techninės analizės kriterijai atitinka kriterijus, nustatytus branduolinei energijai, siekiant svariai prisidėti prisitaikant prie klimato kaitos, kurie irgi yra tokie patys kaip RŽNP kriterijaus atveju.

654 Austrijos Respublikos teigimu, dėl tų pačių priežasčių, kurios nurodytos kalbant apie branduolinę energiją, šie kriterijai yra nepakankami.

655 Be to, Austrijos Respublika nurodo, kad buvo pažeistas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punktas ir atsargumo principas ir kad taip pat „trūksta tyrimų ir pagrindimo“, nes nenurodyta jokio konkretaus tyrimo ar ekspertizės, susijusių su atitinkamais ekonomikos sektoriais.

656 Komisija, palaikoma Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

657 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad Taksonomijos reglamento 11 straipsnyje nustatytos sąlygos, kuriomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie prisitaikymo prie klimato kaitos.

658 Taigi, remiantis, be kita ko, Taksonomijos reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punktu, ši veikla turi apimti prisitaikyti padedančius sprendimus, kuriais arba labai sumažinama dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamo poveikio rizika tai ekonominei veiklai, arba tas poveikis labai sumažinamas, nedidinant neigiamo poveikio žmonėms, gamtai ar turtui rizikos.

659 Austrijos Respublika tik tvirtina, kad, kaip ir branduolinės energijos atveju, dėl klimato kaitos sukeltų ekstremalių sausrų dažnėjimo taip pat kyla sunkumų gaminant energiją iš iškastinių dujų, pavyzdžiui, eksploatuojant ir naudojant iš kolektoriaus gaunamą aušinimo vandenį.

660 Vis dėlto, panašiai, kaip buvo nuspręsta dėl šio sprendimo 401 punkte išdėstyto panašaus argumento, susijusio su branduoline energija, reikia pažymėti, kad toks teiginys pernelyg spekuliatyvus, kad būtų galima daryti išvadą, jog padaryta akivaizdi vertinimo klaida.

661 Be to, Austrijos Respublika Bendrajam Teismui nepateikė jokių konkrečių įrodymų, patvirtinančių, kad ginčijamame reglamente padaryta su šiais aspektais susijusi akivaizdi vertinimo klaida.

662 Iš tikrųjų nuorodos į bendrus platformos teiginius nepakanka, kad Komisijos vertinimas būtų laikomas nepagrįstu.

663 Galiausiai, kadangi Austrijos Respublika nepagrindžia savo argumentų, siejamų su atsargumo principo pažeidimu ir „tyrimų bei pagrindimo trūkumu“, juos reikia atmesti.

664 Dėl šių priežasčių ieškinio tryliktasis pagrindas atmetamas.

Dėl ieškinio keturioliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies i punkto pažeidimu dėl neišnaudojamo turto sukūrimo

665 Austrijos Respublika tvirtina, kad ginčijamu reglamentu pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies i punktas, nes iškastinių dujų įtraukimas į taksonomiją mažų mažiausiai kelia didelę riziką, kad bus sukurtas bevertis turtas.

666 Anot Austrijos Respublikos, 2020 m. Komisijos prognozės dėl Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą (anglų k. „Fit for 55“) priemonių rinkinio poveikio jau leido numatyti smarkiai sumažėjusį iškastinių dujų, kaip energijos šaltinio, naudojimą, o nuo to laiko būtent didėjančios dujų tiekimo kainos ir ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema dar labiau padidino ekonominį spaudimą iškastinėms dujoms kaip energijos šaltiniui. Be to, 2022 m. vasario mėn. Rusijos invazija į Ukrainą dar kartą gerokai padidino šį spaudimą, taigi, dujų tiekimui į Sąjungą kilo didelė grėsmė.

667 Šiomis aplinkybėmis Austrijos Respublika mano, kad yra pagrindo nuogąstauti, jog iškastinių dujų įtraukimas į taksonomiją sukuria netinkamą paskatą, dėl kurios galiausiai bus sukurtas bevertis turtas, nes dujos, kaip kuras, gali būti tiekiamos tik už pernelyg didelę, o gal net neprieinamą, kainą.

668 Komisija, palaikoma Rumunijos ir Lenkijos Respublikos, ginčija šiuos argumentus.

669 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad šie Austrijos Respublikos teiginiai nėra nei pagrįsti, nei įrodyti, todėl juos reikia atmesti kaip nepagrįstus.

670 Iš tikrųjų nuorodos į bendrus platformos teiginius nepakanka, kad Komisijos vertinimas būtų laikomas nepagrįstu.

671 Taigi, ieškinio keturioliktąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio penkioliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkto pažeidimu

672 Austrijos Respublika teigia, kad ginčijamo reglamento nuostatomis, taikomomis su iškastinėmis dujomis susijusiai veiklai, pažeidžiamas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktas, kuriame nustatyta, kad techninės analizės kriterijai turi būti lengvai naudojami ir

nustatomi taip, kad būtų lengviau patikrinti, kaip jų laikomasi, nes šiai veiklai nustatyti techninės analizės kriterijai didžiąja dalimi apima neapibrėžtas teisines sąvokas ir sąlygas, kurios bus įvykdytos tik ateityje.

673 Austrijos Respublika pažymi, kad, kalbant apie iškastines dujas, neteisėtumas visų pirma susijęs su 550 kg CO_2/kW metinės ribinės vertės laikymusi 20 metų ir atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido kiekio dujų naudojimu nuo 2035 m. gruodžio 31 d. Ji taip pat nurodo, kad siekiant patikrinti, ar laikomasi šių sąlygų, numatyta, jog nepriklausomas trečiasis asmuo rengia metines ataskaitas, kuriomis siekiama įvertinti, ar veikla vykdoma remiantis „patikima trajektorija“, kad būtų laikomasi šių kriterijų. Iš to ji daro išvadą, kad nenumatyta patikrinti 550 kg CO_2/kW ribos laikymosi po 20 metų arba dujų tiekimo konversijos iki 2035 m. pabaigos, todėl šių pareigų nevykdymas neturės įtakos tvarumo aplinkos atžvilgiu pripažinimui.

674 Austrijos Respublika taip pat pabrėžia, kad pareiga iki 2035 m. iškastines dujas pakeisti atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujomis nėra garantuota, be kita ko, nėra užtikrinta galimybė iki 2035 m. pereiti prie vandenilio.

675 Komisija, palaikoma Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

676 Pirma, reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 483–485 punktų, teiginys, jog techninės analizės kriterijai iš esmės apima neapibrėžtas teisines sąvokas ir sąlygas, kurios bus įvykdytos tik ateityje, neįrodo, kad šiuos kriterijus nėra lengva naudoti arba jie nėra nustatyti taip, kad būtų lengviau patikrinti jų laikymąsi.

677 Antra, reikia pažymėti, kad ginčijamo reglamento I priede esančio 4.29 skirsnio 1 dalies antroje–ketvirtoje pastraipose nurodyta:

„Atitiktį 1 dalies b punkte nurodytiems kriterijams tikrina nepriklausoma trečioji šalis. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas turi reikiamų išteklių ir ekspertinių žinių tokiam tikrinimui atlikti. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas neturi jokio interesų konflikto su savininku ar finansuotoju ir nedalyvauja plėtojant ar vykdant veiklą. Nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas išsamiai tikrina atitiktį techninės analizės kriterijams. Visų pirma, nepriklausoma trečioji šalis kiekvienais metais paskelbia ir perduoda Komisijai ataskaitą, kurioje:

a) patvirtinamas tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio lygis, nurodytas 1 dalies b punkto i papunktyje;

b) kai taikytina, įvertinama, ar vykdant veiklą per metus tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio trajektorija yra patikima, kad būtų laikomasi 1 dalies b punkto i papunktyje nurodytos 20 metų vidutinės ribinės vertės;

c) įvertinama, ar veiklos trajektorija patikima, kad būtų laikomasi 1 dalies b punkto vi papunkčio reikalavimų.

Atlikdamas 1 dalies b punkte nurodytą vertinimą, nepriklausomos trečiosios šalies tikrintojas visų pirma atsižvelgia į per kiekvienus trajektorijos metus planuojamą tiesiogiai išmesti ŠESD kiekį, per metus tiesiogiai išmestą ŠESD kiekį, planuojamą bei faktinį eksploatavimo valandų skaičių ir planuojamą panaudoti bei faktiškai panaudotą atsinaujinančiųjų išteklių arba mažo anglies dioksido pėdsako dujų kiekį.

Komisija, remdamasi jai pateiktomis ataskaitomis, atitinkamiems eksploatuotojams gali pateikti nuomonę. <…>“

678 Priešingai, nei teigia Austrijos Respublika, iš šių nuostatų negalima daryti išvados, kad nenumatyta po 20 metų patikrinti, ar laikomasi 550 kg CO_2/kW ribinės vertės arba dujų tiekimo konversijos iki 2035 m. pabaigos.

679 Tas pats pasakytina apie teiginį, kad kyla didelių abejonių dėl pareigos iki 2035 m. iškastines dujas pakeisti atsinaujinančiųjų energijos išteklių arba mažo anglies dioksido kiekio dujomis, nes neatrodo, kad būtų užtikrinta galimybė iš tikrųjų įvykdyti šią pareigą.

680 Iš tiesų, kaip matyti iš patikslinimo, kad atitiktį, be kita ko, ginčijamo reglamento I priede esančio 4.29 skirsnio 1 punkto b papunktyje nurodytiems kriterijams, tikrina nepriklausoma trečioji šalis, yra numatytas visų šių kriterijų tikrinimo mechanizmas.

681 Taigi remiantis šiais Austrijos Respublikos argumentais negalima įrodyti, kad ginčijamu reglamentu pažeistas Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punktas.

682 Dėl šių priežasčių ieškinio penkioliktasis pagrindas atmetamas.

Dėl ieškinio šešioliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento tikslo ir veiksmingumo pažeidimu dėl rinkos susiskaidymo rizikos

683 Austrijos Respublika iš esmės teigia, kad su iškastinėmis dujomis susijusios energijos pripažinimas tvaria gali lemti rinkos susiskaidymą, prieštaraujantį Taksonomijos reglamento tikslui ir pareigai išsaugoti jo veiksmingumą.

684 Austrijos Respublikos teigimu, atitinkamas „geriausio“ ir „mažiau gero“ tvarumo aplinkos atžvilgiu diferencijavimas prieštarauja Taksonomijos reglamento, kuriuo siekiama užtikrinti skaidrumą nustatant vienodus aplinkos atžvilgiu tvarios veiklos Sąjungoje kriterijus, esmei ir tikslui.

685 Komisija, palaikoma Rumunijos, ginčija šiuos argumentus.

686 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 493–495 punktų, Austrijos Respublikos minimas diferencijavimas reiškia Taksonomijos reglamento, kuriuo nustatomos skirtingos veiklos kategorijos pagal tvarumą, visų pirma – šio reglamento 10 straipsnio 1 ir 2 dalių, taikymą.

687 Dėl šių priežasčių ieškinio šešioliktasis pagrindas atmetamas.

688 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą šį ieškinį.

Dėl Austrijos Respublikos pateikto pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo

689 Pagal Procedūros reglamento 86 straipsnio 1 dalį, kai aktas, kurį prašoma panaikinti, visiškai ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, ieškovas gali patikslinti ieškinį, kad atsižvelgtų į šią naują aplinkybę.

690 2024 m. vasario 20 d. Austrijos Respublika pateikė pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo; siekdama išplėsti savo reikalavimus ji įtraukė 2023 m. birželio 27 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/2485, kuriuo dėl papildomų techninės analizės kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis tam tikra ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139 (OL L, 2023/2485).

691 Bulgarijos Respublika, Čekijos Respublika, Prancūzijos Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Vengrija, Lenkijos Respublika, Rumunija, Slovėnijos Respublika, Slovakijos Respublika ir Suomijos Respublika turėjo galimybę pateikti pastabas dėl šio pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo.

692 Šiuo klausimu, kaip teigia Komisija, Procedūros reglamento 86 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad ieškinys tikslinamas per SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje nustatytą terminą, per kurį gali būti prašoma panaikinti aktą, dėl kurio tikslinamas ieškinys.

693 Deleguotasis reglamentas 2023/2485 *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtas 2023 m. lapkričio 21 d. Pagal Procedūros reglamento 59 straipsnį terminas pareiškimui dėl ieškinio patikslinimo pateikti skaičiuojamas nuo keturioliktos dienos po paskelbimo pabaigos, t. y. nuo 2023 m. gruodžio 5 d. Data, atitinkanti dviejų mėnesių laikotarpį po tos datos, yra 2024 m. vasario 5 d. Taigi, atsižvelgiant į Procedūros reglamento 60 straipsnyje nustatytą terminą dėl nuotolių, pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo pateikimo terminas pasibaigė 2024 m. vasario 15 d.

694 Šiomis aplinkybėmis 2024 m. vasario 20 d. pateiktas pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo yra nepriimtinas, nes pateiktas pavėluotai.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

695 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Austrijos Respublika pralaimėjo bylą, ji padengia savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

696 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį Bulgarijos Respublika, Čekijos Respublika, Prancūzijos Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Vengrija, Lenkijos Respublika, Rumunija, Slovėnijos Respublika, Slovakijos Respublika ir Suomijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (didžioji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. **Austrijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisiamos Europos Komisijos patirtos bylinėjimosi išlaidos.**

3. **Bulgarijos Respublika, Čekijos Respublika, Prancūzijos Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Vengrija, Lenkijos Respublika, Rumunija, Slovėnijos Respublika, Slovakijos Respublika ir Suomijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

van der Woude	Papasavvas	Marcoulli
Costeira	Porchia	Kancheva
Öberg	De Baere	Pynnä
Laitenberger	Steinfatt	Petrlík
Zilgalvis	Tichy-Fisslberger	Spangsberg Grønfeldt

Paskelbtas 2025 m. rugsėjo 10 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės . . . 2

Šalių reikalavimai . . . 3

Dėl teisės . . . 3

Pirminės pastabos dėl teisminės kontrolės apimties . . . 5

Dėl ieškinio pirmojo ir devintojo pagrindų, grindžiamų Taksonomijos reglamento procedūrinių nuostatų ir Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalies pažeidimu . . . 6

Dėl ieškinio antrojo–aštuntojo pagrindų, pateiktų dėl ekonominės veiklos, susijusios su branduolinės energijos sektoriumi . . . 12

Dėl aštuntojo pagrindo, grindžiamo SESV 290 straipsnio pažeidimu . . . 13

Dėl ieškinio antrojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu . . . 16

– Dėl ieškinio antrojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies netaikymu ekonominei veiklai, susijusiai su branduoline energija . . . 17

– Dėl ieškinio antrojo pagrindo antros dalies, subsidiariai grindžiamos Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų nesilaikymu . . . 22

– Dėl ieškinio antrojo pagrindo trečios dalies, subsidiariai grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto ir atsargumo principo pažeidimu . . . 29

Dėl ieškinio trečiojo ir ketvirtojo pagrindų, grindžiamų Taksonomijos reglamento 17 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu . . . 30

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo pirmos dalies, ketvirtojo pagrindo pirmos dalies ir trečiojo pagrindo trečios dalies penkto prieštaravimo, susijusių su apsaugos lygio nepaisymu . . . 34

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo antros dalies, grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto pažeidimu . . . 35

– Dėl kitų ieškinio trečiojo pagrindo trečios dalies ir ketvirtojo pagrindo antros dalies prieštaravimų, susijusių su neatsižvelgimu į sunkių reaktoriaus avarijų riziką . . . 37

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo ketvirtos dalies ir ketvirtojo pagrindo trečios dalies, grindžiamų neatsižvelgimu į riziką, susijusią su didelio aktyvumo radioaktyviosiomis atliekomis . . . 44

– Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo ketvirtos dalies, grindžiamos neatsižvelgimu į įprastos branduolinių elektrinių eksploatacijos keliamą riziką . . . 49

– Dėl ieškinio trečiojo pagrindo penktos dalies ir ketvirtojo pagrindo penktos dalies, grindžiamų prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo pažeidimu 50

– Dėl trečiojo pagrindo šeštos dalies, grindžiamos reikalavimo atlikti gyvavimo ciklo analizę pažeidimu 54

– Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo šeštos dalies, grindžiamos ginčijamo reglamento II priedo nuostatų, susijusių su didelės žalos, kylančios dėl didelių reaktoriaus avarijų ir labai radioaktyvių atliekų galutinio šalinimo, prevencija, prieštaringumu ir nepakankamumu 57

– Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo septintos dalies, subsidiariai grindžiamos „tyrimų ir pagrindimo trūkumu“ 58

Dėl ieškinio penktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 11 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto bei atsargumo principo pažeidimu 58

Dėl ieškinio šeštojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkto pažeidimu 61

Dėl ieškinio septintojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento tikslo ir veiksmingumo pažeidimu dėl rinkos susiskaidymo rizikos 62

Dėl ieškinio dešimtojo–šešioliktojo pagrindų, grindžiamų ekonomine veikla iškastinių dujų sektoriuje 63

Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies f ir g punktų bei atsargumo principo pažeidimu 64

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo pirmos dalies, grindžiamos mažo anglies dioksido kiekio alternatyvų buvimu 64

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo antros dalies, grindžiamos neprisidėjimu pereinant prie neutralaus anglies dioksido poveikio ekonomikos, atitinkančios 1,5 °C tikslą 66

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo trečios dalies, grindžiamos reikalavimo atlikti gyvavimo ciklo analizę pažeidimu 74

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo ketvirtos dalies, iš esmės grindžiamos tuo, kad dėl 270 g CO_2eq/kWh ir 550 kg CO_2eq/kW ribinių verčių buvo pažeista pareiga atitikti geriausius sektoriaus arba pramonės rezultatus 75

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo penktos dalies, grindžiamos kliūtimi mažo anglies dioksido kiekio alternatyvoms 76

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo šeštos dalies, grindžiamos saistomojo poveikio draudimo pažeidimu 77

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo septintos dalies, grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies g punkto pažeidimu 78

– Dėl ieškinio dešimtojo pagrindo aštuntos dalies, subsidiariai grindžiamos Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies f punkto ir atsargumo principo pažeidimu, taip pat tuo, kad „trūksta šiuo klausimu atliktų tyrimų ir pagrindimo“ . . . 78

Dėl ieškinio vienuoliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies a ir j punktų pažeidimu nesilaikant technologinio neutralumo 79

Dėl ieškinio dvyliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 17 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto, taip pat atsargumo principo pažeidimu 81

Dėl ieškinio tryliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 11 straipsnio ir 19 straipsnio 1 dalies f punkto, taip pat atsargumo principo pažeidimu 82

Dėl ieškinio keturioliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies i punkto pažeidimu dėl neišnaudojamo turto sukūrimo 83

Dėl ieškinio penkioliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento 19 straipsnio 1 dalies k punkto pažeidimu 83

Dėl ieškinio šešioliktojo pagrindo, grindžiamo Taksonomijos reglamento tikslo ir veiksmingumo pažeidimu dėl rinkos susiskaidymo rizikos 85

Dėl Austrijos Respublikos pateikto pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo 85

Dėl bylinėjimosi išlaidų 86